

Catalunya Cristiana

setmanari popular d'informació i de cultura religioses

Dijous, 24 de febrer de 1994 ■ Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona ■ Director: Manuel Valls i Serra ■ Any XV - Núm. 753 ■ 175 ptes.

L'arquebisbe de Barcelona i els bisbes de Solsona i de Girona desautoritzen l'actitud hostil de la Cope envers Catalunya

Cope: els nostres bisbes es pronuncien

Al nostre editorial «La Cope, encara» del número passat han seguit després alguns pronunciaments episcopals. Dissabte 19, el bisbe de Solsona, Mons. Antoni Deig enviava al diari «Avui» un breu article titulat «No n'han fet cas», en el qual donava compte de les gestions realitzades prop de la seu de la Conferència Episcopal Espanyola a Madrid amb la finalitat d'aturar la campanya hostil que des d'alguns programes de la Cope s'està realitzant en contra de Catalunya: «Vull dir, per acabar —escribia el Dr. Deig— que em sento ben avergonyit que la Conferència Episcopal a la qual he de pertànyer permeti que un seu mitjà contribueixi a fomentar un clima poc propici a la concòrdia, al diàleg, i al respecte i al reconeixement de les legítimes diferències que a tots ens enriqueixen, i deixi dir aquestes coses que, a més de faltar a la caritat, inciten a l'odi i a la violència.»

El mateix dissabte, 19 la Delegació de Mitjans de Comunicació del bisbat de Girona donava a conèixer una nota informativa en la qual es manifestava la preocupació del Sr. Bisbe de Girona per l'actuació de la Cope i s'afirmava que els bisbes catalans, «sensibles a aquests fets i als seus efectes, estan fent les gestions que són al seu abast a fi de posar-hi remei».

Finalment, l'Arquebisbe de Barcelona, aquest dilluns en unes declaracions al diari «La Vanguardia» afirmava clarament: «Desautorizo l'activitat com la de la Cope envers Catalunya, que no són les que vol l'Església, la qual ha estat i està compromesa amb el nostre poble i desitja que la convivència, un gran bé social, no sigui irresponsablement dificultada».

Nota de premsa de l'Arquebisbat de Barcelona

A propòsit d'una informació publicada al diari *Avui* del dia 18 de febrer sobre el relleu de l'actual president del Patronat de la Fundació per a la Universitat Ramon Llull, el Sr. cardenal Narcís Jubany, l'Arquebisbat de Barcelona fa les precisions següents:

La informació publicada no respon a la realitat ja que la renovació estatutària de càrrecs en el Patronat d'aquesta Fundació és preparada pels Patrons que tenen vot qualificat, entre els quals no hi figura actualment el Sr. Arquebisbe de Barcelona.

Cal desmentir, per tant, que cap intervenció del Sr. arquebisbe Dr. Ricard M.: Carles pugui ser la causa del relleu de l'actual president del Patronat.

A tots els subscriptors

A causa d'una modificació en el servei de Correus que afecta l'enviament i la recepció de publicacions com la nostra, des de fa un temps el setmanari és rebut pels subscriptors amb notable retard. S'han fet les gestions necessàries prop de l'esmentat servei sense que s'hagi pogut detectar cap resultat positiu.

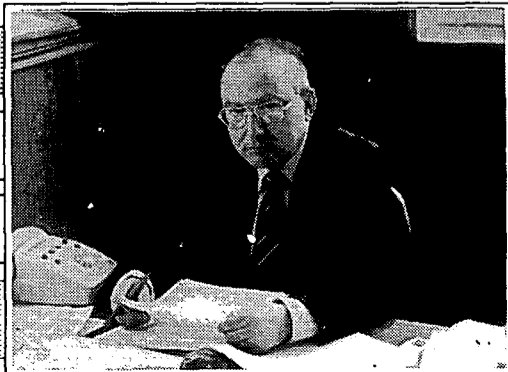
Per pal·liar tant com sigui possible aquesta greu anomalia —aliena per complet a la nostra voluntat—, des de la data d'avui *Catalunya Cristiana* s'imprimeix i es lliura a Correus un dia abans del que s'ha vingut fent fins ara. Aquesta mesura comporta un sacrifici i un esforç editorial suplementaris que esperem que no representin un perjudici quant al contingut d'últimes notícies i que, en canvi, pugui contribuir a aconseguir que els subscriptors tornin a rebre el setmanari abans del cap de setmana.

Volem agrair als nostres lectors i amics la seva comprensió durant el temps que han rebut amb retard el seu exemplar de *Catalunya Cristiana*.

Fer arribar a les famílies la veu del magisteri

Les prioritats d'un delegat episcopal per a la família

Glària Carrizosa entrevista el professor Pau López Castellote, a pàgines centrals

Concili al dia 15

Informació a pàg. 15

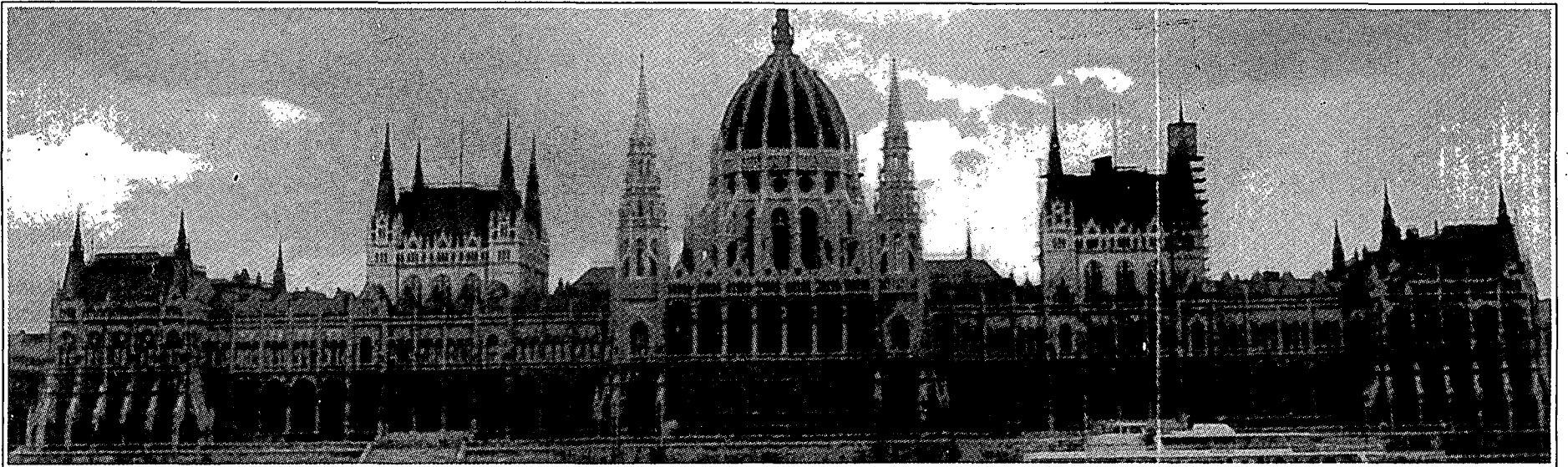
«TRIANGLE IMPERIAL»

Viatge als països de Centreeuropa:
clau de volta recuperada del vell continent

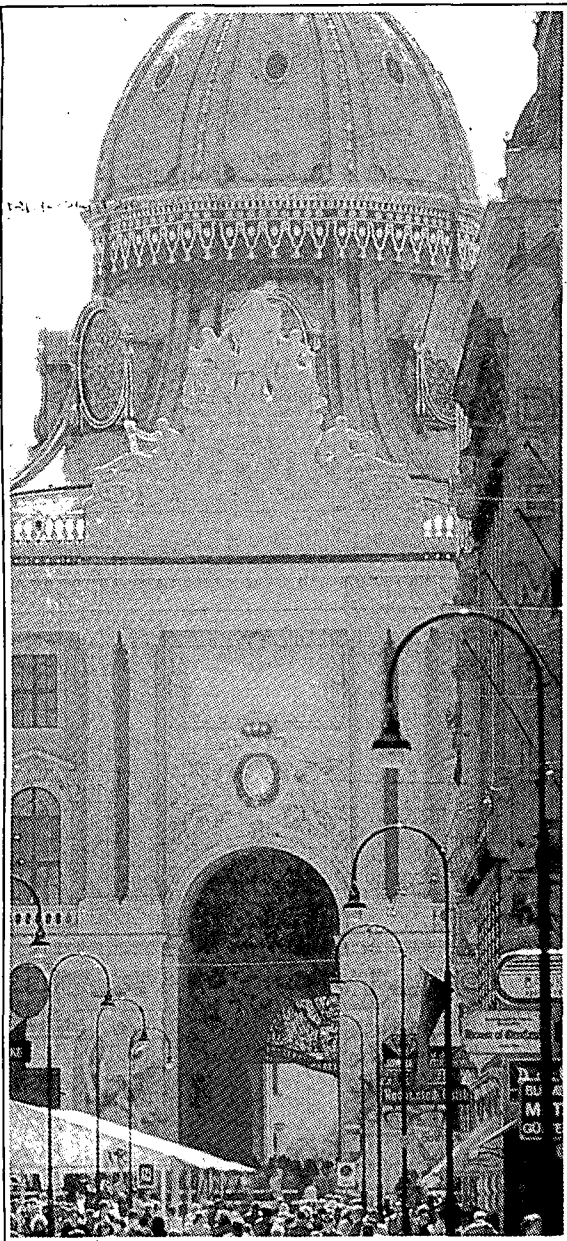
VIENA / PRAGA / BUDAPEST

passant per Bratislava

De l'11 al 22 d'abril de 1994

El Parlament hongarès, a Pest

Palau vienès de Hofburg (palau d'hivern)

■ VIENA:

ciutat que combina,
de sempre,
ingredients ben
diversos
*riu Danubi / pont
Imperial / sant
Wolfgang /
patisseries*

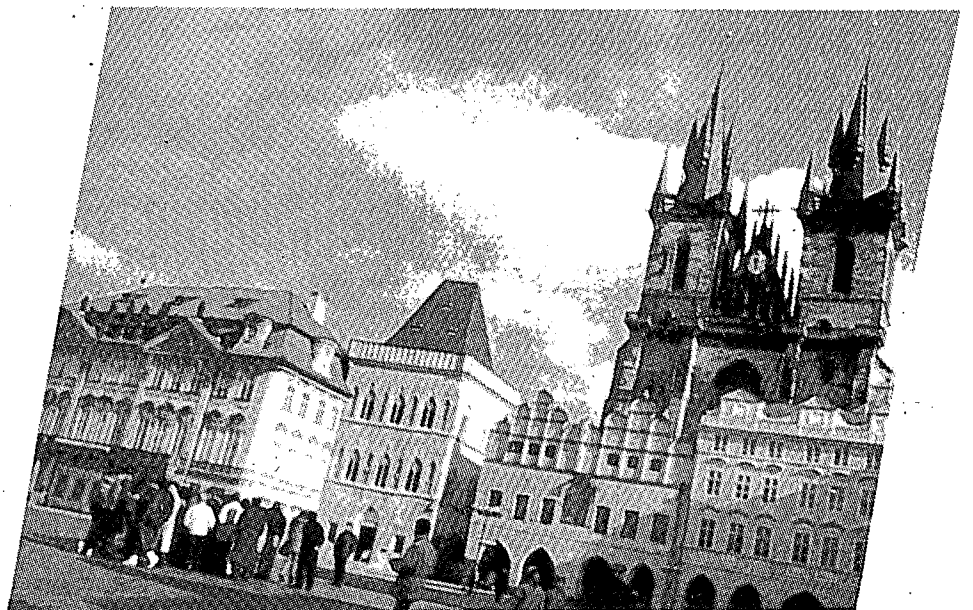
■ PRAGA:

monuments i
creativitat, «ciutat
de les cent torres»
*riu Moldava / pont
de Carles / sant
Venceslau /
cerveseries*

■ BUDAPEST:

antic enclavament
romà, esdevingut
síntesi de pobles
*riu Danubi / pont de
les Cadenes / sant
Esteve / balnearis*

*Plaça de Praga
amb la
catedral de Tyn*

Podeu demanar-ne informació per telèfon, per correu o bé personalment a l'associació
AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA:

Pelegrinatges i viatges: Plaça Urquinaona, 11 3r. 3a. A. 08010 Barcelona - Telèfon: **301 37 18**

Acció social, sense espectacularitat

Després de l'espectacular vaga general... ¿què? Les xifres de l'atur continuen pujant de mes en mes, tot i que s'ha començat a parlar, al mateix temps, de la creació de nous llocs de treball. També és clar, d'altra banda, que la magnitud actual de l'atur no és imputable a la política més recent del govern de l'Estat, sinó més aviat a la d'abans de les mesures de reforma del mercat de treball. La creació d'ocupació, en canvi, probablement sí. El que volem assenyalar, en tot cas, és que després d'un procés d'encrespament de la conflictivitat entre els representants socials i el govern, que arribà al seu punt àlgid amb la vaga, no hem vist signes importants de continuïtat en

l'acció per a superar les conseqüències socials de la crisi. El treball parlamentari anirà introduint algunes millores, més o menys substantives, al text de la reforma. Però això, ¿no hauria estat igual, o gairebé, sense la vaga?

Allò que el país més necessita —sobretot els qui experimenten més durament la crisi— no són polèmiques ni grans escenificacions dels conflictes, sinó solucions reals. Possibles, per tant. El sindicalisme sempre ha tingut un component reivindicatiu que l'ha situat en el marc de la realitat immediata i l'ha fet eficaç. També ha tingut un component més utòpic, d'alternativa a l'actual societat. No es pot dir que aquest segon factor hagi estat inútil, perquè també ha actuat com a revulsiu i fre, però sí que ha resultat menys eficaç que les reivindicacions més concretes. Sobretot en un moment de relativització de les ideologies i de desaparició d'allò que podia ser punt de referència d'un altre model de societat, el servei que s'espera del sindicalisme, en una societat industrial avançada, és justament la reivindicació concreta i orientada a l'eficàcia. Més que la preocupació del poder o pel protagonisme, interessa el progrés de les persones.

Mai no farem prou per donar prioritat a aquesta dimensió personal que és la pedra de toc que ens permet de conèixer la bondat o la malignitat d'una política. Aquest és el punt central de la doctrina social catòlica. Els cristians podem dissentir legítimament en les opcions polítiques. Però onsevolga del ventall polític que un cristià se situï, ha de sentir-se responsable de fer prevaler sempre el servei a la persona per damunt d'interessos i d'ideologies. Val a dir que aquest no és un treball fàcil en cap compromís...

Però l'acció institucional a través de partits i sindicats no exhaureix, evidentment, la nostra capacitat d'incidència sobre els problemes. Sobretot davant de situacions tan greus com la de l'atur, la societat i dins d'ella l'Església ha de generar i, de fet, genera, iniciatives d'ajuda social que sovint esdevenen més eficaces que les oficials. Sense espectacularitat, també, per tant, quan els focus de l'actualitat pública no en fan un tema d'actualitat, hem d'aportar la nostra col·laboració a totes les iniciatives d'acció contra l'atur. Sense espectacularitat, igualment, hem d'afinar la nostra consciència social: ús del diner, sobrietat, honradesa fiscal, compliment del deure... La pràctica de l'exercici quaresmal passa també per aquí.

TRIBUNA

El passat mes d'octubre vaig ser convidat a participar en una taula sobre Església i Joventut dins les jornades Església i País organitzades amb motiu dels 400 anys del bisbat de Solsona. El compromís d'acceptar, així com el nivell de les jornades, em van obligar a posar en ordre algunes idees i conviccions personals aplegades a partir de l'experiència en el moviment de colònies. Voldria presentar-les amb l'única pretensió de posar-les en comú i facilitar la reflexió en l'àmbit de la Pastoral de Joventut.

Coneguts sociòlegs cristians de casa nostra han afirmat sovint que no hi ha una «classe» anomenada joventut sinó que hi ha joves. Cada jove des del seu àmbit actua, pensa, creu, fruit d'una experiència personal i d'una fe que és do. En aquesta línia creiem poder afirmar que tampoc no hi ha una problemàtica específica de la tasca missionera amb els joves, sinó que aquests són uns cristians més en una societat fortament secularitzada. Uns cristians més en una Església catalana, europea que no sempre té la capacitat de seducció, de resposta necessària en la canviant cultura occidental. Una Església amb certes dificultats de lideratge, paper que sí que entenem com a crucial per motivar els joves. I no seria justa l'afirmació anterior sense excloure'n les moltes excepcions que hi ha, ni menysvalorar el treball rigorós de molts agents de pastoral juvenil. Amb tot, creiem que les nostres diòcesis haurien d'esforçar-se especialment en la formació d'animadors de la fe, de líders de grups d'adolescents i joves. Creiem també però, que es podria afirmar el mateix si hom pensa en la pastoral dels matrimonis joves o en la proposta que ofereix l'Església als professionals.

Un dels trets característics dels nostres dies, i sense voler afirmar mai que temps passats foren millors, és la mitjana d'edat, més aviat elevada dels cristians «practicants» i dels preveres. Això comporta una manca de consiliaris joves, de grups de joves i d'adolescents en els centres d'esplai,

Apunts per a una pastoral de joventut

■ Josep Oriol i Humet

agrupaments o en els moviments on es faci una autèntica tasca missionera, de vivència de la fe, de revisió de vida. Al nostre entendre és el treball de base, la reflexió i pregària en «grupets» de 15 o 20 membres el que realment és efectiu. Les estructures diocesanes o dels moviments, tot i ser necessàries, difícilment fan una tasca directa. Convindria potenciar aquests nuclis en un moment d'especial obertura i respecte dels joves cap al fet religiós. És important valorar-los suficientment i oferir-los la dedicació dels preveres i animadors de la fe que necessiten. Fa uns anys hom constatava en certs mitjans un rebuig a les pràctiques, a la jerarquia eclesial, avui creiem que es pot

afirmar de forma generalitzada que els joves estan oberts i receptius. Aquesta receptivitat i obertura porta a molts a una pràctica ocasional, pràctica que ens podia qüestionar també l'atractiu de les celebracions setmanals i de les propostes de reflexió i celebració que oferim als joves.

Sense cap voluntat de ser exhaustius, però procurant tenir presents les diverses realitats, cal afirmar que també hi ha molts joves identificats plenament amb l'Església i la totalitat de la seva doctrina, així com amb els trets característics del seu moviment o grup. Joves que troben bé formes litúrgiques, manifestacions de la fe, aspectes doctrinals força tradicionals. Hom pensa en grups vinculats a l'Opus Dei, a nous moviments i també a grups menys definits però que viuen llur fe amb una ortodòxia i un estil que fa uns anys eren poc habituals a Catalunya. Són una realitat a tenir en compte.

La Pastoral de Joventut, com en general tot el missatge evangèlic, van avui contrari en el nostre món. Aquesta és una reflexió que convé tenir ben present. No es pot oblidar fàcilment quin és el tractament del fet eclesial per part dels mitjans de comunicació. Aquests parteixen d'unes evidències col·lectives de les quals també

participen molts cristians i entre ells els joves. Evidències del tipus «tot el que és eclesial és conservador i busca limitar les "llibertats" de l'home». És a partir d'apriorismes com l'anterior que s'interpreta tota la moral sexual, i és la referència a la sexualitat el primer que es remarca de qualsevol document de la Santa Seu, descontextualitzant-lo i elevant-ho al més important d'aquell text. Aquestes constatacions, que en alguna ocasió s'eleven a la categoria de mites, van calant en la societat i per tant també en els cristians i en els joves. Un cop més s'imposa la necessitat d'un treball rigorós per part de l'Església amb els mitjans de comunicació. Tant a partir dels propers com en «la influència» que es pugui exercir sobre els mass-media. Són necessaris bons gabinets de premsa que elaborin les notícies i que presentin «en positiu» els documents de la jerarquia i el treball dels diferents grups cristians. La tasca a fer és molta i s'ha de partir de l'escassa cultura religiosa de la societat en general i de bona part dels periodistes.

Per últim, en la Pastoral de Joventut hem d'oblidar els personalismes i els recels dels agents. Aquests ens creiem a vegades molt més importants del que som i defensem amb força la nostra petita parcel·la. Els moviments de joves no són ni molt menys tota la pastoral de joventut, hi ha els grups parroquials, els que inspiren les diferents congregacions. Cal una major visió diocesana, catalana i universal per davant dels interessos de grup. La nostra fe ens ha d'impulsar a engrisar joves cristians per damunt del grup del qual formem part.

Ben segur que hi ha molts més aspectes a tenir en compte, amb tot, els citats convé tenir-los presents. La nostra fe com a cristians ens ha de portar a un compromís missioner. Els adolescents i joves són les noves generacions que desitgem que visquin llur vida des de la plenitud de la fe.

Josep Oriol i Humet és president de Coordinació Catalana de Colònies, Casals i Centres d'Esplai i gerent de la Fundació Pere Tarrés

...creiem que les nostres diòcesis haurien d'esforçar-se especialment en la formació d'animadors de la fe, de líders de grups d'adolescents i joves. Creiem també però, que es podria afirmar el mateix si hom pensa en la pastoral dels matrimonis joves o en la proposta que ofereix l'Església als professionals.

Director: Manuel Valls i Serra
Director adjunt: Jaume Planas i Pahissa

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció i col·laboradors: Joan Carrera Planas, Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragóns, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, Pere Campàs, Salvador Cardús, Miquel Àngel Codina, Rosa Collell, Guillem Farré, Francesc Gamissans, Núria Giralt, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Pau López, Enric Graupera, Jaume Mora, Antoni Munné, Francesc Nicolau, Núria Oriol, Albert Pera, Tomàs Puntí, Joan Salvador, Pere Tena, David Vidal, Pere Vives, Miquel Estradé, Francesc d'A. Picas, Pere Saumell.

Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Norbert Mirade, TORREDEMBARRA; Joaquim Blanch, TORTOSA; Enric Benavent, VILANOVA I LA

GELTRU: Antonio Gil, ANDALUSIA i SUD D'ESPANYA; Glòria Carrizosa i Guillem Farré, BARCELONA; Maria del Pilar Brault, FRANÇA.

Disseny: Josep Samper i Aledo. **Compaginació:** Carlos Aguado.

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

Edifici de la Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels, c/ València, 244, 2^a.

Telèfons: 215 27 39 / 215 27 84. Fax 215 28 05 - 08007 BARCELONA.

Impresora: Publiograf, S. A. L. Passatge Valeri Serra, 30.

Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA. D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.100 Ptes.

Resta d'Europa: 17.732 Ptes. Amèrica: 21.892 Ptes. Àfrica: 21.892 Ptes.

Àsia: 30.732 Ptes. i Oceania: 30.732 Ptes

Edita: Fundació Catalunya Cristiana, de l'Arquebisbat de Barcelona

Fundadors i membres honoraris del patronat:

Mn. Joan E. Jarque i Jutjar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

President: L'Arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard Me Carles i Gordó

President delegat: Mons. Joan Carrera Planas, bisbe auxiliar de Barcelona

Vice-president executiu: Ricard Foraster i Ruiz

Patrons: Josep-Rafael Carreras, Ramon Casals, Antoni Bascompte, Gaspar

Vilarrúbies, Pere Planellas, Pere Fàbregues, Marcel Coromines, mossèn Joan Pujol i mossèn Manuel Valls

Secretari: Jaume Planas

Gerent: Jaume Roigé i Torreniguerós

Difusió controlada per
MEMBRE DE LA UCIP

◆ Ningú no n'ha parlat

Sr. Director:

Així acaba l'article d'Oriol Camps titulat «Descansi en pau» C.C. del 20 de gener, referint-se als assassinats que ennegriren una trista època de la nostra història i veritable vergonya dels que per aquelles dates regien els destins del nostre país.

Ningú no n'ha parlat, però nosaltres sí, n'hem parlat, en parlem i en parlarem, perquè són els nostres benvolguts i heroics màrtirs que tan valentment saberen donar la vida per Crist i que s'han fet mereixedors dels màxims homenatges.

GENÍS DE TERA TEIXIDOR
Badalona

◆ Tres senyors i una senyora

Sr. Director:

«La tarda és nostra». Dijous, 3 de febrer a TV3 Convidats: una monja contemplativa i dos homes, un ex-caputxí i un capellà.

Si es parlava de la vida contemplativa havia de parlar més temps ella o potser només ella, però no ha estat així. Els dos homes convidats han pontificat sobre aquesta vida i a la jove religiosa, tot i que ho intentava, no li han deixat dir gairebé res. El conductor del programa no els ha tallat, ha passat el poc temps que disposaven i la M. Gràcia no ha dit el que ella volia dir.

Aquesta dona jove mereix que se la cridi

un altre dia al programa perquè pugui expressar-se. Ella ha escollit un camí que per cert no és gens fàcil, un camí que els qui formem l'Església valorem molt, ja que les persones que l'han escollit són al món sense ser-hi perquè la seva pregària va lligada a la vida d'aquest i a més les creiem completament necessàries perquè una gran part d'elles són obertes, alegres i hospitalàries i els qui correm pel món necessitem espais de silenci i pautes d'humanitat que és el que ens ofereixen, a més de la pregària.

Ho sento M. Gràcia. La tarda no ha estat nostra. Ha estat d'ells tres.

RAMON I M. ROSA DAVI
Barcelona

◆ L'incendi del Liceu i les expropiacions

Sr. Director:

Amb motiu de l'incendi del Liceu, s'han manifestat certes opinions i s'han revifat polèmiques sobre el cas.

Abans de prendre partit, per uns o altres, crec que primer s'hauria d'aclarir, si el Liceu continuarà essent de propietat privada o passarà a ser de titularitat pública.

En el cas primer, no comprenc que l'administració, tractant-se d'un afer privat, hagi de crear problemes a uns veïns o a petits comerciants, amb expropiacions per via d'urgència.

Opino que aquestes mesures només s'haurien d'emprar en un cas realment excepcional; deixen indefens l'interessat i agreugen el tracte, injust ja d'ell mateix. Podríem afirmar que el caprici dels rics, perdurarà sobre el dret i els interessos dels pobres.

Les expropiacions sempre són irracionals, odioses; el mal que ocasionen, a voltes irreparable, mai no és ni remotament compensat.

És un bé cultural que a la ciutat existeixi un gran teatre d'òpera, però hi ha molts espais municipals on s'hi podria construir folgadoament. Prescindim de sentimentalismes carrinçons i atensem-nos a la realitat, no vulguem fer entrar el clau per la cabota.

JOSEP M. MARLÈS
Barcelona

◆ Sobre el budisme

Sr. Director:

He llegit a Catalunya Cristiana, uns articles en els quals hi ha un cert desprestigi del budisme. Anys enrera, també a Catalunya Cristiana, hi havia en portada el comentari de l'estada que varen fer a Montserrat un grup de monjos budistes: uns i altres compartien les celebracions d'ambdues religions seguint «l'esperit d'Assís», tal com deia el mateix titular, és a dir, seguint el pensament d'obertura de la reunió que va tenir lloc a Assís, l'any 1986.

No per desprestigiar altres realitats engrandirem més la nostra. Hauríem de reconsiderar certes postures que impliquen el rebuig d'allò que ens és aliè. En aquest segle en el qual les comunicacions fan possible el contacte immediat amb qualsevol lloc del món, hauríem d'obrir els nostres horitzons i acceptar que dels altres també podem aprendre.

El budisme també cerca Déu i ho fa dins de la cultura d'un món oriental que sempre ens desconcerta. El sentit del «jo» a orient s'identifica amb la totalitat de l'Univers mentre que el «jo» occidental s'identifica amb l'experiència individual. La identificació del «jo» oriental està lligada al sentit que arreu, a l'interior de totes les coses que ens envolten, hi ha l'essència de Déu. Com dins de l'ésser humà hi ha també l'alé del seu Creador, el budista es gira cap a ell mateix per assolir un estat de meditació que el fa estar en comunió amb la resta de la creació.

No trobo una manera més plena de viure que aquesta identificació de l'ésser humà amb l'Univers que l'envolta, essent l'ésser humà, part d'aquesta creació. Ben segur que empesos per l'amor a Déu, anomenariem germà a tot allò que Déu va crear: els homes i les dones, el Sol i la Lluna, els estels, les flors...

Aquest és el sentit universal que ens ha d'agermanar a tots, nascuts a Bombai, a Barcelona o al Nepal.

MAGDA REVETLLAT I BARBA
Barcelona

RETALLS

Iglesia de Sevilla (6-II-94)

La «new age» i la fe cristiana

Es parla molt d'una tornada a la religió després d'un temps de secularització. Però això no sempre comporta una tornada al cristianisme. La Nova Era —un moment cultural de moda— és per a molts com una nova forma de viure la religió. Cada vedada són més les ocasions en què el budisme i altres religions orientals es van fent presents entre nosaltres. El Dalai Lama, que vindrà a Barcelona després de l'estiu per impartir ensenyaments budistes durant dues setmanes, l'èxit augurat de la pel·lícula «El pequeño Buda» de Bertolucci, les cites del Dalai Lama il·lustrant amb solemnitat vídeos ecologistes, l'èxit de programes de mags o d'esoterisme tant a la ràdio com a la televisió, són senyals

patents que la Nova Era, l'Edat d'Aquari, s'està introduint cada vegada més en la nostra societat espanyola.

La Nova Era («New age») es presenta avui en els nostres països occidentals com un fort repté a la veritable fe cristiana. El misticisme oriental d'origen ocultista, el panteisme monoteista (tot és U i l'U és Déu) i la fe d'una era futura de pau i llum —l'edat d'Aquari— que caracteritzen la Nova Era, es va infiltrant de manera subtil però certa en la nostra societat i, el que pot ser pitjor, en els nostres ambients cristians. Perquè en el terreny religiós les afirmacions de la Nova Era, la moda cultural d'aquests temps post-moderns poden confondre avui dia a molta gent.

Així, pel que fa a la relació de Déu amb el món mentre la fe cristiana afirma la transcendència de Déu pel que fa al món per Ell creat, la Nova Era afirma que l'univers és Déu. Però no un Déu personal evidentment, suprem criteri ètic sobre el bé i el mal, sinó un déu impersonal i amoral.

D'altra banda, mentre el cristianisme afirma que el món material i espiritual ha estat creat per Déu que el manté en l'existència, la Nova Era va estenent el pensament que el món no és altra cosa sinó «esperit i consciència»: tot és U: no hi ha diferència entre Déu, les persones, els arbres... Les suposades diferències entre Déu i les coses, entre les persones mútuament, són aparents i no reals.

En coherència amb l'anterior, no hi ha per a la Nova Era una

veritat objectiva sobre Déu, el món i l'home, com podria ser la veritat revelada en la Bíblia i en la Tradició de l'Església, sinó que l'home té tota la veritat en ell mateix. Per això no hi ha una ètica objectiva (els cristeris evangèlics que proposa el cristianisme) sinó que tota ètica és relativa, ja que no hi ha veritats absolutes.

La Nova Era ignora el pecat original i les seves conseqüències per a la naturalesa humana. L'home és fonamentalment un déu en potencialitat. La font de la problemàtica humana no és el pecat sinó la ignorància de la seva veritable potencialitat. La salvació de l'home no vindrà, doncs, ni per Crist, ni per cap Messies, sinó per un canvi de consciència: «Si som déus, ¿per què no reconeixem la nostra divinitat?». El camí per això pot ser múltiple: fer esport, prendre drogues, trobar-se amb els ovnis, practicant l'esmentada meditació transcendental, estudiant les religions orientals (budisme, hinduisme, etc). Mitjançant aquesta nova «gnosi» l'ésser humà es veurà lliure de les seves limitacions, experimentant nous nivells de consciència i superant l'impediment de la raó.

Si per al cristianisme la història de l'home té un principi i una fi, i és conduïda per Déu, per la Nova Era la història —com el budisme i l'hinduisme— és cíclica; perquè la mort és una il·lusió: és l'entrada a un proper cicle vital mitjançant la «reencarnació». Per a la Nova Era qualsevol religió és bona perquè condueix a l'U. Això fa pensar als seus

seguidors que la pretensió de l'Església de ser el camí veritable de la salvació, és falsa, i que serà millor practicar un tipus de religiositat sincretista, que reculli elements de les diferents religions.

Per últim, mentre els cristians afirmem que Jesucrist és el Fill de Déu, fet Home, Messies i únic Salvador del món, els seguidors de la Nova Era pensen que Jesús fou «guru», una de les moltes manifestacions de déu, que en la seva joventut anà a Orient on va aprendre les ciències esotèriques i fou unit amb l'U.

Com podem veure en aquesta brevíssima ressenya, el pensament de la Nova Era, tan atractiu per a moltes ments actuals, requereixen una atenció per part de tothom per no deixar-nos seduir enganyosament per idees que no tenen res a veure amb la veritable fe cristiana

■ Àngel G. Gómez

Avvenire (11-II-94)

Matrimoni gai, Mare natura, Estrasburg i el progrés que avança

Per tal de fer més costerut el pendent del desastre sobre el qual estem lliscant hi ha el decret emanat del parlament d'Estrasburg, del qual es dedueix que els homosexuals a partir d'ara poden unir-se en matrimoni i adoptar fills.

No tinc res en contra dels ho-

mosexuals, personalment trobo que tenen com una marxa de més pel que fa a les altres persones: són més irònics i tenen un sentit de l'«humour» amb freqüència envejable, i estic convençut que coneixen el valor de l'amistat més que els altres. Però voldria fer una pregunta a un d'ells: «Quan t'hauràs casat amb el teu amic, perquè també tu voldràs formar una família, i estareu al llit... Per un instant te'n recordaràs que si vols concebre un fill que sigui fill de la vostra sang, caldrà que entre vosaltres hi hagi almenys una dona, altrament no passaria res. Així ho vol la «Natura». Però el problema es resol tot seguit, dius tu, n'adopto un o dos i ja està. Ja... però què li explicaràs al teu fill quan tornant de l'escola et preguntarà: «Pare, ¿com és que tots els meus amics tene un pare i una mare i jo, pel contrari, dos pares? ¿Què vol dir, que jo sóc més avantatjat?». «Cert», li diràs tu. «Però aleshores, ¿per què serveixen les dones?» i aquí no podràs menys que dir-li que, si no per altres coses, serveixen per fer nens i que si no hi haguessin dones ell no hauria nascut. Arribats a aquest punt, ¿no creus que pot néixer en ell el desig de conèixer la mare?

Cert, això és un problema que de mica en mica anirà desapareixent, estic d'acord amb tu, quan tots els homes aniran amb els homes i totes les dones aniran amb les dones, serà una cosa normal. Fins i tot perquè ja no hi haurà més nens.

■ Adriano Celentano

AUTOMOBILS ANTONI

Totes les marques

facilitats de pagament

Garantia i servei tècnic

Seat-Volkswagen-Audi-Renault
Citroën-Peugeot-Opel-Ford
BMW-Mercedes-Porsche-Rover
Alfa Romeo-Fiat-Lancia
Honda-Nissan-Mitsubishi-Suzuki

TOT AMB 4X4

☎ 332 99 87

(contestador automàtic)

L'Osservatore Romano compleix 25 anys en la seva edició castellana

Amb una portada al·lusiva a l'esdeveniment, *l'Osservatore Romano* en la seva edició espanyola celebrà el passat mes de gener el XXV aniversari. Amb la benedicció afectuosa del Sant Pare s'obre un número commemoratiu de l'esdeveniment.

L'edició en espanyol de *l'Osservatore Romano* va néixer per express desig del Papa Pau VI, el qual en la seva visita a Bogotà durant el XXXIX Congrés Eucarístic Internacional de 1968, va mantenir el seu interès perquè el periòdic de la Santa Seu tingués una edició en llengua castellana com a record d'aquella visita. Quatre mesos després, el

gener de 1969 va veure la llum el primer número de *l'Osservatore Romano* en castellà. L'objectiu era clar: arribar des del centre de la catolicitat el magisteri del successor de Pere a tots els pobles de parla hispana, objectiu que s'ha anat complint fidelment durant aquests 25 anys.

El director actual de la publicació, P. Arturo Gutiérrez, destaca en un article la importància que té per a tot catòlic conèixer els ensenyaments del magisteri del Papa, en un món en què alguns mitjans de comunicació callen, deformen o tergiversen la seva paraula.

Així, el periòdic ha publicat en els seus 25 anys d'història els discursos del Sant Pare, des de Pau VI a Joan Pau II, les catequesis setmanals dels dimecres, les meditacions dominicals de l'àngelus, les seves cartes i els missatges, i els seus grans documents dels diversos dicasteris de la Cúria Romana, de les Conferències Episcopals, especialment d'Espanya i països d'Amèrica Llatina, cartes pastorals i uns altres comentaris i notícies eclesials.

L'Osservatore Romano compta amb una edició diària, vespertina, en italià; a més té sis edicions setmanals: en espanyol, francès, anglès, alemany, portuguès i italià, i una edició mensual en polonès.

L'edició en espanyol es distribueix per subscripció a Espanya i en els 19 països americans de parla espanyola, arribant a més a molts nuclis de catòlics hispano-parlants disseminats per Europa, Amèrica del Nord, Àfrica i Àsia i a missioners i missioneres de parla espanyola espargits pel món.

L'Osservatore Romano, en paraules de Joan Pau II, «serveix de vincle de comunicació eclesial entre tants agents de pastoral i fidels cristians que a Espanya i Amèrica Llatina viuen i donen testimoni, amb els seus quotidians afanys missioners, del missatge de Jesucrist».

■ M. A Oltra
(I.V.)

VATICÀ

Per primera vegada en el seus quinze anys de pontificat

Joan Pau II visita la Sala de Premsa del Vaticà

Podrà semblar increïble però la Sala de Premsa era un dels raríssims organismes de la Santa Seu que Joan Pau II no havia visitat en el seu ja llarg quinze anys de pontificat. Un Papa que es troba com un peix a l'aigua quan està rodejat de periodistes no havia posat els peus on cada dia sorgeixen les notícies vaticanes. Així comenta la visita Antonio Pelayo, corresponent d'*Ecclesia* a la Ciutat del Vaticà. Resumim la crònica del corresponent.

El dilluns 24 de gener es va omplir aquest buit i el Sant Pare durant prop més d'una hora va fer un visita a les instal·lacions, renovades de dalt a baix, de la Sala de Premsa de la Via della Conciliazione. Fou una jornada especialment gloriosa per al director Joaquín Navarro-Valls i per a les vint persones que treballen a les seves ordres. S'havia escollit, a més, la festivitat de Sant Francesc de Sales, patró dels periodistes.

Karol Wojtyła es va presentar davant els «mass media» amb un dels millors aspectes físics i psíquics que li hem conegut en els darrers temps: proper, somrient, amb ganes de fer broma.

La primera part fou una ritual visita a les instal·lacions —«el computer, terrible màquina però molt útil», puntualitzà a un comentari de la senyora Alda Macciocca que s'ocupa del banc de dades— de la Sala de Premsa i del «Vatican Information Service» (el servei diari en anglès i castellà que difon la paraula del Papa a través d'una xarxa telemàtica).

Va venir després el moment més esperat pels més de dos-cents periodistes que havien acudit a la cita amb el Papa: la pressentida per bé que no anunciada conferència de premsa; la primera «en terra ferma» i no a deu mil metres d'altura quan viatgem amb ell amb l'avió.

El Pontífex la va voler precedir amb un discurs adreçat als «amics periodistes, companys d'una mateix pelegrinatge». Ens recordà que som cridats «a no aturar-nos en valoracions superficials jutjant els esdeveniments religiosos com si fossin simplement humans. Se us demana que comuniquen un patrimoni que és espiritual i alhora camina en la història».

En el moment de les preguntes s'alçaren nombro-

Joan Pau II i Navarro-Valls en un moment de la visita

ses mans però Navarro-Valls, òbviament, havia fet ja la seva prèvia selecció. No hi va haver, per tant, grans novetats en les respostes ni sorpreses. L'única —al voltant de la pregunta sobre el viatge al Líbano fou la manifestació del desig de Wojtyła no sols de viatjar a Jerusalem i Terra Santa, com ja ha dit en múltiples ocasions, sinó d'estendre els seus itineraris a tots els camins recorreguts pel poble de Déu, en el Vell i en el Nou Testament. Va citar concretament Antioquia i Damasc però sens dubte pensava també en països com Jordània, Egipte, Síria i Turquia. És un programa que necessitarà alguns anys i que el Papa ha posat en relació amb el Tercer Mil·lenni.

En unes altres respostes es referí a Bòsnia, Xina i —per express suggeriment de Navarro— al Sínodo Africà. Ja al final va sorgir la pregunta sobre la unitat dels catòlics en política i el Sant Pare va tornar a repetir que es tractava de la unitat que entorn als «continguts, els principis, els valors» ha de preocupar els cristians. (E)

FILTRANT LA NOTÍCIA

El primer sant «capitalista»

«Quan Marcello Candia, serà, si Déu vol, col·locat a l'honor dels altars, serà un típic sant del nostre temps: com a industrial d'origen i de professió, primer, dedicat als pobres, després, i finalment com a missioner a l'Amazònia, «ha demostrat amb els fets que encara un ric capitalista pot esdevenir un model reconegut de vida cristiana», escriu en el diari *Avenire* (5-II-94) el postulant de la causa de la beatificació i canonització d'aquest ciutadà milanès.

Fa poques setmanes que en la parròquia dels Sants Angels, de Milà, s'ha clausurat el procés canònic diocesà. S'han presentat 113 testimonis al tribunal eclesiàstic, presidit d'un notari. Clausurada la sessió amb presència de l'arquebisbe de Milà, cardenal Martini, s'ha enviat la documentació a Roma, on ara en tindrà cura la Congregació per les Causes dels Sants.

Una característica de Marcello Candia fou la seva fe senzilla, tot i que ell estava dotat d'una cultura universitària. Repetia cada dia les pregàries del *Manual del bon cristià*, un devocionari semblant al nostre clàssic, *Guia del cristià*.

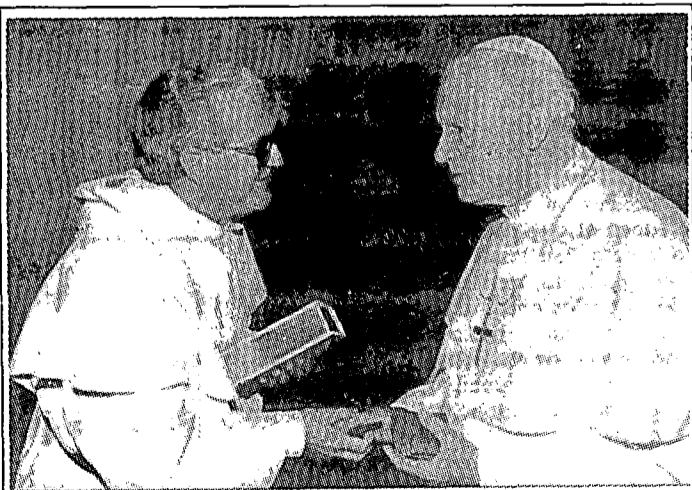
Candia ha estat el precursor del missioner seglar i del voluntariat internacional. Als 48 anys, després de vendre la seva gran indústria, marxà a l'Amazònia

(Brasil) per viure amb els pobres i els malalts de la lepra. L'any 1965 Candia fundà l'hospital més gran de l'Amazònia. Segons ha manifestat el cardenal Martini, la intenció d'iniciar-se aquest procés ha estat una de sola: «suscitar en el poble cristià un desig ardent de santedat, presentant un model concret de vida cristiana.» I afegeix: «Els sants són evangeli actualitzat, amb tots els límits de la naturalesa humana. Candia no es presenta embalsamat dins una urna sota l'altar. En tota la seva vida no buscava altra cosa que Déu i servir el proïsme.» Martini ha dit també que Candia és un model per molts joves que avui es plantegen el repte de servir els homes en el Tercer Món.

El postulant de la Causa, pare Piero Gheddo, reconeix que Marcello Candia és un «sant capitalista», sempre, però, que s'usi el diner en profit i eficàcia aliena i no per l'egoisme propi.» Per altra part, monsenyor Aristide Pivano, bisbe emèrit de Macapà (Brasil), que havia conegut personalment el servent de Déu, ha manifestat: «Em donà una lliçó quan un dia em va dir que la seva consagració veritable era el baptisme».

■ Francesc Gamissans

Totes les encícliques al castellà

Joan Pau II va rebre en audiència privada el P. José Antonio Martínez Puche, editor de l'obra *Encíclicas de Juan Pablo II*, publicada en castellà recentment per Edibesa. El Papa mostrà un viu interès per aquesta primera edició mundial que conté les deu encícliques que ha publicat fins ara. A la foto, el dominic Martínez-Puche fa lliurament de l'obra al papa Joan Pau II. (E)

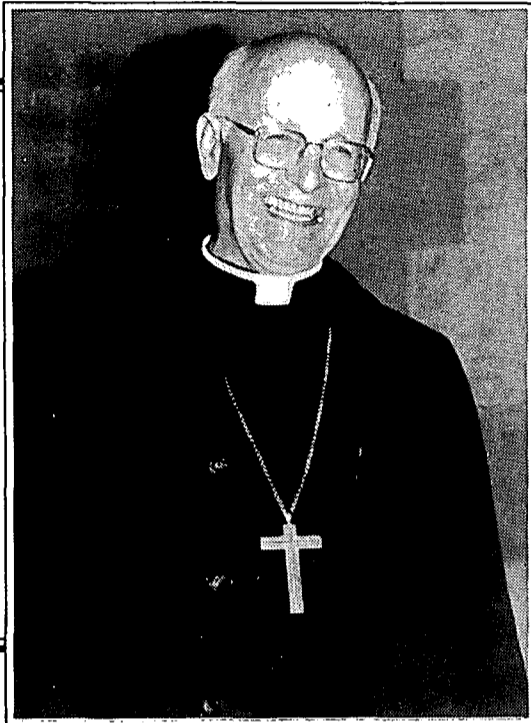

ESPANYA

Balanç de monsenyor Yanes en el seu primer any com a president de la Conferència Episcopal

Molta feina i gratitud

MADRID.— Monsenyor Elías Yanes, que va fer 66 anys i, el 16 de febrer simultàniament, un al davant de la Conferència Episcopal Espanyola, afirma en un breu balanç sol·licitat per EFE que ha estat un any «de molta feina» i «profunda gratitud» i cita com a «primera dada important: la visita del Papa a Espanya».

De rellevància foren també dos documents sobre Europa aprovats per l'Assemblea Plenària de febrer i la Comissió Permanent, respectivament, així com els altres dos documents sobre la Caritat en la Vida de l'Església.

Ressaltà, també, la instrucció pastoral de la Comissió Permanent de l'Episcopat davant les eleccions, titulada «Votar com un poble responsable del seu futur» i la nota del Comitè Executiu sobre la vaga general del 27 de gener.

Va subratllar, així mateix, la tasca de la Comissió Permanent de la Conferència Episcopal en l'elaboració «lentament» del Pla Pastoral per als propers anys que podria aprovar-se en la propera Assemblea Plenària, prevista per als dies entre 25 i 30 d'abril. En el capítol de les relacions amb la societat, Yanes destacà la visita al Papa, que realitzà amb el secretari general de la Conferència i el vice-president, José Sánchez i Fernando Sebastián, així com l'audiència amb els Reis, les entrevistes amb el president del Govern, Felipe González, i diversos ministres, a més de les reunions mantingudes amb repre-

sentants dels partits i els sindicats. Fruit dels contactes governamentals foren tres acords firmats i la posada en marxa d'una comissió sectorial paritària, assenyalà.

En l'àmbit internacional, Yanes recordà l'assistència a les reunions dels Consells de les Conferències Episcopals Europees a Roma, Praga, i Magúncia, així com a les Comissions Episcopals de la zona de la Unió Europea i altres contractes bilaterals.

Pel que fa a la presència de la religió en els mitjans de comunicació social, Yanes afirmà que juntament amb el secretari general de la Conferència Episcopal, José Sánchez, «hem fet l'esforç que estava a les nostres mans per cobrir les demandes dels mitjans» i indicà que en aquesta etapa «hem posat especial atenció en un apropament amb els directius i professionals de la COPE» i a «potenciar la Biblioteca de Autores Cristianos».

Pel que fa al diari Ya, Elías Yanes recordà que «fa anys que no hi tenim cap responsabilitat, i ja en el seu moment ferem l'esforç que calia fer». (E.F.E.)

sentants dels partits i els sindicats.

Fruit dels contactes governamentals foren tres acords firmats i la posada en marxa d'una comissió sectorial paritària, assenyalà.

En l'àmbit internacional, Yanes recordà l'assistència a les reunions dels Consells de les Conferències Episcopals Europees a Roma, Praga, i Magúncia, així com a les Comissions Episcopals de la zona de la Unió Europea i altres contractes bilaterals.

Pel que fa a la presència de la religió en els mitjans de comunicació social, Yanes afirmà que juntament amb el secretari general de la Conferència Episcopal, José Sánchez, «hem fet l'esforç que estava a les nostres mans per cobrir les demandes dels mitjans» i indicà que en aquesta etapa «hem posat especial atenció en un apropament amb els directius i professionals de la COPE» i a «potenciar la Biblioteca de Autores Cristianos».

Pel que fa al diari Ya, Elías Yanes recordà que «fa anys que no hi tenim cap responsabilitat, i ja en el seu moment ferem l'esforç que calia fer». (E.F.E.)

L'HOAC elabora un informe sobre les condicions de treball

VALÈNCIA.— Amb vistes a la celebració del «Dia de l'HOAC», el proper mes de maig, i com a aportació a un estudi global per Espanya, la Comissió diocesana d'aquest moviment ha elaborat un «Informe sobre les condicions de treball», referit fonamentalment a la diòcesi de València, que ha de ser complementat amb altres de similars d'Alacant i Castelló. El text és resultat d'un qüestionari previ, els informes preliminars de Josep Mari i Antonio Andrés, i les correccions introduïdes per l'Assemblea diocesana el passat 15 de gener.

L'informe inclou nombroses dades sobre «el teixit productiu» a la Comunitat Valenciana, les condicions físiques del treball en aspectes com la higiene laboral, treball submergit, precarietat laboral, sinistralitat, atur i hores extraordinàries, posicionament dels sindicats CC.OO., C.G.T. i U.G.T. davant aquestes condicions, i la de la mateixa HOAC.

En un altre lloc es presenten dades per possibilitar millor el judici cristià i l'acció del moviment.

Aquest informe se situa en continuïtat amb els dels darrers anys, sobre els immigrants i sobre l'Europa dels treballadors. (I.V.)

Quatre ajuntaments tenen conflictes amb els bisbats

A Aragó hi ha ermites en els inventaris municipals

TEROL.— Les ermites i temples són propietat de l'Església, encara que no estiguen inscrites en el Registre de la Propietat i sense que es puguin invocar drets de patronatge fa temps extingits, afirma el bisbe de Terol, Antonio Algora, en un escrit que publica en el full parroquial *Semilla Evangélica*.

El bisbe surt al pas d'un afany desencadenat en alguns ajuntaments de la regió per inscriure edificis religiosos en els inventaris municipals.

Certament, afirma el bisbe, alguns llocs de culte no estan inscrits en el Registre de la Propietat. Les raons són molt variades, des d'històriques, a les d'ordre pràctic fiscal, passant per les religioso-culturals». Les oficines recaptadores es desinteressaven per inscriure propietats que no tributessin.

«Després de passat les onades desamortitzadores que sofriren les propietats de l'Església, que-

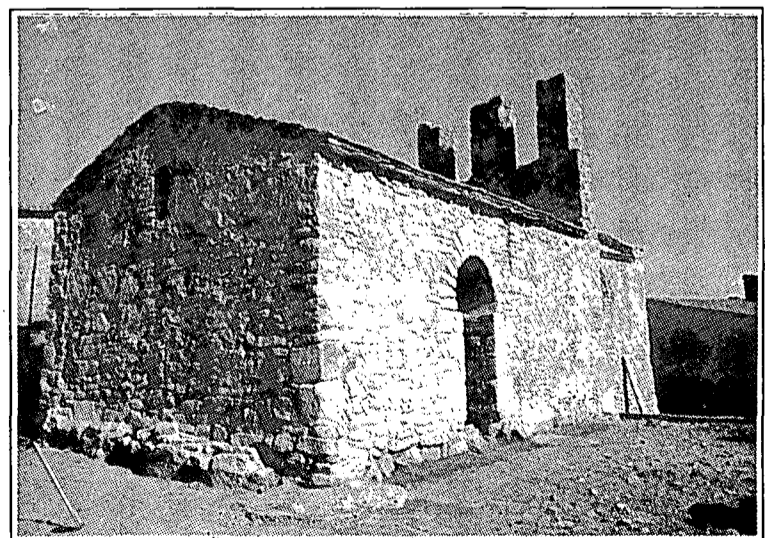
dà clar que ni l'Estat ni els particulars els interessaren els edificis dedicats al culte catòlic, per tant es tornaren a l'Església i tot tornà a qui pertanyia, afirma el bisbe. Ningú no discutia la propietat de l'Església dels llocs de culte i, en general van desaparèixer els drets de patronatge que havien tingut els consells, les confraries, a voltes un barri, una família, etc».

Quatre ajuntaments aragonesos han posat o pretenen posar al seu nom ermites, esglésies o campanars. El bisbat de Terol ha demanat l'ajuntament de Villafraanca del Campo per inscriure una ermita en l'inventari de béns

municipals. El jutge donà en primera instància la propietat al bisbat, però l'ajuntament ha presentat apel·lació. Pel que sembla, uns altres ajuntaments de la regió esperen els resultats judicials per procedir en conseqüència. El bisbat s'ha enfrontat també amb l'ajuntament de Molinos per la propietat de la torre-campanar, que no està adossada al temple parroquial. Per la seva banda, l'arquebisbat de Saragossa té un litigi amb l'ajuntament de Calanda, el qual reclama la propietat del temple de Ntra. Sra. del Pilar, mentre que a La Cordoñera està en joc la propietat de dues ermites.

En la província de Terol hi ha entre 600 i 700 ermites, la majoria de les quals no estan inscrites en el Registre.

Segons el grup socialista de Calanda, el representant legal del poble són els ajuntaments i no les parròquies. Alguns consistoris

al·leguen que els edificis foren construïts amb diners públics i que, per tant, pertanyen al poble. El vicari general de la diòcesi de Terol, Cristóbal Navarro, assenyalà que les ermites són propietat del poble quant a comunitat de creients. El bisbe, monsenyor Algora argumenta que «la

parròquia, com a comunitat eclesial de fe, es distingeix de la comunitat civil, encara que estigui formada per les mateixes persones, i com a tal té personalitat jurídica pròpia, reconeguda pel nostre ordenament civil en els Acords Església-Estat». (V.N.)

ESTATS UNITS

Vibrant crida de la mare Teresa contra l'avortament

WASHINGTON. — La mare Teresa de Calcuta va llançar a Washington una vibrant requisitòria contra l'avortament, en presència de la parella presidencial americana Bill i Hilary Clinton. Durant la «sessió nacional de pregària» en la qual participen tradicionalment nombroses autoritats polítiques i econòmiques, la mare Teresa va invitar els americans a defensar la vida humana.

La mare Teresa, asseguda a la taula ocupada pel president Clinton i la seva esposa, va dir que l'avortament «és l'enemic més gran de la llibertat». «No assassineu el vostre fill, doneu-me'l!», va exclamar adreçant-se a les dones que volen avortar. Es declarà disposada a acollir tot infant no desitjat i confiar-lo a parelles casades.

«Jovull que un signe d'ajuda als més febles d'entre els febles surti d'aquí», va dir la llorejada amb el Premi Nobel de la Pau, de 83 anys, fent al·lusió, en el seu discurs, a la pràctica lliure de l'avortament als Estats Units. «Si una mare assassina el seu propi fill, ¿com podem demanar als altres que no es matin entre ells?». (APIC)

ÀUSTRIA

Les dones poden presidir els serveis religiosos del diumenge

LINZ. — A la diòcesi austríaca de Linz, les dones podran pròximament presidir els serveis religiosos dominicals si no hi ha preveres disponibles. El director de l'oficina de pastoral, Willi Vieböck, va presentar les noves prescripcions de la diòcesi. Aquest reglament, que és d'acord amb el dret canònic i les directrius de la Conferència episcopal austríaca, permet els laics formats presidir els serveis dominicals. La manca creixent de preveres és el motiu d'aquesta mesura.

La celebració dominical sense prevere no pot «ni reemplaçar l'eucaristia, ni ser-li equivalent», es recorda. Sobretot s'espera per aquesta situació de crisi que la parròquia afectada descobreixi la significació d'una celebració eucarística. La comunió no pot ser dis-

tribuida només ocasionalment en les celebracions sense prevere. Generalment el caràcter d'una celebració sense prevere s'ha de diferenciar clarament de la missa. Willi Vieböck va subratllar que el nou reglament no és una «via solitària» de la diòcesi de Linz. A altres diòcesis de l'espai germànic existeixen disposicions semblants. (KNA)

XINA

El govern rebutja una visita del Papa

PEQUIN. — El govern xinès rebutja una visita del papa Joan Pau II mentre el Vaticà no reconegui la Xina popular. El Papa havia repetit el seu desig de visitar les comunitats cristianes del país. Un portaveu del ministeri d'Afers estrangers va indicar que la Santa Seu hauria de trencar primer les seves relacions amb Taiwan i suspendre el seu sosteniment a l'Església catòlica «clandestina». Per altra

BRASIL

Helder Camara, 85 anys, l'apòstol dels pobres, al peu del canó

RECIFE. — Dom Helder Camara, una de les personalitats més remarcables de l'Església llatino-americana va complir el dilluns 7 de febrer els seus 85 anys. Nat el 1909 a Fortaleza, l'antic arquebisbe d'Olinda i de Recife, al nord-est del Brasil, ha esdevingut el símbol de la lluita per la justícia social i la democràcia. És considerat com un dels principals inspiradors de la teologia de l'alliberament.

Ordenat prevere l'any 1931, Helder Pessoa Camara arriba a l'episcopal l'any 1952. El 1955, esdevé coadjutor de l'arquebisbe de Rio de Janeiro. Nou anys més tard, alguns dies després del cop

d'Estat militar al Brasil, és nomenat arquebisbe d'Olinda i de Recife, una de les diòcesis més pobres del país. Les seves severes crítiques contra els militars el fan conèixer com «l'apòstol dels pobres». Des del règim el qualifiquen de «bisbe roig». Les pressions i les amenaces són terribles. Per por d'aixecar la indignació popular emprenent-les directament amb ell, se l'avisava amb l'assassinat del seu secretari. Però a l'acte dels funerals Dom Helder exclama: «Nosaltres jurem fidelitat a la lluita per l'alliberament material i espiritual del nostre poble».

Dom Helder Camara és un dels fundadors de la Conferència dels bisbes del Brasil i un dels iniciadors de la segona assemblea general dels bisbes llatino-americans a Medellín, l'any 1968.

L'any 1985, el Papa va acceptar la dimissió de Dom Helder Camara arribat a l'edat de jubilació. Des d'aleshores, «l'apòstol dels pobres» continua recurrent el món per denunciar la misèria i la injustícia al seu país. (APIC)

part el Papa ha de renunciar a immiscir-se en els afers interiors xinesos particularment en les qüestions religioses. (APIC)

ARGENTINA

Pla econòmic inhumà

VIEDMA. — El bisbe de Viedma, Miguel Esteban Hesayne va enviar recentment una carta al ministre d'economia D. Cavallo, denunciant el pla econòmic del govern Menem com a inhumà i anticristià: «El desitjable èxit de l'estabilitat sobre l'aberrant inflació no justifica les arbitriietats del pla. Es beneficia els que més tenen i els pobres es continua submergint-los en la pobresa i la desocupació.» En algunes localitats com Santiago i La Rioja, davant els retards en el pagament de salaris als funcionaris, s'enregistraren violents aldarulls a finals d'any. «Li prego—manifestà el bisbe— que compregui que el que passà a Santiago i La Rioja, és

amb prou feines l'emergent del sord clam d'un poble sofrent i necessitat víctima d'un govern de "satisfets". La subversió no és en els fets esmentats sinó en les situacions que els han provocat.» (I.V.)

BRASIL

Pastoral per a la gent del carrer

SAO PAULO. — El cardenal Paulo Evaristo Arns, arquebisbe de Sao Paulo, ha nomenat el sacerdot Julio R. Lancelotti com a vicari episcopal per a la pastoral entre la gent que viuen al carrer en les grans ciutats del Brasil. Amb el nou càrrec, l'arquebisbe pretén crear un espai eclesial i comunitari per tal que aquestes persones puguin buscar juntes una solució als seus problemes socials i oferir, als qui ho vulguin, la llum de l'evangeli. A Sao Paulo, una de les ciutats més populoses de l'Amè-

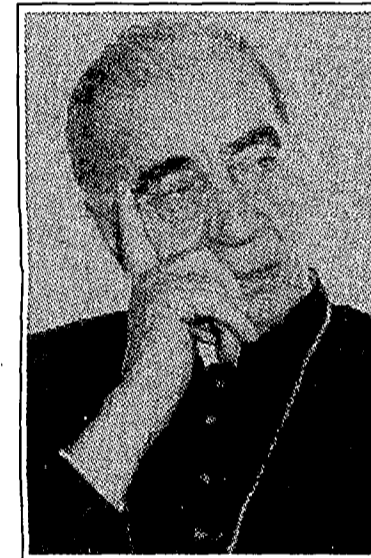
rica llatina, milers de persones viuen permanentment al carrer. Actualment hi ha una desena de cases d'acollida a la ciutat per cobrir les seves necessitats més elementals. (J.V.)

ITÀLIA

Centenars de membres de la Camorra volen presentar-se a la justícia

NÀPOLS. — Centenars de membres de la Camorra volen presentar-se a la justícia, segons afirma Mons. Antonio Riboldi, bisbe d'Acerra, a Itàlia del sud. Segons les declaracions del bisbe, aquests membres de l'organització criminal, demanen «un acolliment humà» així com un procés ràpid i lleial. No volen, per altra banda, aparèixer com a testimonis principals, va explicar Mons. Riboldi. Són sobretot les persones que es penedeixen dels seus actes i volen assumir la pena merecuda.

El ministre italià de l'Interior, Nicola Mancino, creu que la iniciativa del bisbe d'Acerra és positiva. Cal apreciar el fet que aquests criminals estan disposats a lliurar-se a la justícia, ha subratllat el

Monsenyor Antonio Riboldi

ministre en una entrevista televisada. Això significa que l'Estat ha colpejat profundament el crim organitzat.

El bisbe d'Acerra afirma mantenir des de fa mesos un diàleg amb els membres de la Camorra. Acerra, després de Nàpols, és una de les ciutadelles del crim organitzat. Mons. Riboldi és conegut arreu d'Itàlia pel seu compromís contra la Camorra i la Màfia. Després de nombroses amenaces de mort, fa temps que està sota protecció policial. (CIC)

TORI (Itàlia). — Un grup de 34 missioners (23 salesians, 9 salesianes i 2 seglars) de 15 nacionalitats han sortit com a missioners a 17 països. A la fotografia, la mare Castagno, superiora general de les salesianes i el vicari del rector major dels salesians amb el conseller general per a les Missions. (ANS)

EL CARDENAL FRANÇOIS MARTY, arquebisbe emèrit de Paris, va morir el passat 16 de febrer, víctima d'un accident automobilístic, conduint el seu propi cotxe. Monsenyor Marty tenia 89 anys, i s'havia retirat l'any 1981, i vivia des d'aleshores en un convent dels dominics. Era considerat com una de les figures més importants entre les que prengueren part en el Concili Vaticà II.

El passat 5 de febrer es conclouïa la primera Conferència internacional judeo-cristiana. Per primera vegada es reunien, a Jerusalem, uns 500 participants vinguts dels cinc continents: rabins, bisbes i preveres catòlics, ortodoxes, anglicans, luterans i d'altres confessions protestants. Entre

els assistents, l'arquebisbe anglicà de Canterbury, George Carey, el patricarca llatí de Jerusalem, Michel Sabbah i els cardenals Joseph Ratzinger i Carlo Maria Martini. Oferim al lector el discurs d'aquest darrer, que traduïm del diari *Avvenire*.

Intervenció del Cardenal Martini a la primera Conferència internacional judeo-cristiana

«Construïm un planeta més humà»

Quina alegria la meua pel fet de trobar-me a Jerusalem: «Ja han arribat els nostres peus al teu llindar, Jerusalem! Augureu la pau a Jerusalem»; «Que visquin segurs els qui t'estimen! Que sigui inviolable la pau dels teus murs, la quietud dels teus merlets!» (Salm 122).

La meua joia i la meua esperança pel fet d'aquest encontre: «Que n'és, de bo i agradable, viure tots junts els germans!» (Salm 133).

Preguntes preliminars

La meua aproximació al tema del guiatge religiós en una societat secularitzada serà d'alguna manera un testimoni personal. Em posaré davant la pregunta: ¿Quin tipus de problemes haig d'afrontar cada dia pel que fa a la meua condició de guia religiós? ¿I quina és l'actitud que crec necessària per a aquesta tasca en el nostre món secularitzat?

Tanmateix com a introducció hauré d'evocar breument dues preguntes preliminars: 1) ¿La nostra societat secularitzada és pitjor que tota altra societat en la història? En conseqüència, ¿és avui la nostra tasca més difícil que en el passat? 2) ¿El que anomenem «ésser una autoritat religiosa» és quelcom bo i desitjable?

No intentaré de respondre directament a la primera pregunta, tan difícil. No és fàcil donar un judici sobre la nostra societat en comparació amb les anteriors. Potser una resposta podria venir de les discussions d'aquesta conferència. Jo em limitaré a fer notar que en els evangelis cristians el judici donat de la societat d'aleshores no és certament molt positiu. Escoltem per exemple el que Jesús diu a l'evangeli de Mateu (17,17): «Oh generació descreguda i esgarriada! ¿Fins quan hauré d'estar amb vosaltres? ¿Fins quan us hauré de suportar?» Això demostra que les dificultats actuals no són les pitjors possibles. Per donar-se fins i tot el cas que en d'altres temps les coses estiguessin encara pitjor. Els nostres pares en la fe, les autoritats religioses que ens han precedit, han vist temps difícils i els han superat.

Pel que fa a la segona pregunta preliminar, faré notar només que l'expressió «leadership religiosa», que és comú en el món de llengua anglesa, pot indicar en certes circumstàncies quelcom de no totalment positiu. Per evocar la sospita que l'autoritat religiosa es faci servir per tal de dominar les ànimes en una forma semblant als programes polítics o econòmics, ignorant els valors específics d'una comunitat de fe. En aquest sentit es diu a l'evangeli de Lluç: «Els reis de les nacions les dominen com si en fossin amos, i els qui tenen poder damunt d'elles es fan dir benefactors (avui en diríem «grans líders»). Però vosaltres no heu d'actuar pas així: el

més important d'entre vosaltres ha d'ocupar el lloc del més jove, i el qui mana, el lloc del qui serveix» (Lluç 22, 25-26). Segons aquestes paraules de Jesús, si jo empro l'expressió «guia» (leader) ho faig en el sentit indicat per l'evangeli: humil servidor de la comunitat dels fidels.

Problemes bàsics

Però arribo a la qüestió cabdal. ¿Davant quin tipus de problemes em trobo cada dia en virtut de la meua condició d'autoritat religiosa? ¿I quina actitud em sembla necessària per tal d'afrontar-los?

Penso que nosaltres com a autoritat religiosa hem d'afrontar tres tipus de problemes que anomenaria provisionalment «problemes interns», «problemes externs» i «problemes o preguntes transcendentals».

1) Problemes interns. Nosaltres abans que res ens trobem davant els problemes interns de cada dia que són específics de la nostra religió i denominació religiosa, problemes que són típics de les nostres comunitats religioses com a tals, segons la responsabilitat que cadascú té en el propi grup. Hi ha, per exemple, els problemes de personal (diguem-ne la manca de vocacions, o la formació dels ministres, o els problemes personals dels nostres col·laboradors, etc.), qüestions referents a programes o prioritats, qüestions connectades amb l'administració, els problemes de les tensions internes entre els diversos grups de la nostra denominació; i també els problemes del desenvolupament (i la distinció entre veritable i fals desenvolupament), els problemes creats per la resistència al veritable desenvolupament, etc.

En aquest context no em sembla tan important de resoldre o plantejar aquests problemes. Cadascú ha de trobar la forma de fer-ho segons la inspiració de Déu, el bon sentit, la llei i la tradició. El que ara compta per mi és afirmar una regla general que consideraria vàlida no sols per mi, sinó també, em sembla, per altres autoritats religioses: o sigui, viure amb aquests problemes de tal manera que jo pugui donar espai als problemes del segon i del tercer tipus. En d'altres paraules, viure aquestes responsabilitats tot i romanent interiorment lliure i capaç de prestar atenció a qüestions més rellevants. Això significa restar obert a qüestions que són més àmplies que els problemes interns que l'administració quotidiana d'una gran comunitat ens fa caure al damunt.

2) Segon tipus de problemes: les grans qüestions comunes a tota la humanitat. Entre aquestes, per exemple, trobem els problemes de la guerra i de la pau, de la violència entre persones i grups, de la defensa de la vida humana, la malaltia, la fam, les grans migracions, tots els problemes ecològics. A més,

tots els problemes de l'ordre i de les tensions socials entre grups socials i ètnics, blancs i negres, rics i pobres, nord i sud. És a dir, tots els problemes de l'ètica pública, especialment els connectats amb el començament i el final de la vida, els problemes bioètics, la tensió entre tecnologia i ètica, entre economia i ètica.

Gran part de la nostra vida i del nostre temps estan certament dedicats a aquestes qüestions. Cada dia som sol·licitats a parlar o a actuar en una o altra d'aquestes àrees. ¿Quina actitud prendre?

He llegit, en una entrevista realitzada fa unes setmanes per un diari americà a una gran autoritat religiosa, una resposta que em sembla

portància: esguardar els problemes com una persona de fe, que té en la divina Revelació les paraules i el principi d'una acció justa, i esguardar-los amb una mirada de comprensió i d'afecte, per tal de donar un rostre humà a problemes que son tractats per tècnics, polítics i altres autoritats laiques. Les autoritats religioses haurien de tendir a portar la dimensió ètica, moral, i la dimensió de la fe, en el debat públic.

Això demana un esforç continuat per reservar-se temps per la meditació, la lectura de les Escritures, el silenci i la pregària personal. Una autoritat religiosa pot parlar de qüestions contemporànies només si la seva paraula neix d'una

d'aquests problemes transcendentals, que pertanyen a l'essència dels éssers humans en aquest món, per bé que certes societats avui posen restriccions a tractar en públic aquestes qüestions.

Pregària, pau interior, testimonis d'esperança i bon humor

Però per a mi la cosa més important és preguntar quina és l'actitud interior d'una autoritat religiosa avui en relació a aquestes qüestions. Enunciaré només dos punts.

Abans que res, hauria de ser clar a cadascú que unes tals qüestions són la nostra veritable i principal preocupació; que si per necessitat hem de tractar els problemes interns de la nostra denominació (problemes de personal, de programes, etc.) i si no podem rebutjar de donar resposta als problemes externs de la societat secular, tot això s'esdevé només perquè nosaltres estem, abans i per damunt de tot, implicats en les qüestions transcendentals; Déu, salvació, pregària, esperança i amor. Estem convençuts que aquestes qüestions són els veritables temes vitals per a la humanitat i tota altra qüestió, per més important que sembli, depèn en darrera instància d'aquests temes o qüestions transcendentals.

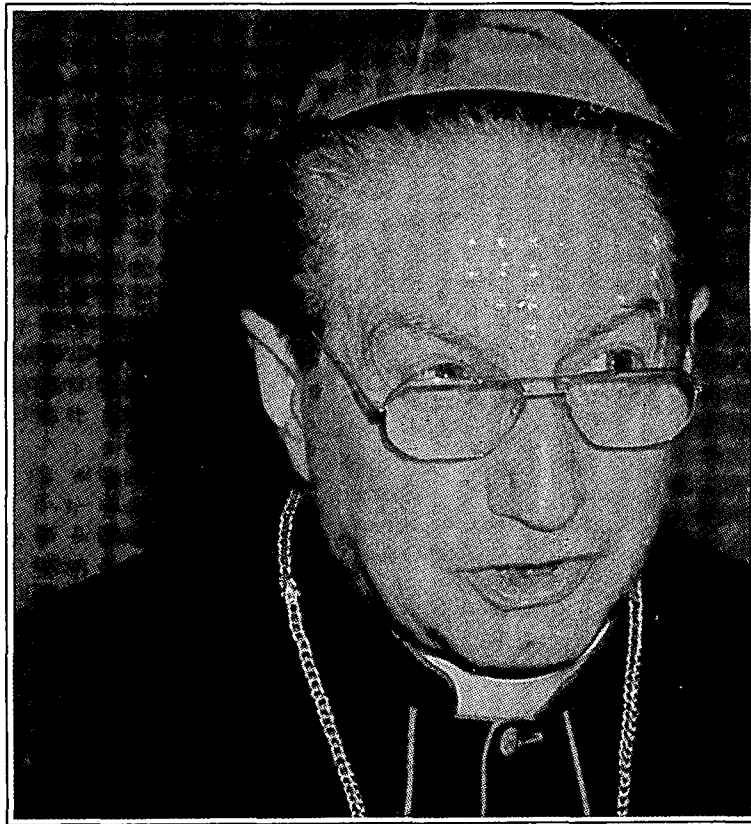
Conclouré amb la indicació de quatre coses que proposaria a la vostra consideració, perquè les considero molt necessàries per una autoritat religiosa avui.

Posaré en el primer lloc una profunda comunicació interior amb Déu i un fort esperit de pregària. Em sembla que amb l'augment de les responsabilitats ha de créixer també el temps dedicat a la pregària i el silenci.

En segon lloc posaré una gran pau interior, com és dit a la carta als Filipencs: «No us inquieteu per res. En tota ocasió acudiu a la pregària i a la súplica i presenteu a Déu les vostres peticions amb acció de gràcies. I la pau de Déu, que sobrepassa tot el que podem entendre, guardarà els vostres cors i els vostres pensaments en Jesucrist» (Fil. 4,6-7).

En el tercer lloc posaré la persuasió que tenim de ser testimonis d'una gran esperança per al nostre temps. El nostre és un temps en el qual creixen continuament frustració i desesperació. El nostre objectiu hauria de ser el de portar esperança i joia.

Com a quarta cosa necessària, hi posaria un pessic de bon humor, una actitud serena que ve de l'esperança i de la fe. Estem tots en les mans de Déu i estem en bones mans. En les mans de Déu està també aquest Congrés al qual desitjo el millor èxit.

Mons. Carlo Maria Martini

simplicíssima i possible d'aplicar també a d'altres caps religiosos. A la pregunta: ¿Com donar un guiatge sobre qüestions que van de la pornografia a l'avortament, de la immigració a la violència urbana?, la resposta era: «La gran part dels problemes contemporanis són tan antics com la Bíblia: Com a persona de fe, cerco sempre d'acceptar-me d'ajudar i de situar-me a fons en la Revelació de Déu, en tant que l'entenc, treta de les Escritures hebrees i cristianes».

Donar un rostre humà als problemes d'avui

I com a actitud general enfront de tants i greus problemes, n'hi ha una d'especialment recomanada en l'entrevista: donar un rostre humà a les qüestions contemporànies. Aquestes són nombroses i estan en contínua mutació. És impossible tenir anticipadament la solució o la paraula justa per totes. Però són dues les coses de fonamental im-

profunda experiència religiosa interior.

3) Problemes transcendentals. Arribem així al tercer punt, és a dir, a aquells que he anomenat problemes transcendentals. Aquests són els temes principals de les nostres religions: Déu, salvació, pregària, adoració, fe i esperança, perdó, vida després de la mort, justícia, caritat, etc. La societat secularitzada no sembla interessada a aquestes qüestions. Molts demanen a les autoritats religioses una resposta sobre problemes ètics del segon tipus. Només les persones veritablement religioses ens demanen paraules sobre aquests temes transcendentals. Així, som col·locats davant el problema de si parlar d'aquests temes només en el cercle dels nostres fidels i no a la societat secular. Naturalment la situació és molt diferent en les diverses parts del món o en les diverses religions. No vull imposar la meua resposta, però és la meua ferma convicció que la gent té necessitat de ser posada enfront

30 ANYS AL VOSTRE SERVEI DIA A DIA

ROCAFER

NOVES TECNOLOGIES DEL SO

Passeig Fabra i Puig, 39 Àtic, 2a - 08030 BARCELONA
Tels. 311 72 01 - 311 94 49

DISTRIBUÏDOR OFICIAL DE:

BOUYER

***DESACOPLADORS
MICROFÒNICS**

***MINI-CAPTADORS
MICROFÒNICS
(micròfon d'altar)**

***MICRÒFONS
INALÀMBRICS**

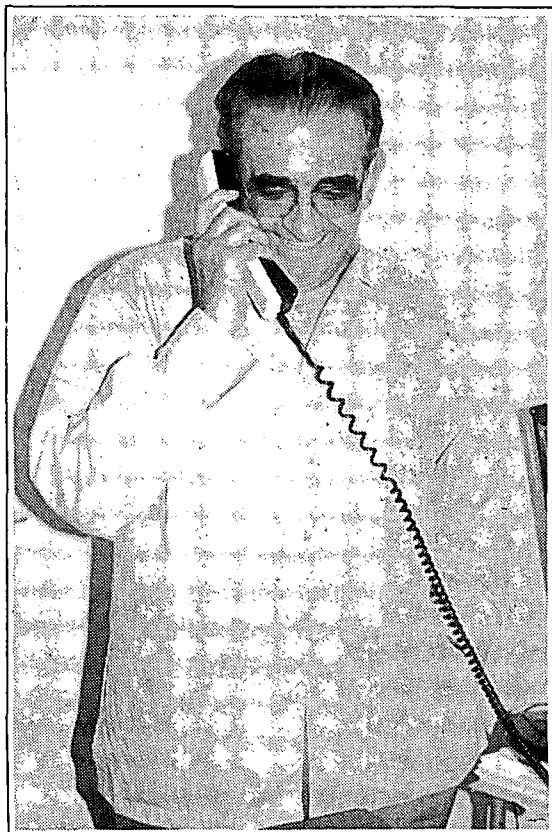
***Equips de megafonia
portàtils a piles,
bateries o xarxa.**

- Equips de megafonia dissenyats especialment per a esglésies, centres educatius, sales de conferències i instal.lacions poliesportives.
- Disposem d'una gran gamma d'aparells intercomunicadors i "Cerca persones".
- Video-Projectors i Video-Porters
- Sistemes especials per a conferències "taula rodona".
- Servei de post-venda garantit.
- Demostracions i pressupostos gratuïts, sense cap mena de compromís.

Tres joves més, de Colòmbia, ingressen al seminari

URGELL

Sebastia Bonjorn, missioner d'Urgell a Bogotà

LA SEU D'URGELL.— Tres joves, procedents de Colòmbia, van ingressar, el 2 de febrer, a la Residència Vocacional del seminari diocesà de la Seu d'Urgell.

Els tres joves, joiosos de ser a Catalunya i sorpresos pel fred del Pirineu, han agraït l'escalf de l'acolliment entrañable del presbiteri i dels seus companys seminaristes. Havien ajornat tres mesos el viatge perquè completaven els estudis de teologia i el curs acadèmic a Colòmbia acaba el mes de gener.

Rafael Sanabria és llicenciat en teologia. Diego Arévalo i José Uriel Álvarez tenen la llicenciatura en filosofia i han completat els estudis de teologia. Els tres joves procedeixen dels grups apostòlics organitzats pel prevere Sebastia Bonjorn, prevere d'Urgell, a la parròquia de Nostra Senyora del Carme de Bogotà. Així parlen del «Padre Sebastia»: «Para nosotros es como un padre, un hombre de Dios».

Han vingut amb un objectiu molt clar: «Queremos hacernos sacerdotes catalanes al servicio de Dios en el obispado de Urgell». Cal adonar-se de la seva vocació i de la decidida voluntat de catalanització. Tot expressat i viscut amb l'ideal del servei: «Hemos querido venir a acompañar acá y queremos aprender de ustedes».

Amb ells ja són vint els joves que, procedents de Colòmbia, es preparen, a la Residència Vocacional de la Seu d'Urgell i al Seminari Interdiocesà de Barcelona per rebre el ministeri sacerdotal i treballar en les parròquies de la diòcesi d'Urgell. Amb ells conviu el grupet de seminaristes nascuts a les comarques del Bisbat.

■ Antoni Mirabet

La crisi no afecta la generositat dels creients

LA SEU D'URGELL.— Ni la crisi estructural, que ha fet trontollar l'escassa indústria de les comarques pirinenques, ni les contínues sacsejades que amenacen l'agricultura i la ramaderia no han afectat la generositat dels cristians de la diòcesi d'Urgell que, un cop més, han superat els donatius de l'any anterior a l'Església diocesana. Rebudes gairebé la totalitat de les informacions sobre els resultats de la col·lecta Germanor, aquests sumen 12'8 milions de Ptes. En relació a la col·lecta d'ajuda a l'Església diocesana de l'any 1992, el resultat significa un augment del 2'4%.

La dada, provisional però suficientment indicativa, expressa la generositat dels fidels amb la seva Església. El caire humà i gairebé personal que caracteritza les relacions pastorals en una diòcesi rural expliquen l'estimació dels fidels per les seves parròquies i pels seus reveres. Això es fa extensiu també en el camp de la col·laboració personal, particularment en la catequesi.

S'ha obert el sistema de quotes fixes

Com a conseqüència de les campanyes informatives, unes vint-i-cinc famílies de la diòcesi han subscrit quotes periòdiques d'aportacions fixes a l'Església. Les subscripcions signades oscil·len entre les 1.000 i les 10.000 Ptes. mensuals i s'aporten a través d'una entitat bancària. Aquest sistema que ja s'ha consolidat en algunes diòcesis, a Urgell s'està implantant. Facilita les aportacions per part dels fidels i garanteix uns ingressos que consoliden els pressupostos.

● A.M.

30.000.000 de pessetes donà la diòcesi a Mans Unides l'any 1993

LLEIDA

Divendres 11 de febrer, a les 8 del vespre la celebració de l'Eucaristia concelebrada que presidia Mons. Ramon Malla, bisbe de Lleida, a la parròquia de Sant Andreu, Lleida, ha estat el primer dels actes de la Campanya XXXV contra la fam de Mans Unides.

Mans Unides, sensible a les necessitats dels països del 3er. Món necessitats d'ajuda per sortir del subdesenvolupament i començar o continuar caminant per vies de promoció i dignitat humana, fa una crida a la consciència de tothom amb bona voluntat, demanant diners pels projectes que subvencionen.

L'any passat, Lleida va donar per Mans Unides més de trenta milions de pessetes, cobrint amb això tots els projectes que tenien en cartera. Aquest any en la nova Campanya esperen superar aquesta xifra, i com sempre atendre tots els projectes que el Comitè de Lleida pren a càrrec seu. Poblacions d'Àfrica, Àsia i Sud Amèrica en seran beneficiàries.

El divendres 11 de febrer després de la missa, els assistents van passar al saló parroquial, allí va tenir lloc una sessió informativa sobre l'Índia, visionant un vídeo. Seguidament el «sopar de la fam», pa amb tomàquet i una taronja. Acte simbòlic amb el qual volien manifestar la solidaritat d'uns i altres amb els menys afortunats.

Tercer i Quart món van junts

Altres anys la missa tenia lloc a la catedral de Lleida. Ara les dones de la fam, volen anar per les parròquies per aportar més Mans Unides a les comunitats. Sant Andreu ha estat escollida perquè és una parròquia amb un elevat índex de marginació i pobresa. Ha volgut ser un signe d'apropament amb els més necessitats, també assenyala la presència de l'Església enmig de l'anomenat Quart món, que a Lleida també existeix.

Dies abans, la fira d'objectes d'artesanía i obres d'art donades a Mans Unides ha estat un èxit, com sempre.

Encetada la Campanya XXXV és cosa de tots fer realitat il·lusions i esperances de Mans Unides, que ho són de les poblacions del Tercer Món. Cal prendre partit, la indiferència que fa de nosaltres còmplices, condemna els altres a una vida indigna, de fam.

30.000.000 de pessetes són diners, però poden ser més si el nombre de voluntaris treballadors a favor de Mans Unides augmenta.

■ Jaume Montaña

Una iniciativa solidària

El projecte jove de Mans Unides

SOLSONA

Durant aquests dies passats s'ha parlat força —gràcies a Déu— de Mans Unides i del seu doble interès: recollir fons econòmics destinats *directament* a uns determinats projectes de desenvolupament al Tercer Món i, alhora, promoure la conscienciació de com més gent millor sobre els greus problemes que la misèria tercermundista genera. Per això, el manifest d'enguany deia ben clar: «Ja seria molt si (la nostra ajuda) es limités a dignificar la vida dels habitants d'aquells països proporcionant-los escoles, hospitals, pous... però és molt més encara si serveix com a instrument de conscienciació de la nostra opulenta societat».

En la línia del primer objectiu, per a la campanya de 1994, la diòcesi de Solsona ha acollit dos projectes materials: un de destinat a la millora i equipament d'un dispensari de puericultura a Tànger (del qual per un import de dos milions de pessetes se n'ha fet càrrec l'arxiprestat de Berga) i un altre de general de l'ampliació d'un hospital de Chiclayo (Perú) del qual (9.375.000 de pessetes) se n'han responsabilitzat els vuit arxiprestats restants.

Viure la realitat del Tercer Món sobre el terreny

Però creiem que val la pena destacar una activitat de conscienciació juvenil que —segons les informacions que tenim— és la primera de Mans Unides de tota Espanya: es tracta del *Projecte jove* que ja porta més d'un any d'activitat i que continua amb empena. La filoso-

fia d'aquesta iniciativa és la d'agrupar gent jove per tal que a través d'una preparació prèvia i d'una estada en països de l'Amèrica Llatina, tinguin capacitat de crear més endavant, estat d'opinió més enllà de l'àmbit propi de Mans Unides. Amb aquesta finalitat es reuneixen joves a partir dels 16 anys, que es preparen a través de

Les trobades es duen a terme en dissabtes (matí i tarda) i en diverses localitats de les tres zones del bisbat solsoní per tal de repartir els desplaçaments i doncs, els sacrificis. Mans Unides de Solsona ha demostrat que aquesta idea és no solament molt interessant sinó també possible: ja són a més de mig camí de la preparació del pri-

Els joves es preparen amb il·lusió allò que viuran l'estiu que ve

conferències i de cursos especialitzats per tal que en acabar el curs actual, l'estiu vinent, puguin fer una estada d'un parell de mesos que els permeti veure i viure la realitat tercermundista.

Durant el primer curs se'ls han explicat la realitat i els factors del subdesenvolupament; la situació social i política d'aquells països, les seves condicions de cultura i sanitat, etc. El segon curs que cursen enguany, serveix per preparar aquests nois i noies al voltant d'una d'aquestes grans àrees: educació, dinamització, higiene i salut i observació i anàlisi, segons les personals preferències.

mer grup que va començar la tardor de 1992.

Com ens deia la delegada diocesana «és un risc... perquè ja se sap que els joves són en una edat poc estable; però, de moment, uns 25 nois i noies procedents del primer curs continuen el pla de formació i amb ganes d'anar uns mesos a fer un servei i a aprendre molt del que viuran al Tercer Món, l'estiu que ve.»

Nosaltres esperem que l'experiència continuï i s'estengui arreu del nostre país. Almenys, creiem que val la pena de difondre-la.

■ Lluís Badia i Torras

Moviment de Cursets de Cristiandat

TORTOSA.— Amb motiu dels 34 anys de la formació a la diòcesi de Tortosa del Moviment de Cursets de Cristiandat i el vuitè any de la publicació de la nostra revista *Mig Camí*, un nodrit grup de cursetistes organitzarem una tertúlia-recés, especialment enriquida per la presència del nostre bisbe, que celebrà l'Eucaristia i va compartir amb nosaltres el dinar.

El nostre germà Pablo Saldaña, pedagog i entusiasta de la figura de sant Pau, ens parlà com Pau VI el va nomenar patró del Moviment i feu un paral·lelisme de la vida del sant, anterior a la seva conversió, la seva trobada amb Crist i la seva posterior predicació amb els tres moments en què s'estructura la planificació del Curset: Precurset, Curset i Postcurset.

El «precusset» de sant Pau comença a la sinagoga: com a fill de família hebrea i fariseu, va tenir una acurada formació tant religiosa i cultural com en valors humans.

Després de l'esdeveniment de Damasc, Pau fa el seu «curset» propi: la seva estada amb Ananies, el seu bateig, el recés en el desert durant tres anys, són essencials per trobar-se amb si mateix i a Crist que perseguia per ignorància, incomprensió, interessos creats...

Al mateix temps, l'apòstol va fent «cursets» als altres. És el que anomenem «postcurset»: a través de les seves epístoles conti-

nua les «esglésies» formades per ell, les exhorta animant-les a la santedat i a la seva missió d'evangelitzar el món ocupant responsablement el seu lloc en la seva comunitat eclesial.

En aquest tercer punt el nostre pedagog va remarcar, doncs, essent els Cursets un moviment eclesial i fonamental evangelitzador, cal l'ajut de tota l'Església que acull amorosa i responsable els cursetistes, perquè és pastoral de conjunt, per integrar-los en la comunitat. Malauradament, la indiferència i la ignorància els silencia fent-los a vegades inoperants.

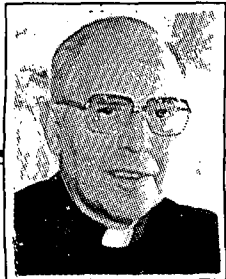
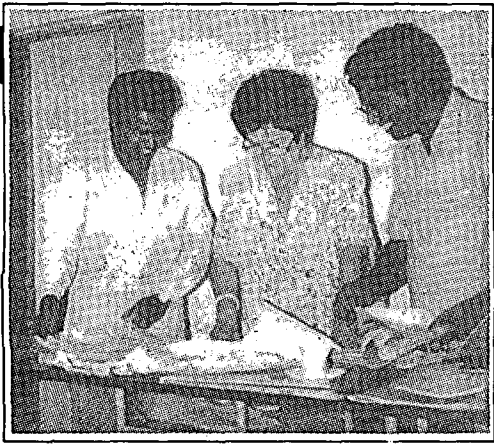
Demanam perquè la nostra inquietud a formar nuclis de cristians que fermenten evangèlicament els ambients sigui aviat una realitat basada entusiàsticament per la totalitat de la comunitat eclesial.

● C.C.

Nous projectes per a un nou any

TARRAGONA

La presidenta diocesana de Mans Unides de Tarragona, Carme Gay, revisant amb els responsables el projecte d'Ahmednagar (Índia)

FETS I CRITERIS

Formació per al diàleg

La convivència social, per ser estable i sòlida, necessita persones que sàpiguen dialogar. Pensem en la necessitat del diàleg polític, entre governants i governats, o en les dificultats amb què moltes vegades es troben les famílies —pares i fills— per establir un diàleg constructiu i fructífer. Podríem, també, fer la mateixa constatació si ens fixéssim en el camp de l'ensenyament o en el de la catequesi.

Hom veu la necessitat del diàleg, però, sovint, a l'hora de posar-lo en pràctica, n'oblida trets que són essencials: desconeix, per exemple, la seva estructura, o bé mai no s'ha parat a reflexionar sobre la naturalesa mateixa del diàleg.

Hem de començar per dir que el diàleg està format per dos elements essencials: escoltar i parlar.

Escoltar costa perquè requereix una actitud d'obertura, d'acceptació, de creença que l'altre em pot comunicar coses que jo no conec. Avui la capacitat d'escoltar ha disminuït perquè cada dia rebem molts impactes, moltes notícies i moltes imatges.

Escoltar comporta també un esforç d'atenció, demana evitar la distracció, intentar entendre les paraules de l'altre i seguir el fil de la conversa.

De bell antuvi pot semblar que parlar és més

agradable, però parlar vol dir tenir coses a comunicar, trencar el nostre replegament i obrir-nos als altres.

Hi ha tota una ascètica del diàleg: és necessari fer un esforç per concentrar l'atenció i per posar ordre en la conversa, s'ha de tenir una actitud de respecte vers l'altre i cal acceptar la seva forma d'expressar-se. Quan un hom parla també s'ha d'esforçar a dir les coses amb claredat, evitant la confusió i l'ambigüitat.

Ens hem d'adaptar al nostre interlocutor, sigui a la seva edat, sigui a la seva cultura i sensibilitat: és tota una pedagogia que exigeix atenció i experiència.

L'exercici del diàleg ens fa descobrir elements de veritat també en les opinions dels altres, ens obliga a expressar-nos amb gran lleialtat al nostre pensament.

En el diàleg s'ha de realitzar sempre la unió entre la veritat i la caritat, entre la intel·ligència i el cor.

Una bona pràctica és acceptar les crítiques que se'ns facin, i també fer una revisió dels aspectes positius i negatius quan hem acabat una conversa dialogal.

■ † Ramon Torrella i Cascante
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Conferència de Joan Rigol

«Que la política doni suport a la família»

TORTOSA

El dijous, 20 de gener, va tenir lloc al Patronat Escolar Obrer de la Sagrada Família, de Tortosa, una conferència de l'Honorable Joan Rigol, vice-president primer del Senat i president de la comissió que ha elaborat el Pla Integral de suport a la família, de la Generalitat de Catalunya.

El tema va ser: «Per una política de suport a la Família.»

Va començar partint de les seves experiències i va remarcar els punts del paper essencial de la família en la societat.

A la família hi ha una autèntica comunicació, un compartir actituds, valors i sentiments. Si no

Joan Rigol

s'aprèn des de petit, en la família, a ser persones, difícilment es podrà formar part i viure una autèntica societat.

A Catalunya es viu el fet familiar. Però, en general, hi ha hagut un canvi en la vida familiar, degut, entre altres causes, al canvi del paper de la dona i la seva incorporació al món del treball fora de

casa; a poder dedicar menys temps a la convivència familiar; als mètodes de planificació familiar; a la desaparició dels avis de la llar familiar.

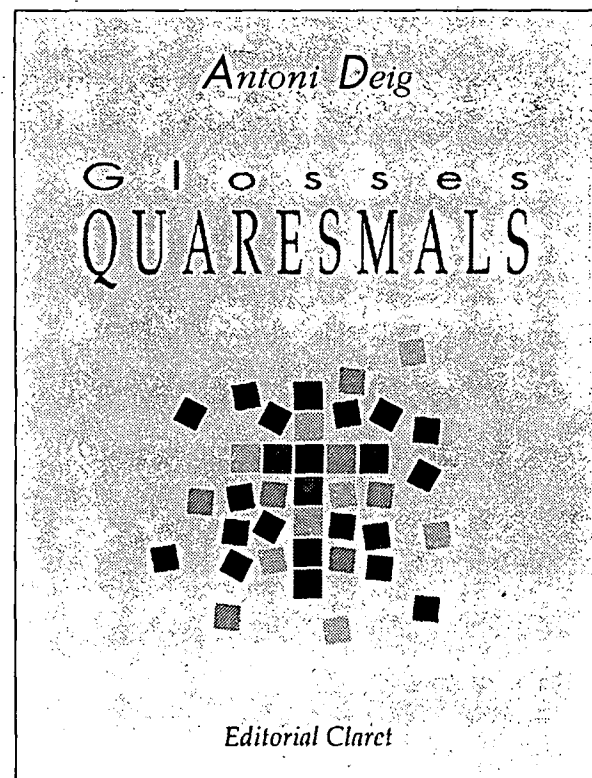
Un fet que preocupa ja molt a tots els països és el descens de la natalitat. A Catalunya concretament és molt baix. Partint d'aquestes premisses, la Generalitat de Catalunya ha preparat un Pla Integral de suport a la Família. S'han tingut en compte els estudis i les legislacions d'altres països (França, països nòrdics, països mediterranis). Aquest Pla, entre altres, contempla unes mesures per ajudar els joves a l'hora d'aconseguir habitatges, la compaginació del treball de la dona, les Llars d'Infants...

Un nombrós grup d'assistents va rubricar amb els seus aplaudiments la meravellosa conferència del Sr. Rigol.

● C.C.

Editorial Claret

Roger de Llúria, 5 - 08010 Barcelona - Tel.: (93) 301 08 87

GLOSSES QUARESMAIS

Antoni Deig

Els Daus 135, 96 pàg. PVP: 550 pta.

Una de les tasques més importants que els pastors han d'acomplir és ensenyar els fidels a pregar i pregar amb ells. I fer-ho durant la Quaresma, quan la pregària de l'Església s'intensifica de manera especial, vol dir caminar junts, pastors i fidels, cap a la Pasqua del Senyor. Aquest llibret recull la paraula que el bisbe Antoni Deig adreçà als seus fidels menorquins durant els seus anys de bisbe a Menorca. Ultra acompanyar-nos en la pregària, aquesta obra de caire pietós pot ajudar a completar el concepte que la bona gent es pugui haver format del bisbe solsoní.

Un total de 3778 feligresos del bisbat de Vic ha respost a la consulta feta per l'Església respecte als possibles temes que podria tractar el Concili Provincial de la Tarraconense. En proporció, aquesta diòcesi ha contribuït en un 10% en les enquestes globals que han enviat els arquebisbats de Barcelona i Tarragona i els bisbats de Girona, Lleida, Solsona, Tortosa i Urgell.

VIC

Els temes considerats més importants perquè siguin analitzats pels bisbes de la Tarraconense van ser: El paper dels laics a l'Església diocesana i el seu compromís, la situació dels creients que s'han allunyat de la comunitat cristiana i les actuacions en el món dels marginats, considerant-hi els drogadictes, els malalts de la sida, els reclusos penitenciaris i les bosses de pobresa.

El percentatge de població del bisbat de Vic que s'ha implicat en la consulta és d'un 1% en relació al nombre d'habitants, i està entre els tres primers respecte als altres bisbats. A Barcelona s'ha arribat a un 0'9%, a Girona fins a un 0'8%, a Lleida també a un 0'8%, Solsona ha presentat una resposta d'un 1'1%, Tarragona un 1'4%, Tortosa un 0'9% i Urgell un 0'5%.

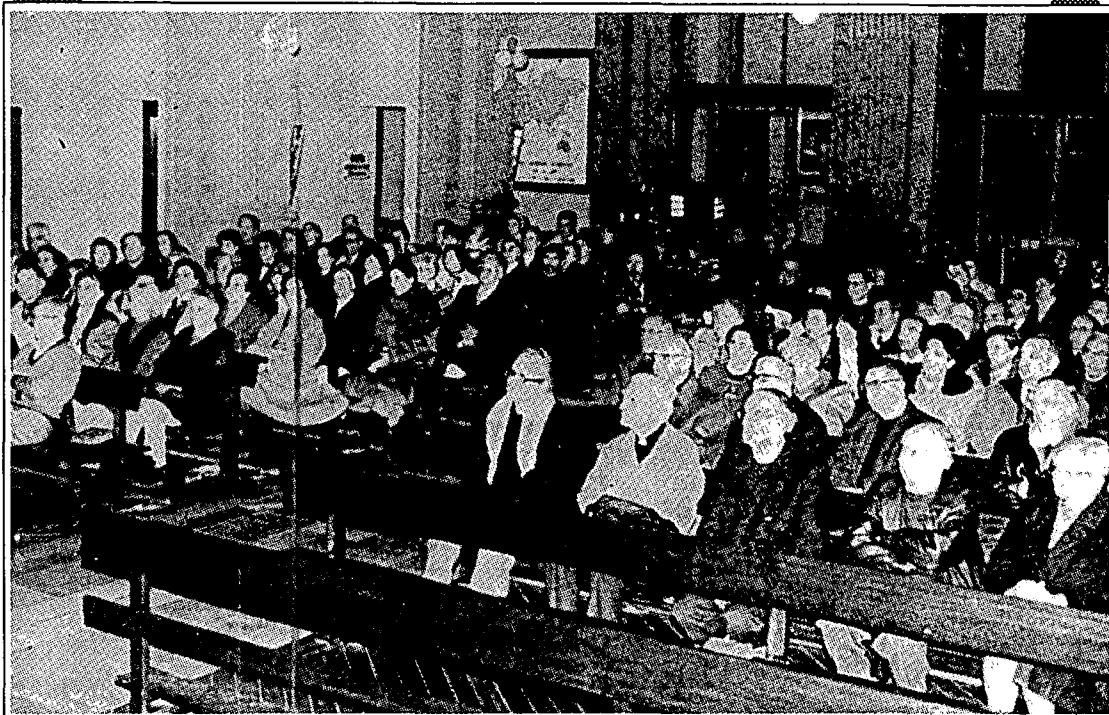
Del 2 de febrer al mes de juliol

d'enguany es viu l'etapa de reflexió popular del Concili, en la qual les persones inscrites es reuniran al Casal Borja de Sant Cugat del Vallès amb la finalitat de debatre diferents aspectes dels quatre grans blocs en què es basarà el Concili: L'anunci de l'Evangelí a la nostra societat; la Paraula de Déu i els Sagraments; la sol·licitud de les nostres esglésies per als més pobres i marginats, i la comunicació eclesial i la coordinació interdiocesana.

La diòcesi vigatana, amb la voluntat d'informar àmpliament i profundament de l'evolució del Concili, va presentar l'àudio-visual sobre «Què és un concili i les seves implicacions i precedents a Catalunya», a l'església de Sant Antoni Maria Claret de la ciutat de Vic que va comptar amb l'assistència de dues-centes persones.

■ N.O.P.

Gairebé quatre mil persones han contribuït a la preparació del concili

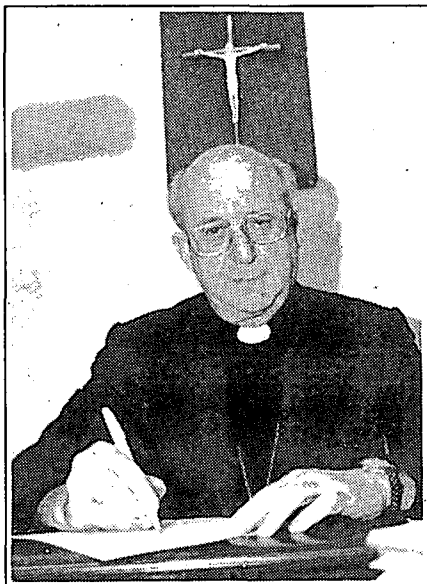
Declaracions de Mons. Jaume Camprodon:

«Ens correspondria una Conferència Episcopal Catalana»

GIRONA

El bisbe de Girona, Jaume Camprodon, va afirmar en la conferència de premsa que va celebrar amb motiu del patró dels periodistes que «un poble que estigui consolidat com a nació, com és el cas de Catalunya, li correspon una Conferència Episcopal pròpia, que no ha de sorgir enfront de ningú». Amb tot, el bisbe va advertir que actualment veia «difícil per no dir inviable» la Conferència Episcopal Catalana si bé l'albira en l'horitzó.

Els motius de considerar-la en aquest moment inviable són de caràcter extraeclesial i també intraeclesial. El motiu extraeclesial és «el fet de la unitat increbantable d'Espanya ja que l'Església difícilment autoritzarà la creació d'una Conferència Episcopal Catalana que hagi de portar després complicacions amb l'Estat». I des d'un punt de vista intraeclesial el bisbe de Girona va dir que «malgrat que el dret canònic prevegi que tota nació té dret a una Conferència Episcopal pròpia, amb tot, els entesos diuen que, quan el dret canònic parla de nació, sobre aquest tema es refereix a una nació que sigui també estat». Tanmateix el bisbe va reconèixer que existeixen estats amb més d'una conferència com són Gran Bretanya i Itàlia. Per altra banda, el Dr. Jaume Camprodon també va recordar que ara es compleixen 25

anys de la creació de les Conferències Episcopals i «Roma està fent una revisió del seu funcionament». I va afegir: «S'entén que el Vaticà en aquests moments propugni més aviat la unitat de les conferències i sigui molt més caut al'hora d'autoritzar-ne de noves».

Per últim, el bisbe de Girona va afirmar: «Jo crec que aquest tema no es pot deixar dormir i és bo que surti». Segons ell, la celebració del Concili Provincial «és una ocasió per avançar i reforçar les diòcesis catalanes, encara que el tema de la conferència no es trobi entre els assenyalats inicialment».

■ M. Caballé

Càritas diocesana emprèn una campanya d'ajut als aturats

BARCELONA

Càritas Diocesana de Barcelona va emprendre una campanya per recaptar diners per poder ajudar persones que estan en atur, segons ha informat el delegat episcopal, Joan A. Ventosa.

Càritas Diocesana de Barcelona va dedicar l'any passat més de 135 milions de pessetes per cursos de formació i ajuts a persones en atur.

El delegat episcopal de Càritas ha destacat que «als problemes reals d'avui dels aturats no els podem donar respostes llunyanes per més ideals que siguin», mentre subratlla que l'atur «lluny de disminuir ha anat sempre en augment, situant-se del 2,78 per cent de 1973 al 20 per cent d'ara, segons l'Enquesta de Població Activa (EPA)».

Durant 1993, el Servei d'Ajut Econòmic de Càritas de Barcelona va atendre 1.251

demandes d'aturats als quals va ajudar amb 14.877.744 pessetes.

La causa més freqüent de la sol·licitud d'ajut per part de persones en atur foren els pagaments relacionats amb l'habitatge llogat, hipoteques i rebuts de l'aigua, llum, gas i alimentació.

Un 80 per cent dels aturats que acudiren a Càritas tenen responsabilitats familiars, en un 94 per cent hi ha una o dues persones en atur per família i en un 80 per cent han estat un any sense feina i la resta amb poques garanties de tornar a treballar, segons un estudi elaborat per l'entitat diocesana.

Càritas Diocesana de Barcelona, que l'any passat va tenir un pressupost total de més de 1.163 milions de pessetes, creà el 1982 el Servei d'Ajut a l'Atur per donar resposta a les múltiples demandes d'ajut sol·licitat per persones necessitades i sense feina.

● C.C.

Diada d'evangelització

OLOT.— Al col·legi del Cor de Maria, un centenar de cristians del bisbat de Girona han estat convocats per rebre una gràcia nova de fe i d'experiència molt profunda de Jesús i del Sant Esperit. S'hi ha proclamat el Kerygma —nucli fonamental de la fe— i la paraula de Déu ha estat poderosa i eficaç. Cors convertits, una fe renovada com ni gosàriem esperar. Recepció de la Paraula, pregària, cant, intercessió fraterna, i sagrament de la reconciliació. L'eucaristia final ha estat una autèntica vivència de la Pentecosta. Allò que llegim en els Fets dels Apòstols és realitat. En els grups de pregària de la Renovació Carismàtica ara continuarem vivint en el Senyor Jesús plens de joia, ben disposats a comunicar les meravelles de l'amor de Déu que edifica l'Església. Regraciem els germans del grup Agape, de la renovació en l'Esperit Sant, pel servei evangèlic que han fet als grups d'Olot, Girona, Anglès, Amer i Banyoles, entre altres.

■ Teresa i Josep Maria

Un somni de fa 20 anys:

«Que el barri tingui el seu propi temple parroquial»

BARCELONA

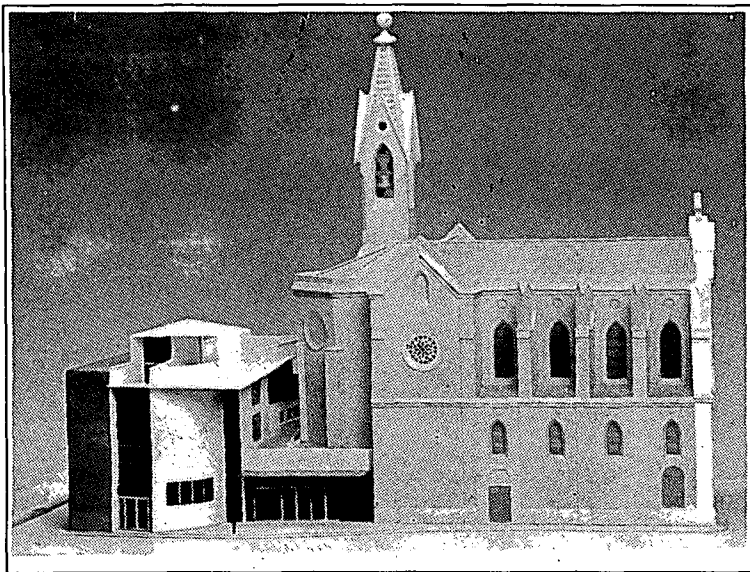
TERRASSA.— Una vegada més el nord de la ciutat demostra la seva vitalitat. Avui són els catòlics de Sant Pere Nord i Can Tusell, els qui emprenen una obra somniada, desitjada des de fa 20 anys: tenir el seu temple parroquial. Una gran part de la gent del barri són immigrants.

Amb l'arribada, el setembre del 1991, de l'actual rector, Marcell Ortega, religiós passionista, es donen passos molt concrets per arribar a bon terme el projecte. Primer, es reorganitza la vida cristiana de la zona; segon, s'aconsegueix el sòl del carrer Manresa, per la permuta d'uns terrenys que anteriorment l'arquebisbat havia cedit a l'ajuntament.

Un altre pas important va ser la publicació del concurs per presentar avantprojectes de la construcció del nou temple, oficines parroquials i rectoria; obert per als arquitectes residents a Terrassa, els quals van respondre a aquesta invitació amb 14 avantprojectes. El concurs va ser adjudicat al treball presentat pel doctor arquitecte Jaume Mora i Corberà.

El pas definitiu el va donar l'Arquebisbe el 31 de juliol de 1993, que mitjançant el decret (37/93) erigeix i declara els límits de la nova parròquia de Sant Pau de Terrassa.

Ara comencem l'última etapa que ens permeti col·locar la primera, segona i la darrera pedra que

El temple serà obra de tots, ja que es construeix amb aportacions de solidaritat

acabi l'obra.

Estem compromentent els veïns del barri amb una quota mensual, on el més important no és tant la quantitat, cada u coneix les seves possibilitats reals, sinó la fidelitat-compromís d'oferir aquesta quantitat fins acabar l'obra.

En aquesta campanya comptem amb la generositat-compromís de tots els catòlics de la zona pastoral de Terrassa. La vostra generositat és gairebé una obligació ja que el febrer del 89, es van destinar 11 milions dels 25 adjudicats a la nova parròquia, per cobrir unes despeses urgents de tres parròquies de la ciutat.

No és tant, ni la quantitat, ni els que llavors o en aquest moment

necessiten els diners; l'important és que durant l'any 89, es va endegar el mecanisme de la solidaritat i es van solucionar uns problemes. Avui, novament, s'encén aquest ressort. Confiam, per tant, en la força de la comunitat.

S'ha començat la campanya en els barris de Can Tusell i Sant Pere Nord on és ubicada la parròquia; i s'ha estès als altres bars de Terrassa.

Hem obert un compte a la Caixa d'Estalvis de Terrassa, en favor de la parròquia de Sant Pau de Terrassa, n. 2074/0000/56/2020956661 per recollir les diverses col·laboracions.

■ Marcelino Ortega

Universalitat i generositat diocesana

EL MASNOU.— El passat 12 de febrer, festivitat de Santa Eulàlia, màrtir, patrona de la Barcelona, la nostra diòcesi va manifestar plenament la seva generositat enviant un prevere a la diòcesi de Brasília, al Brasil.

El rector de les parròquies del Pilar i Maricel del Masnou, s'acomia en una Eucaristia presidida pel bisbe auxiliar, Mons. Joan Carrera, i concelebrada per Mn. Josep Folqué, el capellà-franciscà missioner, Mn. Xavier Pineda, i Mn. Eduard Valiente, que queda al càrrec de les parròquies esmentades.

Mn. Josep Folqué ha estat rector de les parròquies del Pilar i Maricel durant els darrers 5 anys, desenvolupant sense fatiga innombrables serveis, en els quals, s'ha abocat sempre incansablement. Actualment desenvolupa el càrrec d'arxiprest de la Cisa, ha estat sempre al costat dels marginats de la societat, realitzant la tasca també en les presons Model de Barcelona, Quatre Camins i la Trinitat, i ha portat sempre la paraula de Jesucrist allí on ha estat necessari.

La mare de Mn. Josep Folqué manifestà: «Josep no ens pertany a nosaltres sinó a l'Església». El seu pare, home senzill i generós manifestava la seva alegria recordant com als 16 anys, «Josep va anar al Perú amb els salesians, i hi va estudiar teologia. Anys després fou enviat com a catequista itinerant del camí neocatecumenal al Brasil», i estigué en aquesta terra nou anys, després dels

quals tornà a Catalunya per entrar al seminari diocesà, i fou ordenat sacerdot el 1989.

L'emotiu comiat que els fidels li feren deixaren patent l'afecte que en tan poc temps s'ha guanyat aquest sacerdot, tothom volia abraçar el qui els havia acompanyat espiritualment durant els darrers anys. A la cerimònia de comiat assistiren unes quatre-centes persones, entre les quals l'alcalde del Masnou Josep Azuara, que li féu lliurament d'un diploma en què se li agràia tota la tasca que Mn. Folqué ha fet en el poble, com a arxiprest, rector i persona.

A l'aeroport del Prat, es congregaren més de cent persones que volien expressar amb cants l'alegria i el dolor que sentien. Abans d'embarcar recordà que tinguessin present que una part viva de la diòcesi de Barcelona serà a Brasília.

El bisbe auxiliar, J. Carrera i Planas, a l'homilia digué: «Malgrat que la nostra diòcesi necessiti preveres, hem de ser generosos com Església missionera que som, ja que la diòcesi de Brasília amb la mateixa població de la de Barcelona, només disposa de cinquanta preveres, i ara una part de nosaltres estarà allí». També recordà que el Senyor Jesucrist és immens en generositat d'allò que més necessiten.

■ Ubaldo Agüero Mulero

Mn. Josep Folqué, al fons, durant l'Eucaristia de comiat presidida per Mons. Joan Carrera

CARTA DOMINICAL

Els oblidats de la història

La pobresa té el seu origen en aquelles precarietats que constitueixen l'absència de seguretats elementals. La pobresa suposa una insuficiència tal de mitjans, que resulta molt difícil o impossible d'assumir les obligacions imposades per la vida i gaudir dels drets que ofereix. Les seves manifestacions són molt diverses, i també les seves causes, si bé una de molt important és ara l'atur. Es proclama el dret al treball, però l'atur creix.

Cal tenir present que no es tracta d'una crisi conjuntural, sinó estructural. Pot ser que provoqui un canvi en les mentalitats, però molts, mentrestant, s'ho passen molt malament, i no ens en podem desentendre. Per a treballs poc qualificats cada vegada hi ha gent més qualificada, perquè no troba feina en allò per què estan preparades. I les persones poc qualificades tenen ben poques possibilitats de trobar res. Les prestacions socials han estat retallades i no s'ha calculat el cost que això ha representat per una altra banda (sobretot en el camp de la sanitat). Càritas està atenent persones que, en unes circumstàncies normals, mai no hi haurien anat.

Dia rera dia creix en la societat la divisió entre els qui participen de l'impuls econòmic i els que queden al marge del camí. Però és que, a més, aquests darrers es troben cada vegada més lluny dels altres, perquè resten encallats, mentre n'hi ha que van progressant ràpidament en l'aspecte econòmic.

«Aquests excomunicats de la societat —va dir fa mig any, potser per això, el Parlament Europeu— provoquen en molts la por, i la societat els exclou automàticament. Els pobres són els oblidats de la història.»

Aquells que no se senten tocats per aquestes tragèdies farien bé a no sentir-se'n del tot aliens. Perquè, encara que «la rendibilitat ignora el cost humà imposat a les persones privades d'ocupació, ¿podrà ignorar encara durant molt de temps el cost financer que suporta la comunitat nacional pel fet de l'atur i de les seves conseqüències humanes?» Això és el que es pregunta la Comissió Social de l'episcopat francès.

La nostra societat accepta resignada que l'economia imposi les seves lleis. La manca d'un projecte social dinàmic permet que una concepció determinada de l'economia es presenti com l'única racionalitat capaç de regir el món. Es passa, sense ni adonar-se'n, del reconeixement necessari de les regles econòmiques a un «economicisme» que adopta el rang de doctrina social i filosòfica.

La suprema dignitat humana —provinent del disseny de Déu— suposa una capacitat de creació personal que fa que l'home no pateixi sinó que afronti la vida, que en comptes de suportar-la l'elegeixi. Tot això s'esfondra quan s'impossibilita a la persona allò que fa que pugui palpar que té una dignitat i que és útil a la societat: el treball.

Els qui no ens trobem en aquesta situació no podem oblidar que hi ha germans nostres per a qui —tràgicament— són inútils els coneixements que tenen, la capacitat física i fins i tot el temps de cada dia: cada nou matí no és per a ells una esperança, sinó una nova angoixa.

■ † Ricard M. Carles

Arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

Fantasmes

Els fantasmes són els protagonistes de novel·les de misteri, que algunes vegades són divertides i altres vegades immensament aborrides. També ho són de pel·lícules que, si estan ben realitzades resulten distretes i divertides. A vegades representen la venjança d'algun avantpassat mort tràgicament que se cerneix sobre algun innocent present... Per damunt de tot són fantasia, i res més.

Les víctimes sempre constaten que barallar-se amb aquesta mena d'ens sempre és incòmode i fins i tot desagradable...

Però el fantasma es fa present en la realitat d'una manera força peculiar: l'escrit anònim que protesta del que sigui i com sigui, amb ira, sense raonaments, candidat absolut a la paperera.

No se m'ha acudit mai fer ús de l'anònim per molts motius de protesta que tingui, i segurament que en certes qüestions en tinc com el qui més, perquè considero que són una covardia, i perquè mai no ha estat del meu gust barallar-me com un fantasma.

✉ Oriol Camps

BARCELONA

El propassat 14 de febrer tingué lloc, en el Seminari Major Diocesà, l'acte on es presentà oficialment el document *Per una societat que no margini*, confeccionat pel Secretariat Diocesà pels Marginats. El Dr. Josep Vaqué i Mn. Josep Oriol Xirinachs, director del Secretariat, van ser els encarregats de la seva presentació davant gairebé d'unes 200 persones sensibilitzades i compromeses amb el treball que encara cal assolir envers les persones més necessitades de la societat: els marginats. També hi van assistir l'arquebisbe de Barcelona, Dr. Ricard Maria Carles, el bisbe auxiliar de Barcelona Mons. Joan-Enric Vives i els responsables directius de Càritas, Pilar Malla i Joan A. Ventosa.

El primer a prendre la paraula va ser el professor Josep Vaqué

s'organitzin unes jornades per efectuar un estudi en profunditat sobre aquest document.

Un crit encara afònic

Tot seguit, mossèn Josep Oriol Xirinachs va encetar la presentació interna del document. *Per una societat que no margini és una pauta de treball « eminentment pastoral adreçada a la gent que treballa —digué Mn. Xirinachs— en el camp de la marginació, una realitat amb volum. Vol ser un document que convidi a la reflexió en el nostre treball, dins el context del nostre món i de l'Església». Va parlar, amb senzillesa i humilitat, de la situació que féu d'aquest*

càrrec del Dr. Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona. «És un document escrit des de l'amor als més necessitats i, en moltes de les seves línies, des del crit que un amor ferit no pot evitar. Tant de bo que aquest crit ens despertés a tots i ens ajudés a sortir d'una errada "bona consciència"», conclou així el seu pròleg.

En el primer capítol, *Veure* és la vessant que se'n comenta. Cal que ens acostumem a mirar, observar, meditar i reflexionar amb els ulls ben oberts tot el que ens envolta a la vida quotidiana. De ben segur que serà una lliçió força alligadora. «La intenció no és tan sols veure la pobresa; es pretén fonamentalment que, des d'a-

director del Secretariat alhora que va reivindicar que «els pobres tenen dret a ser tractats amb dignitat».

Crítica valorativa

En el segon capítol, *Jutjar* és la vessant que se'n glossa. «Hem de ser crítics, fer una crítica valorativa d'allò que veiem, i adonar-nos dels perills que existeixen quan no som crítics», digué Mn. Josep Oriol Xirinachs. «La realitat actual posseeix tota una sèrie de trets característics que marquen la vida de tots plegats, també la dels marginats, òbviament», hi afegí.

Arran d'estudis analítics, sabem que la societat genera pobresa i

partir des de l'Evangeli d'una banda, i des de la nostra realitat quotidiana per l'altra, per posar en marxa —manifestà Mn. Xirinachs— la nostra tasca solidària amb els pobres. L'acció evangelitzadora ha de comportar, com a primer objectiu, cercar el trobament dels pobres i dels marginats amb Déu».

Després d'observar detingudament la societat i jutjar tot allò que veiem, resta la part més important i decisiva: actuar. És el darrer esglau d'una llarga, difícil i frugosa escala que té com a finalitat última anunciar la salvació als pobres. Hom es pot preguntar: ¿De quina manera es pot portar a la pràctica ser pont de contacte entre Déu i els pobres? El document ofereix algunes propostes concretes d'actuació que no són exclusives ja que cadascú podrà optar per la que trobi més propera, factible o adient.

Presentació oficial del document «Per una societat que no margini», elaborat pel Secretariat Diocesà pels Marginats

Una eina de treball i reflexió envers la problemàtica de la marginació

que va recordar que el *Pla Pastoral* de l'arxidiòcesi de Barcelona del setembre de 1992 féu una crida a les delegacions diocesanes per tal que duguessin a terme diversos objectius segons l'àmbit d'aplicació de cadascuna d'elles. «Un primer fruit —explica el Dr. Vaqué— fou un fullet, publicat el setembre de l'any 1993, que portava per títol *L'evangelització dels marginats*. Oferia quatre projectes (infància, acolliment d'interns, «veïns sense sostre» i vellesa) que responien a unes necessitats reals que hi havia a Barcelona i que ja s'havien experimentat en algunes comunitats parroquials de la ciutat».

De seguida, però, va fer-se imprescindible ampliar el seu radi d'acció per poder atendre un major nombre de gent marginada o potencialment marginada, la qual cosa donava noció de les esveradores dimensions que la problemàtica de la marginació anava adquirint progressivament. «Ens vam adonar —continua el professor— que allò que havíem aconseguit era una proposta parcial. L'existència de la marginació era un problema secundari ja que el problema primordial consistia que hi havia una societat que produïa marginació i, dins d'aquesta societat, l'Església hi era present». Encoratjats per una proposició del bisbe Joan Carra, el Secretariat Diocesà pels Marginats va realitzar l'elaboració d'aquest document —tot i que després ha estat sotmès a la consideració d'altres entitats i persones— destinat a tota la comunitat cristiana de Barcelona amb l'objectiu de fer-los saber que «el problema essencial no és la marginació sinó la societat». Està previst que, properament,

D'esquerra a dreta: el Dr. Josep Vaqué, Mons. Joan-Enric Vives, l'arquebisbe de Barcelona Dr. Ricard M. Carles i Mn. Josep Oriol Xirinachs, durant la presentació del document «Per una societat que no margini»

projecte una joiosa realitat: «Hem de situar-lo dins un context històric. No és com un bolet que hagi sortit de cop i volta, seria una vanitat considerar-ho així, en la qual no hem de caure».

També va fer referència a la manca de conscienciació ciutadana pel que fa a aquesta nafra social que cal guarir ràpidament i de manera eficaç. «La denúncia sobre el tema de la marginació és un crit encara afònic», manifestà el director del Secretariat Diocesà pels Marginats.

Tres vessants complementaris

El document té vint-i-quatre pàgines i s'estructura en tres capítols —que es corresponen amb tres vessants ben diferenciades però complementàries, que es desenvolupen al llarg de cadascuna de les parts del text—, encapçalats per una presentació a

questa mateixa pobresa, es vegi la societat que genera aquesta misèria», assenyala Mn. Xirinachs.

L'actitud insolidària de molts individus vers tot un, malauradament, ampli ventall de persones que pateixen marginació (aturats, drogaaddictes, malalts de sida, captaires, vells, prostitutes, disminuïts físics o psíquics, etc.) és glossada al document: «Ens anem acostumant a una molesta "convivència" amb ells... que ens fa cada vegada més insensibles».

Malgrat tot, no han mancat les actituds positives davant el fet marginal atès que «l'acció de l'Església ha aconseguit tot un munt de guanys amb els pobres. Des de la fe, grups de religiosos o de laics ens han ajudat a "veure" que tots estem cridats a dur a terme aquesta tasca i han fet el pas, que ha de ser patrimoni comú, de treballar a favor dels més necessitats», va afirmar el

marginació degut a enrevessades causes estructurals i, des d'aquest punt de vista, la col·lectivitat troba d'allò més normal que hi hagi misèria i discriminació envers alguns integrants d'aquesta mateixa col·lectivitat. Per tant, les responsabilitats personals tenen un pes específic fonamental a l'hora de cercar solucions per deturar aquesta malaltia social i humana.

El document ens diu en una de les seves planes que «És cert que no està a les nostres mans modificar globalment un sistema econòmic que exclou els crematísticament menys útils. Però som responsables de reproduir el mateix esquema del lucre personal i de competitivitat en el nostre entorn quotidià (família, escola, treball, etc.)».

Acció evangelitzadora

En el darrer capítol, *Actuar* és la vessant que se'n comenta. «Cal

«El nostre treball amb els pobres es proposa de fer present la justícia de Déu entre els homes. Per això en tota la nostra actuació hauríem de buscar sempre els trets que més ajudin a la realització d'aquesta justícia. Al capdavant, el que nosaltres volem és "estimar tal com ell ens ha estimat"», dóna a conèixer el document.

També es parla de la necessitat de treballar en comunió eclesial. «Es farà a dos nivells: de coordinació de serveis i de coordinació o complementarietat d'estils de cadascú», segons paraules del director del Secretariat Diocesà pels Marginats.

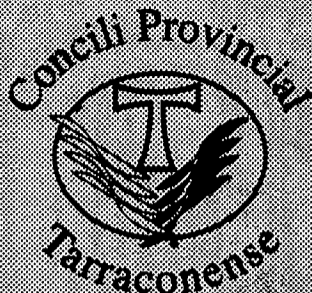
Riquesa i pobresa

L'arquebisbe Ricard M. Carles féu un discurs ple de referències actuals. Parlà des de la situació polèmica dels ajuts, nombrosos i immediats, al Liceu fins les esveradores xifres de l'atur al mes de gener (més de 60.000 aturats més a tot l'Estat). «Som una societat que engendra pobresa perquè, primerament, ha engendrat riquesa», manifestà el Dr. Carles.

Va referir-se a unes paraules colpidores d'un jove que, temps ençà, li digué: «No sóc res si ningú no em necessita». L'arquebisbe de Barcelona, per la seva part, exclamà: «La persona no és que tingui dignitat; és dignitat per ser fill de Déu». Quant al document, tingué paraules d'agraïment i elogi: «Aquest treball és un do per a la comunitat de l'Església». Una bona eina de treball i reflexió envers la problemàtica social de la marginació.

■ Miquel Àngel Codina

CONCILI AL DIA

número 15

El bisbe auxiliar de Barcelona, Carles Soler i Perdigó va animar els rectors de les parròquies catalanes a posar-se a treballar de ple en l'etapa preparatòria del Concili Provincial de la Tarraconense ja que «poden ser unes bones vitamines que ajudin a concretar el Pla Pastoral Diocesà». El bisbe Soler que és secretari general del Concili Provincial va fer aquestes declaracions recentment en el Seminari Major de Barcelona on va parlar sobre «Concili Català i parròquia» dins el cicle de reunions que organitza cada mes el Col·legi de Rectors de la ciutat comtal.

Monsenyor Carles Soler creu que «les finalitats del Concili són les mateixes que les de la parròquia». Segons la publicació que ha fet la Secretaria General del Concili, un dels objectius d'aquest esdeveniment eclesial és «fer arribar l'anunci de la Bona Nova fidelment i de manera entenedora als homes i dones del nostre temps» ja que segons el bisbe Soler, «una

«És bo que els cristians facin la seva aportació però sobretot aquells que entenen el Concili com un temps de gràcia i no sols d'una forma reivindicativa»

tat per les seves magnituds ja que hem d'atendre 4.200.000 habitants en relació amb 1.800.000 en els set bisbats restants, però al

d'animar els fidels que van a missa i participen de la vida parroquial perquè s'agrupin per reflexionar de quina forma es pot aconseguir una Església més evangèlica». El bisbe auxiliar de Barcelona creu que és important que molts cristians facin la seva aportació, però sobretot «aquells que entenen el Concili com un temps de gràcia i no sols d'una forma reivindicativa».

El bisbe auxiliar de Barcelona i secretari general del Concili, Carles Soler i Perdigó:

«El Concili Provincial pot donar una bona empenta a l'Església catalana»

de les nostres inquietuds és el gran nombre de descreguts i allunyats de l'Església». Altres objectius com «renovar i mobilitzar totes les energies i la capacitat d'acció de les nostres diòcesis a la llum de l'Evangeli, lliguen perfectament amb la catequesi d'adults i els serveis pastorals que ofereixen les parròquies», va afirmar el Secretari General del CPT qui va destacar la importància de la parròquia com «l'expressió més immediata de comunió eclesial i la forma habitual de vertebració pastoral d'una diòcesi».

El quart objectiu del Concili segons els bisbes catalans és «potenciar la coordinació de l'activitat pastoral de les diòcesis catalanes i la comunió de tots els seus membres» que també té una estreta relació amb l'activitat parroquial. «Quan diem que som vuit bisbats que fem el mateix Concili, volem dir que les parròquies han de sentir i vetllar per aquest sentit de comunió interdiocesana», va afirmar el bisbe Soler qui va insistir en la necessitat de preparar el CPT que se celebrarà a principis de 1995, d'una forma conjunta entre les diverses diòcesis catalanes. «Barcelona té una gran responsabilitat

mateix temps hem de ser plenament conscients que realitzem el Concili conjuntament amb les altres set Esglésies catalanes.

Importància de la participació dels cristians

Segons el bisbe Soler l'etapa diocesana de reflexió que finalitzarà el proper mes de juliol, pot

«Un Concili provincial no pot anar més enllà d'allò que està decidit en l'Església universal»

servir per dur a terme una seriosa catequesi d'adults a les parròquies. «La preparació del Concili Provincial pot ser una magnífica ocasió de catequitzar. Crec que hi ha molts creients que no s'acaben de sentir que formen part de l'Església i hem de prendre consciència que segons l'esperit missioner amb el qual participem, l'Església serà millor o pitjor».

L'etapa actual pel secretari general del CPT, és «l'ocasió

Desenvolupament de l'etapa de reflexió

El propassat 4 de febrer van presentar-se uns llibrets sobre els quatre temes que es tractaran en el Concili: 1) anunciar l'Evangeli a la nostra societat, 2) la paraula de Déu i els sacraments en les nostres esglésies, 3) la sol·licitud de les nostres esglésies pels més pobres i marginats i 4) la comunió eclesial i la coordinació interdiocesana de les nostres esglésies. Aquell mateix dia també es va donar a conèixer l'exhortació pastoral dels bisbes de la Tarraconense per participar en el Concili Provincial.

Els llibrets tenen dues parts: la primera que és la més llarga consisteix en una exposició de caràcter doctrinal que pretén suggerir i recordar el que fins ara el Magisteri de l'Església ha aportat sobre

aquests temes i resumir el més important que han dit pastoralistes i teòlegs. Per monsenyor Soler, «aquesta exposició vol incitar a la reflexió però no s'ha d'entendre de cap forma com l'esborrany del Concili pròpiament dit».

Les persones que vulguin fer la seva aportació s'han de basar en la segona part del llibre on hi ha unes propostes orientatives que són sobre les quals es pot opinar:

dir si s'està molt d'acord, poc o gens i si es volen apuntar noves propostes orientatives. D'aquesta forma els grups de reflexió i les persones a títol individual facilitaran la pauta dels documents conciliaris i les propostes vinculants que seran debatudes per unes 150 persones entre bisbes, capellans, religiosos i laics en la celebració del Concili.

La pregària i el Concili

La preparació del CPT també servirà «per aprofundir en els plans pastorals de les diòcesis catalanes perquè són coincidents», segons va indicar el bisbe auxiliar de Barcelona. Un altre aspecte que va assenyalar és la importància de la pregària a nivell personal i comunitari. «L'infant, l'adolescent, el vell i el malalt, tots podem participar de forma activa en el Concili mitjançant la pregària», va dir monsenyor Soler qui entén aquest esdeveniment «com un temps especial de gràcia de Déu» i per això va animar els fidels a participar-hi. Sense tenir unes actituds prèvies sinó d'una forma oberta per escoltar el que ens vol dir l'Esperit de Déu».

Els malentesos del Concili

El bisbe Carles Soler va voler aclarir algunes de les possibles dificultats i malentesos que pot originar la celebració del Concili Provincial de la Tarraconense. Aquesta és la forma correcta de referir-se a aquest esdeveniment eclesial i no pas dir Concili Català ja que abraça una àrea més extensa que arriba fins a Andorra, la franja d'Aragó i Castelló.

També s'ha de diferenciar el Concili Provincial i la Conferència Episcopal Espanyola que és un instrument habitual de reflexió dels bisbes exclusivament. El Concili en canvi, no té una continuïtat periòdica (el darrer es va convocar fa 235 anys) i a més dels bisbes, hi poden formar part altres representants del poble de Déu.

Monsenyor Soler també es va referir a les falses imatges que els cristians es poden formar sobre el Concili. «Suposo que han transcorregut massa anys des de la darrera convocatòria i hi ha gent que es pensa que això pot ser com una mena de mini Vaticà II. Ha de quedar ben clar que un Concili ecumènic és autoritat suprema de decisió i un Concili provincial no pot anar més enllà d'allò que està decidit en l'Església universal».

El bisbe Soler creu que hi ha reivindicacions com una Conferència Episcopal Catalana o l'ordenació de les dones que «sobrepasen el Concili» al qual se li ha de donar el valor real que té. «Ens hem de treure del cap que el CPT ho ha de resoldre tot, però sí que pot donar una bona empenta a les nostres Esglésies».

■ Glòria Carrizosa

• **10 ANYS DEL FÒRUM HOME I EVANGELI.** - La trobada d'enguany se celebrarà els dies 12 i 13 de març, al Col·legi La Salle Bonanova, de Barcelona. Informació i inscripcions: c/ Enric Granados 2, 08007 Barcelona; tel. 454-96-55.

• **ENTESA JUDEO-CRISTIANA DE CATALUNYA.** - Conferència sobre «Les relacions entre jueus i cristians a la Catalunya medieval», a càrrec d'Eduard Feliu, dijous 24, a les 19.30h, a la sala Claret (c/ Roger de Llúria 5, 08010 Barcelona).

BARCELONA

• **AMICS DELS CLÀSSICS: CONFERÈNCIES/CONCERTS QUARESMAIS.** - Al local social (c/ Ausiàs Marc 26, 8è, 08010 Barcelona), dimarts 1, a les 19.30h, conferència de Mn. Jordi M. Garcia-Die sobre «L'expressió musical del dolor de la Mare al costat de la creu» i concert del Quartet de Corda Amics dels Clàssics interpretant, amb Conxita Corretjer i Àlcia Lacatos (sopranos), *Stabat Mater* de Pergolesi. Més informació: tel. 315-03-99.

• **ASSOCIACIÓ CULTURAL CHARLES PÉGUÉ.** - Conferència del bisbe Dr. Joan Carrera sobre «*Veritatis splendor: Un punt de referència enmig de la cultura del dubte*», dimarts 1, a les 21h, al Col·legi de les Teresianes (c/ Ganduxer 85, 08022 Barcelona), amb la col·laboració de l'associació de pares.

• **ESCOLA DE PREGÀRIA DELS JOVES AMB L'ARQUEBISBE, A LA CATEDRAL.** - El propinent dijous 3, a les 19.30h, sisena trobada d'aquest curs, sobre l'actitud d'Isaïes: «*Aquí em tens, envia'm*» (Is 6:8). Dissabte 5, *Recés de Quaresma*, a l'Oratori de Sant Felip Neri. Són activitats de la Delegació de Pastoral de Joventut; més informació: tel. 301-12-77.

• **GERMANDAT DE LA MARE DE DÉU DE LA MERCÈ.** - Festa anual, dijous 3, a la basílica de la Mare de Déu de la Mercè: a les 19.30h, celebració de l'Eucaristia i imposició de medalles; a les 20h, assemblea general, i a les 21.25h, sopar de germanor i conferència del P. Joaquim Millan, mercedari. Més informació: tel. 488-27-48 (matí) i 301-40-18 (tarda).

• **MISSA PELS COL-LABORADORS DEL FONS COMÚ DIOCESÀ DIFUNTS.** - Se celebrarà dijous, 3 de març, a les 20h, a la parròquia de Santa Maria del Pi, a iniciativa de la Delegació Diocesana d'Economia, que hi convida tots els col·laboradors, així com els parents i amics dels ja difunts.

• **«HOME I DONA EN LES CARTES DE PAU.»** - Reunió dels Grups de Reflexió i Diàleg, de la parròquia de la Sagrada Família, de Barcelona, dijous 3, a les 21h, amb Mn. Jordi Sánchez Bosch com a ponent. Més informació: tel. 231-93-75.

• **ARXIPRESTAT DE SANT GERVASI: HORA SANTA MENSUAL.** - Adreçada a sacerdots, homes i joves, dijous 3, de 21.30 a 23.30h, a l'església de la Bonanova (parròquia dels Sants Gervasi i Protasi; entrada per la casa parroquial, Pl. Bonanova 12). Hi ha confessors disponibles; segueix l'hora santa, la celebració de l'Eucaristia. L'endemà, divendres, de 16.30 a 18h, hora santa adreçada a religioses, dones i noies.

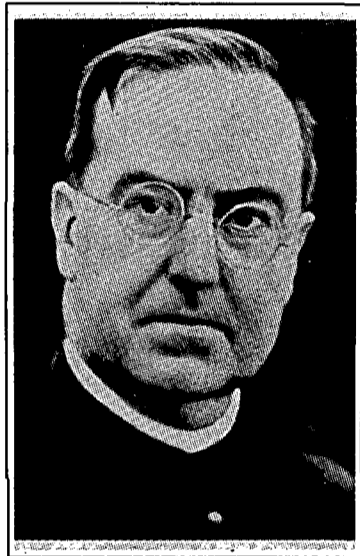
• **ARXIPRESTAT DE PROVENÇALS: HORA SANTA MENSUAL.** - A la Parròquia de Sant Joan d'Àvila, dijous 3, de 21.30 a 23.30h; amb confessors disponibles i celebració de l'Eucaristia. L'endemà, divendres, a la mateixa parròquia, de 17 a 18h, hora santa adreçada a religioses, dones i noies.

• **ESTACIONS QUARESMAIS.** - Divendres 4 de març; a Barcelona, a les 20h; a la Parròquia de la Mare de Déu de la Bonanova (Pl. Bonanova 12), presidida pel Sr. Arquebisbe; a Badalona, a les 20h; a la Parròquia de Santa Maria, presidida pel bisbe Dr. Carrera; a

Cerdanyola del Vallès, a les 20h; a la Parròquia de Sant Martí, presidida pel bisbe Dr. Soler i Perdigó, i a Martorell, a les 19.15h; a la Parròquia de Santa Maria, conferència pel bisbe Dr. Vives sobre el nou Catecisme, seguida de l'eucaristia.

• **DELEGACIÓ DE PASTORAL DE LA SALUT.** - Trobada de tots els grups que treballen en el món de la salut, dissabte 5, de 9.30 a 13.30h, a l'Hospital de Sant Rafael (Pg. Vall d'Hebron 107-117, 08035, Barcelona), per a la preparació del Concili Provincial Tarragonense i del Congrés sobre Església i Sanitat.

• **GRUPS D'ORACIÓ I AMISTAT.** - Celebració comunitària de la penitència, amb motiu de la Quaresma, dissabte 5, a les 10.30h, a la basílica de la Mare de Déu de la Mercè, de Barcelona.

• **ANIVERSARI DE LA IMMOLACIÓ DEL DR. RAMON BALCELLS I MASÓ.** - Celebració de l'eucaristia, dissabte 5, a les 20h, al Patronat Social Escolar d'Obreres (c/ Provença 389, 08010 Barcelona).

• **FESTES DE SANT OLEGUER.** - A la parròquia titular (c/ Nàpols 137, 08013 Barcelona): dissabte 5, a les 16h, festa al carrer per la mainada, i a les 20h, missa de festa major, amb les corals Roser i Sant Oleguer; diumenge 6, a les 12h, sardanes i danses populars; a les 17h, representació de la sarsuela *El Rey que rabió* pels Oce-

llassos i el Grup de Joves (altres representacions: 13, 26 i 27 de març); divendres 11, a les 19.30h, concert de la Banda Municipal de Barcelona; dissabte 12, a les 21.30h, cantada d'havaneres pel Grup Marinada; diumenge 20, a les 18h, II trobada de joves de l'arxiprestat, i a les 21h, balls populars d'arreu del món amb el Grup «els Cosins del Sac».

• **HOSPITALITAT DE LA MARE DE DÉU DE LOURDES.** - Celebra l'assemblea general d'infermeres i brancardiers, diumenge 6, al Col·legi Sant Ignasi, de Sarrià (c/ Carrasco i Formiguera 32, 08017 Barcelona). Comença a les 11h amb l'eucaristia; a les 14h, dinar de germanor (cal avisar a secretaria abans del dia 2: tel. 487-40-09).

• **CONCERT DE CARILLÓ A LA GENERALITAT.** - Diumenge vinent, dia 6, a les 12, a càrrec de la carillonista Anna-Maria Reverté, amb obres d'autors diversos, melodies catalanes i escandinaves, etc.

• **UNIÓ COMARCAL DE LLIGUES DE PERSEVERANÇA.** - Hora santa de la del Baix Llobregat, diumenge 6, primer de mes, a les 17.45h, a la cripta de Gaudí (parròquia del Sagrat Cor de Jesús) de la Colònia Güell, assistida pel cardenal Narcís Jubany.

• **EXERCICIS ESPIRITUALS PER A SENYORES I NOIES.** - Dirigits pel P. Pedro Ferrer Pi, s.i., del diumenge 7 al dijous 10 de març, a la capella interior de les Esclaves del Sagrat Cor (c/ Mallorca 234, 08008 Barcelona). Més informació: tel. 215-25-84.

• **UNA VISIÓ NOVA DEL MATRIMONI EN UN CAP DE SETMANA.** - Aprofundiment en la relació d'esposos i en el sagrament, mitjançant la tècnica del diàleg, del dia 11 (21h) al 13 (18h), a Begues. Hi poden assistir sacerdots, religiosos i religioses, seguint un temari adient, i el fet de ser d'orientació catòlica no exclou pas altres religions o creences. Informació als telèfons: 232-38-77, 349-75-87 o 213-45-42.

• **III SIMPOSI DE JOVES «PEN-**

SAMENT EN LA FE». - Sobre el tema «Interculturalitat, la nova frontera», del dissabte 12 (10h) al diumenge 13 (14h), al Casal Borja (c/ Llaseres 30, 08190 Sant Cugat del Vallès). Més informació: Cristianisme i Justícia (Fund. L. Espinal), c/ Roger de Llúria 13, 1r, 08010 Barcelona; tel. 317-23-38.

• **CONFIRMACIONS A LA CATEDRAL.** - Seran el dissabte 16 d'abril, a les 18h, pensant sobretot en els adults. Cal inscriure's abans a la Domèria (claustre de la catedral, dies feiners, de 10.30 a 13h), presentant-hi el certificat de baptisme, i assistir a la catequesi preparatòria per rebre el sagrament.

TARRAGONA

• **IV JORNADES «FAMÍLIA CRISTIANA, EDUCADORA DE LA FE» 1994.** - Organitzades per la Delegació de Catequesi sobre l'educació de la fe dels nens i nenes de 6 a 9 anys: dissabtes 5 i 12 de març, de les 17 a les 20h, al Col·legi del Sagrat Cor, del Vendrell (Ctra. de Valls 26).

LLEIDA

• **EXERCICIS ESPIRITUALS PER A ADULTS.** - Dirigits pel P. Jaume Avellí, s.i., a la Casa Diocesana d'Exercicis, del divendres 25 de març (a les 20h) al dimarts 29 (tarda). Inscripcions: tel. 23-80-56.

• **ESCOLA DE L'ESPLAI.** - Curs de monitors i curs monogràfic sobre icones, a partir del dia 26, a l'Escola de l'Espai de Lleida (Av. Blondel 11, 3r, 25002 Lleida; tel. 27-28-64).

URGELL

• **CONGRÉS DE VIDA RELIGIOSA: TROBADES DE PREGÀRIA.** - La de Quaresma, amb el tema «Vocació de solidaritat (Lc 10:33)», dissabte 5, a la Seu d'Urgell; a la Casa de la Sagrada Família (Pg. Joan Brudieu).

VIC

• **EXERCICIS ESPIRITUALS PER A JOVES.** - Tandes dirigits pel P. Jaume Cerdà, s.i., del dimecres 2 (a les 20h) al dissabte 5 (a les 10h), o bé del dimecres 9 al diumenge 13, a la casa d'exercicis Cova de Sant Ignasi, de Manresa (tel. 872-04-22).

• **EXERCICIS PER A RELIGIOSES.** - Dirigits pel P. Josep-Lluís Corrons, s.i., del dimecres 9 (a les 20h) al divendres 18 (a les 10h), a la casa d'exercicis Cova de Sant Ignasi, de Manresa (tel. 872-04-22).

• **IX JORNADES DE FORMACIÓ PER PARELLES.** - Organitzades pel Secretariat de Pastoral Familiar; la quarta, sobre aspectes antropològics de la sexualitat i de la parella, a càrrec de Ramon M. Nogués, diumenge 6, de 10 a 17.30h, a l'Escola Pia de Moià (tel. 830-03-48).

• **CONGRÉS DE VIDA RELIGIOSA: TROBADES DE PREGÀRIA.** - La de Quaresma, amb el tema «Vocació de solidaritat (Lc 10:33)», diumenge 6, a Igualada: a les 16.30h, a la casa natal del P. Tous (c/ Sant Josep).

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"Catalunya Cristiana arriba cada setmana i és una finestra que deixa veure una mica l'Església de Catalunya que és una part de l'Església del món." **Albert Jou. ÍNDIA**

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ;

JOAN ESCOLA 47020 LINARO 00135 ROMA ITALIA.....	17.732 Ptes.
P. RAMON VICANS PB 280 DAR ES SALAAM TANZANIA.....	21.892 Ptes.
COTTOLEGGNO P ALEGRE C/7 A N66-30 AP AEREO 912 BAR. LAS AMERICAS/BUENAVENTURA COLOMBIA.....	21.892 Ptes.
MARIA BRANCHADELL APARTADO 173 2100 GUADALUPE COSTA RICA.....	21.892 Ptes.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....
Direcció.....	Tel.....
Població.....	D.P.....
Provincia.....	
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....	
(nom i cognoms)	
L'import el faré efectiu mitjançant:	
☐ taló que adjunto	☐ gir postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:	
Domiciliació: Banc / Caixa.....	
Sucursal n°.....	
N° compte corrent.....	
Població.....	
Provincia.....	
Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.	
Població.....	Data.....
Signatura.....	
"CATALUNYA CRISTIANA" c/. València, 244, 2º. - 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39	

La Coordinadora de la zona 1-4 ha posat en comú la vitalitat dels joves de les parròquies durant 20 anys

Més de tres-cents joves celebren l'entrada de la Quaresma

BARCELONA.— Dimecres de Cendra més de tres-cents joves es van reunir a la parròquia de Sant Pius X en la 12a. missa de començament de Quaresma. Aquesta és una de les activitats que organitza la Coordinadora de Joves de la Zona 1-4 de Barcelona, i que aplega 12 parròquies i unes 5 escoles en un projecte comú que des del 1976 suma recursos per impulsar els grups de joves.

El territori—que comprèn la Vall d'Hebron, Horta, el Carmel i Vilapiscina— no està penetrat pels moviments, i els seus habitants tenen, en canvi, un fort sentit de pertinença a les comunitats parroquials. És a partir d'aquesta realitat, i amb el suport del bisbe emèrit Ramon Daumal, que va sorgir un estil pastoral nou que posa en contacte els grups de joves i crea una plataforma comuna.

Les característiques principals d'aquesta organització gairebé espontània—que s'ha reproduït en altres llocs, com és el cas de «Joves Cristians de Parròquies» a la zona del Llobregat—, és el profund sentit parroquial i diocesà, la corresponsabilitat dels joves en les coordinadores o gestores de direcció, i l'existència d'un pla de formació progressiu.

En concret, la Coordinadora s'ha integrat profundament en la vida diocesana, tal com mostra el fet que sovint hagi portat els cants de la Jornada Diocesana de Joventut a Barcelona, i té un «Projecte de Pastoral Juvenil» fonamentat en quatre grans eixos: la celebració de la fe, la fe i la vida, revisió de la vida, i la fonamentació de la fe, que toca àrees filosòfiques, teològiques i pastorals concretes.

Dotze anys imposant la cendra

Des de la plataforma s'organitza la missa del dimecres de cendra, que s'ha fet durant dotze anys consecutius i que «des de els seus inicis—declara Gaspar Borda, delegat de la Coordinadora des del 1986 fins el setembre passat— ha estat un punt de conversió i base per treballar el tema de la Pasqua i la Quaresma».

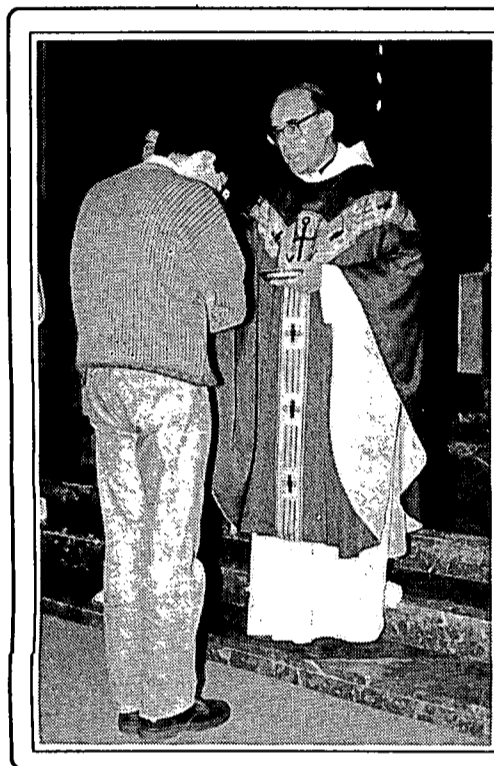
A més també es dona suport a la trobada d'Advent de cada un dels arxiprestats, que serveix per programar, celebrar junts i tractar

qüestions de l'Església i actuals, i la de final de curs, que quan no coincideix amb esdeveniments especials, com l'Aplec de l'Esperit d'enguany que es considera prioritari, és una nova oportunitat d'ajuntar-se.

A través d'aquests encontres sempre hi ha la intenció de formar els joves per tal que la

dora vivència de la fe més comunitària i enriquidora», declara Gaspar Borda. «Costa bastant—continua— però quan se'ls dona l'oportunitat als joves l'experiència és molt positiva».

Des de setembre la Coordinadora de la Zona 1-4 no té un delegat perquè el darrer

Convertiu-vos i creieu en l'evangeli

El bisbe auxiliar de Barcelona, Pere Tena, va presidir l'eucaristia amb imposició de cendra. Durant l'homilia va dir que «la relació amb Déu i l'Església és en dues menes de reunions: de caràcter general i visibles», i també, «el posar-se cada u en secret de cara a Déu».

Segons el bisbe Tena, la cendra és signe de mort, en el sentit de «morir amb Jesucrist al pecat i a tot el que no sigui la seva Paraula» per tal de «reafirmar i reavivar el ser cristià en el camí vers la Pasqua», ja que tot i que es comença amb un signe de mort, «no és per quedar-s'hi, sinó per ressuscitar a la Vida per i amb Jesucrist».

Durant la Quaresma, Pere Tena recomana «reunir-se, pregar junts i cada u, acollir la Paraula al cor per saber què diu a cada u, i celebrar l'Eucaristia». Alhora exhortà a usar el sagrament de la penitència en un «temps tan adient i a propòsit per celebrar-lo», amb la consciència que «el jo pecador no es dilueixi en el nosaltres pecadors».

vida de fe perduri i s'aprofundeixi. Un moment especial és «L'Escola de pastoral» que cada any té cura d'ajudar els responsables durant una setmana a millorar el contingut i les formes per transmetre la vivència que tenen als grups que porten.

Així s'aconsegueix que hi hagi un relleu generacional «sa, bo, tranquil, i generós», diu Borda. Segons el darrer delegat «el fet que hi hagi una gestora ha possibilitat que el moviment es mantingués malgrat els canvis i els moments baixos que periòdicament van passant les parròquies i escoles».

A més de la constància, un altre fruit destacat és la presència dels joves en les vides de les parròquies com una «dinamització

va ser traslladat pel seu superior carmelita, de manera que actualment funciona dirigida per una gestora en la qual la salesiana Maria Salut Fonoll fa de secretària.

Del substitut s'espera que «respecti el treball coordinat amb laics—diu Borda— ja que valorem molt que en aquesta plataforma hi hagi joves laics que a poc a poc es van incorporant a tasques d'Església». Mentrestant, la Coordinadora de Joves de la Zona 1-4 continua essent exponent de la vida desbordant que hi ha en els grups de joves de les parròquies i escoles que es coordinen.

■ Guillem Farré

■ Els inscrits al curset de pregària per a joves superen la previsió

BARCELONA.— La Vocalia de Pastoral Juvenil i Vocacional de la Unió de Religiosos de Catalunya (URC) ha organitzat aquest cap de setmana el segon curset dirigit a catequistes i educadors que volen apropar els joves a una vida de pregària. «La nostra finalitat—diu l'escolapi Ferran Mateos, secretari de la Vocalia— és donar idees per treballar en la pastoral juvenil, i un tema previ és la pregària; sense ella no es pot fer una oferta vocacional».

De totes maneres, considera Mateos, «introduir el grup en la pregària és el que més costa», per això el recés vol «donar instruments als catequistes» per a aquest objectiu. La resposta ha estat desbordant—unes 140 persones—, de manera que això ha obligat a canviar la casa de l'encontre per una altra amb més capacitat.

L'èxit respon al fet que «el tema interessa»—afirma el secretari de la Vocalia. «L'hem encertat—continua— i el fet d'introduir una nit potser ha donat una imatge de més seriositat; a més, la qualitat dels ponents també és molt bona», un dels quals ha estat Toni Torrelles, germà marista i membre del grup «Kairoi», que ha parlat de la importància del cant en la pregària del jove.

Segons Ferran Mateos «els grups demanen espiritualitat», la qual cosa ha portat a una «renovació catequètica» on no es donen tants conceptes, sinó que es parteix molt més de la vivència. La prova de la necessitat de vida interior està en la bona acollida del curset organitzat per la URC, que en la segona edició—la primera va ser el 1993— ha doblat el nombre de participants. (GF)

■ Diada africana de sensibilització per immersió

BARCELONA.— El Secretariat de Joves La Salle i l'organització humanitària PROIDE (Promoció i Desenvolupament) han organitzat la «III Diada Africana» que enguany ha ampliat el ball de Carnestoltes dels dos anys anteriors amb una mostra pràctica de cultura de l'Àfrica a través de tallers de dansa, art, joguines, i cuina que va servir per al dinar.

La diada va ser el dia dotze al Casal La Salle—antic edifici de l'escola de mestres Blanquerna— i hi van assistir unes 150 persones. L'objectiu és sensibilitzar els joves sobre les qüestions del continent africà—per a la qual cosa també hi va haver una xerrada d'un germà salesià missioner— i recollir diners per als projectes de PROIDE. Conservant l'esperit de la jornada, el Secretariat inclourà un seminari de dansa africana en les activitats de cap de setmana que està programant. (GF)

El Safor-UAB és pioner a començar la reflexió dels temes del Concili

La Vila Universitària descobreix l'eucaristia del campus

nos en un campus de més de 20.000 persones, i en segon lloc el tema de la marginació, perquè l'universitari d'avui és molt sensible als temes de pobresa, marginació i Tercer món, la qual cosa és una característica positiva que diu molt al seu favor.

La primera tertúlia s'ha hagut de fer sense llibrets per a tothom a causa de problemes de distribució del material des de la Secretaria del Concili, tot i que s'espera que per la trobada de març ja se'n podrà disposar. A més dels grups de reflexió, el SAFOR també vol organitzar una conferència a la UAB sobre el Concili on intervingui un bisbe, encara per determinar.

D'altra banda, vint persones van assistir el dimecres de Cendra a la primera missa que es fa a la Vila Universitària—ciutat residencial per a estudiants i professors dins del campus— després de la pausa de les tres setmanes d'exàmens. La majoria dels assistents viuen a la Vila, i es van assabentar de la celebració gràcies als cartells que s'han difós. La missa a la UAB va començar la primera setmana d'Advent, i és la primera que es fa regularment—cada dimecres— a la universitat mística de Barcelona. (GF)

BELLATERRA.— El Servei d'Assistència i Formació Religiosa (SAFOR) de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) ha començat aquest dilluns unes «tertúlies conciliars» que treballaran els temes del Concili Provincial Tarraconense a partir de quatre reunions durant el curs de dos grups de reflexió—als quals se'ls pot sumar un tercer.

Així s'expressa la voluntat de «participar activament en aquesta etapa diocesana de reflexió conciliar fent arribar una aportació específica des de l'àmbit universitari, i de col·laborar en la renovació i dinamització de l'acció pastoral de l'Església», segons ha declarat Josep Àngel Saiz, responsable del SAFOR a l'Autònoma.

Segons Saiz, l'especificitat de l'aportació se centrarà en dos temes: «l'evangelització, que és urgent, actual i prioritària en l'acció pastoral, i que incideix especialment en nosaltres pel fet de trobar-

Hi ha sacerdots que es dediquen a l'estudi, altres al pastoreig d'una parròquia, i altres a predicar arreu del món, però a tots «Déu dona l'alegria en el ministeri que els ha cridat», i sols contagiant aquesta alegria podran suscitar vocacions. Aquesta és l'experiència de Darío Betancourt —54 anys— sacerdot diocesà d'origen colombià a la diòcesi de Brooklyn, Nova York.

Els darrers anys el cardenal de la seva diòcesi, li ha encomanat la missió d'anunciar Jesucrist allà on el cridin. Com a predicador itinerant ha viatjat per tot el món predicant a 160.000 persones reunides en un estadi de Rio de Janeiro, o dirigint recessos per a

sacerdots i religioses contemplatives.

Vinculat a la Renovació Carismàtica Catòlica, integra en les seves prèdiques els carismes kerigmàtics com a signes del poder efectiu de la Paraula de Déu, des que una setmana després de ser ordenat —al 1964— una velleta li va «ensenyar» a pregar sense presses i a «tocar» les persones:

«Em va cridar molt l'atenció que la gent em digués que tenia les mans beneïdes... això indica la fe que el poble té en les mans del sacerdot». El 22 i 23 de gener va estar a Barcelona per dirigir un recés de conversió organitzat per la comunitat carismàtica 'Agape'.

Parlem amb Darío Betancourt, predicador del cardenal de Brooklyn

«Cada sacerdot té motiu per sentir-se feliç allà on és»

—¿Quin missatge porta arreu del món?

—El que faig en la predicació és parlar de Jesucrist, com els apòstols. L'essencial a la predicació és parlar d'Ell i portar-lo a les ànimes. La resta són coses que avalen, ajuden la predicació, però que no han de fer oblidar mai que s'ha de proclamar Jesús com el Senyor.

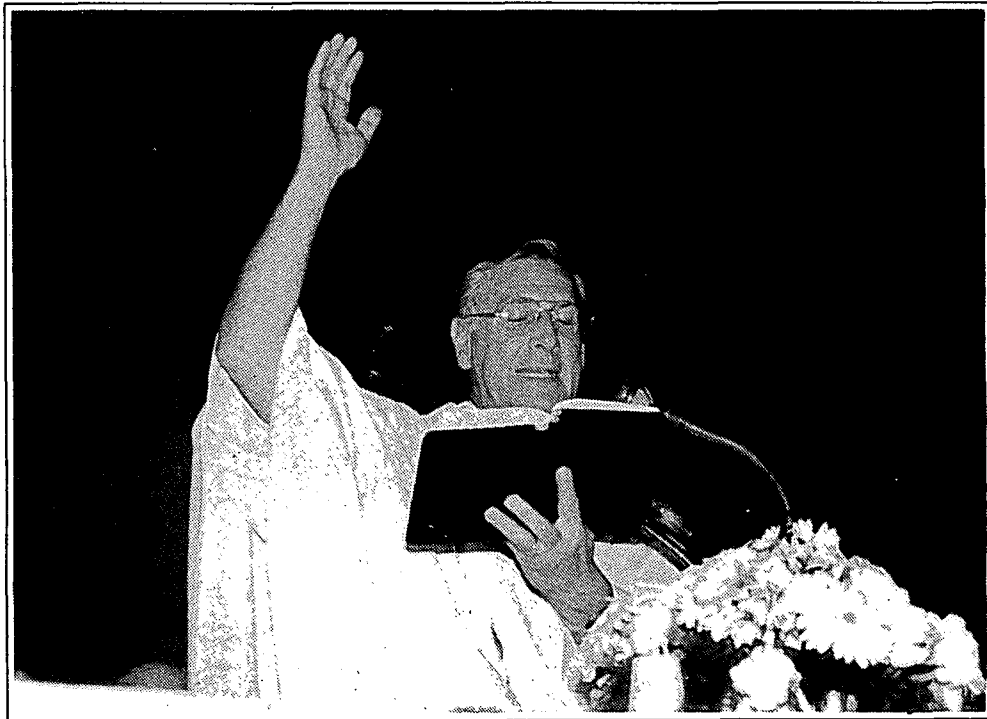
—¿I quines són aquestes altres coses que ajuden la predicació?

—Els carismes. El carisma de

profecia, de guariment, d'ensenyament, de saviesa... Aquests són carismes que ajuden la predicació, és a dir, el que el Senyor posa en el moment de parlar. I això en tots els sacerdots. És molt interessant saber que tots els sacerdots, durant el ministeri de la seva predicació, són avalats amb tots aquests carismes.

—De totes maneres hi ha hagut sectors de l'Església que han rebutjat aquestes manifestacions, en especial el do de guariment.

Darío Betancourt durant el recés que dirigeix als Salesians de la Vall d'Hebron

—Es rebutgen perquè fins i tot els mateixos sacerdots han estat ensenyats en contra d'aquests carismes, per tant, si ja es té una predisposició negativa, molt menys els usaran.

—¿Les predicacions que fa es poden emmarcar dins de la Nova Evangelització?

—Naturalment! Els carismes ajuden molt a aquesta Nova Evangelització. Quan el Sant Pare va dir 'nova', es referia al mètode, a l'expressió i a l'ardor. Bé, jo crec que quan el Papa parla d'ardor es pot substituir per la paraula 'poder', i els carismes són els signes de poder que avalen la predicació.

—¿Ha estat testimoni d'aquesta acció poderosa de la Paraula de Déu transmesa a través de la predicació?

—Molt, molt. Després de predicar hem pregat per molts malalts, i molta gent s'ha guarit, ja que no és més que demanar

a aquest Déu de qui acabo de parlar que confirmi amb fets el que he dit. Seria una llista tan llarga que no pararia de parlar. Precisament ara estic recollint material per escriure'n un llibre que es dirà 'Allò que he vist i sentit'.

—Després de donar recessos a molts sacerdots i religioses arreu del món, ¿creu que, globalment, la falta de vocacions és greu?

—Jo no diria que hi ha falta de vocacions; crec que el que falta en realitat és que nosaltres, els sacerdots, mostrem més l'alegria i el convenciment que acceptar una vida consagrada a Déu és quelcom que val la pena de mostrar al món.

De vegades els sacerdots anem avorrits i avorridors, i un avorrit i avorridor dona avorriments, i així els joves no seran atrevits. ¿Per què els joves escullen un camí a la vida? Doncs perquè

algú els ha parlat i engrescat. Però de vegades els sacerdots no deixem transparentar l'alegria que dona ser una ànima consagrada, i si no la mostrem, no s'encomana.

Naturalment que primer de tot és una crida de Déu, però penso que la majoria dels que poden estar llegint aquesta entrevista han sentit alguna vegada en la seva vida el desig de ser sacerdot o religiosa, especialment si de nens van veure un sacerdot ple de Déu que ha deixat transparentar l'alegria i el convenciment de la causa que vivia.

Penso que la falta de vocacions, en general, és culpa de nosaltres, les ànimes consagrades; i si hi ha algun sacerdot que sent això, que faci una reflexió personal de com viu el seu sacerdoci.

■ Guillem Farré

ASSOCIACIÓ CULTURAL «CHARLES PÉGUY»

En col·laboració amb l'Associació de Pares d'Alumnes del Col·legi «Santa Teresa de Jesús»

Us convida a la conferència de:

Mons. JOAN CARRERA I PLANAS
Bisbe auxiliar de Barcelona:

«VERITATIS ESPLENDOR, un punt de referència enmig de la cultura del dubte»

Dimarts 1 de març a les 21.00 hores.
Sala d'Actes Col·legi de les Teresianes
(c/ Ganduxer, 85)

AJUDA'NS

MOU-TE CONTRA L'ATUR

ACCIÓ SOLIDÀRIA CONTRA L'ATUR

FUNDACIÓ

Riera St. Miquel, 1, bis. 3er. 2a.
Telèfon 217 41 08
08006 BARCELONA

INFORMEU-VOS DEMANANT EL FULLETÓ

Professor, després de tants anys dedicat a l'estudi de l'esdeveniment humà a través de la història, quina idea ha tret de l'home?

—Doncs, malgrat tot, una idea elevada, certament.

L'home és un ésser únic, essencialment superior a tots els altres éssers de l'univers. Es deia d'una de les més antigues famílies de l'aristocràcia de la Nova Anglaterra, una cosa que té el seu punt divertit i significatiu: «Els Cabot no parlen amb ningú més que amb els Lodge, i els Lodge amb ningú més que amb Déu». Tenien un orgull ridícul, però és cert que Déu ha creat l'home a la seva imatge, per establir-hi un etern i entranyable diàleg diví i alhora humà. És bo de copsar que en el nostre món, aquest diàleg té lloc a l'ombra de la creu, on Déu fet home mor per tothom i per cadascun de nosaltres. Si això és així, ¿com puc tenir jo una idea mediocre de l'home? Evidentment, el to d'aquest diàleg és el de l'amor, perquè «Déu és amor».

—L'amor humà adopta maneres múltiples. Parlem una mica de les més valuoses i autèntiques, si li sembla.

—Bé. L'amor pot ser maternal, conjugal, paternal i fraternal. En l'ordre natural, l'amor més ple és el conjugal, que té una rel biològica. L'amor és de Déu, és clar: ve de Déu. Però, és curiós que la formidable pedagogia divina faci brollar aquest amor de l'instint de transmetre la vida. Sí, l'amor es troba en el cor de la vida i en la transmissió del mateix viure. És aquí, en aquest nivell d'humil necessitat biològica, on es podrà descobrir la «molècula» primitiva de l'amor conjugal. Per això, el crim comès contra la transmissió de la vida és el crim absolut. És en la cadena de molècules que difonen la vida, en el si del caliu de la llar, a l'entorn de la vida transmesa i rebuda, on

l'estoïcisme, que nega el valor del dolor, menysprea també el plaer. L'epicureisme, que exalta el plaer, el concep com absència de dolor. De fet, no es pot estudiar el plaer sense referir-se al dolor. Sòcrates ho va dir en el moment que li van llevar les cadenes per beure la cicuta: la fi del dolor comporta un plaer. Estoïcisme i epicureisme són dos sistemes antagònics, malgrat que de vegades, en la pràctica aconsellen comportaments anàlegs. Per exemple, l'ideal estoic porta a acceptar la procreació, rebutjant el plaer. I també es dona el cas de qui rebutja la procreació en la recerca del plaer.

—Aleshores, ¿què cal fer davant el dolor?

—És obvi que ha d'evitarse el dolor tant com sigui possible, però no «a tot preu», perquè aleshores es desferma una recerca

del cos social, que pot presentar-se abans que no s'esperava. Buscar el màxim de plaer és oblidar aquella poc sospitosa recomanació epicúrea: el plaer, el plaer veritable, el segur, el durador, és necessàriament moderat. I com que el plaer, perquè sigui humà, ha de ser «moderat», cal que sigui «limitat». Per això és lògic que resulti sempre «insuficient». Això vol dir que el plaer «no pot ser un fi, sinó sols un mitjà»; i com a mitjà que és, només pot ser signe, missatge d'una realitat ulterior, que és la que importa en darrera instància. Si descobrim de nou aquest més enllà del plaer, que li presta sentit, encara podem dominar-lo i aproximar-nos a un estat de més consciència de nosaltres mateixos, de més llibertat interior; en un mot, de més felicitat.

—Centrem ara l'atenció en l'amor

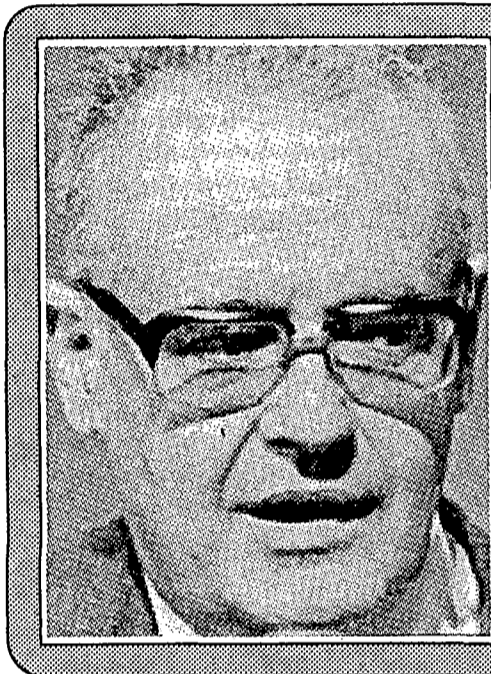
Però sé com pot un home estimar els seus fills. Jo n'he tingut sis, i he estat testimoni impotent del sofriment i de la mort del meu fill gran: del meu «únic» fill, perquè tots els fills que Déu dona són únics. No hi ha res tan inhumà com la societat permissiva de l'era post-industrial, que deixa morir en la indiferència tot d'homes menuts, conduïts a la mort mitjançant pràctiques abortives i també com a conseqüència d'altres, no menys dissolvents dels valors ètics, com ara la fertilització «in vitro».

Descobrir i animar l'amor quotidià

—Així doncs, ¿és pessimista, vostè, davant el futur de l'amor en el món?

—L'encarnació del Fill de Déu no pot fracassar. Però el futur depèn de nosaltres, d'allò que transmetem als qui vinguin al darrera. I si bé és cert que no existeixen grans amors purs entorn nostre, no és menys cert que podem descobrir l'amor en la dolça mediocritat de les coses de la vida i de les tasques quotidianes. En el nostre món, l'amor es troba difós pertot. És estrany l'àmbit que en manqui totalment. On no hi ha amor de manera absoluta es considera com l'infern. L'infern és l'absència absoluta d'amor, l'absència absoluta de Déu, perquè Déu és amor.

Però més excepcionals són encara els àmbits on l'amor hi és plenament present, dens, ardent. El que és corrent és que l'amor es trobi en una mesura no gaire abundant, en estat de mediocritat. I cal acceptar aquest fet, tot i

Pierre Chaunu, professor de la Universitat de la Sorbona (Paris), és el director del primer Centre d'Història Quantitativa, creat a França l'any 1964. Col·laborador habitual de *La Croix* (Paris), la seva amplíssima obra publicada representa més de 25.000 pàgines. Com a historiador, pensa que els ensenyaments del passat són sobretot escola de vida, i no sols la font necessària de l'erudició i de les anècdotes. Tot allò que s'ha esdevingut en el passat, diu, ha configurat d'alguna manera el present. El que és difícil és assolir un esforç de síntesi ben fonamentada i veritablement constructiva.

Entrevista amb Pierre Chaunu

Descobrir el sentit de l'amor i del dolor

es desplega primerament l'amor humà, figura profètica de l'amor perfecte. Després, es podrà parlar de tota una rica gamma de graus i maneres d'amor: la simpatia, el condol sincer davant el dolor del proïsme, la capacitat de compadir, és a dir de patir-amb; tota la gamma d'impulsos, de sentiments, de necessitats, d'aspiracions que impel·leixen un consemblant vers un altre consemblant. Totes aquestes nocions descobreixen les petjades d'aquella mica d'amor sense el qual el cor de l'home abandonaria la lluita. I per damunt de totes, hi ha l'amistat, que brolla i arrela en tota mena d'edats, cultures, civilitzacions i oficis. L'amistat és la recompença de la vida quotidiana.

Un binomi enigmàtic: amor i plaer

—Tothom duu molt dins seu l'afany de ser feliç. Molts busquen la felicitat maldant per sadollar-se de plaer. Quina relació hi ha entre plaer i felicitat, entre plaer i amor?

—Caldria definir bé els termes, si volguéssim donar una resposta assenyada. Hi ha, certament, una recerca insaciable de plaer, com si hom pogués trobar-hi, sense més ni més, la felicitat. Però això és una errada, si més no, parcial. No es tracta de refusar el plaer, però sí de comprendre'l en la seva dimensió veritable. Les actituds davant el plaer i les actituds davant el dolor són interdependents. Posant per cas,

del plaer, com si fos un fi en si mateix, que paradoxalment resulta dolorosa. Això s'esdevé fàcilment amb el més intens dels plaers, que és el sexual. Llavors es busca l'orgasme dissociat de la finalitat procreadora essencial a la unió sexual, amb un rebuig sistemàtic de la vida. I això és la mort de l'esperit. Avui ningú no pot posar en dubte que la civilització antiga, en part, va morir d'aquest col·lapse. I també la nostra civilització es troba amenaçada per aquesta mateixa desconexió entre el plaer i la seva finalitat natural. El plaer no és pas un fi en si mateix; és un signe que transmet un missatge i que, com el dolor, aconsella una conducta. Quan, forçant els equilibris naturals i culturals, hom aïlla el signe del significat, per utilitzar-lo com a fi en ell mateix, aleshores el plaer engarjola, fa tomar boig, deixa de ser útil i crea una dependència, fins a l'extrem de generar, de primer dolor, i després infortuni. Per això el plaer aïllat de la seva finalitat natural, és perillós, com també comporten perill béns tan essencials com la vida i la llibertat, si no s'interpreten i es tracten correctament.

—Però, ¿fins on poden arribar aquests perills del plaer desfermat?

—Qui es consagra a la recerca del plaer (ja es tracti d'un individu o d'un cos social), queda atrapat dins una espiral que destrueix el plaer a mesura que s'avança en la recerca d'aquest Graal inaccessible. L'espiral de la recerca del plaer recorda l'espiral inflacionista. I arriba fins a l'autodestrucció

dins la família, i en concret l'amor fraternal. Quina importància té per a les persones i per als pobles?

—La «fratria» dona dimensió a totes les relacions humanes laterals. Els sistemes de reproducció malthusians engendren societats sense fraternitat, sense amor. Els pares que, tenint aquest poder, no donen germans i germanes al seu fill, no se l'estimen rectament, ja que li prenen deliberadament la més gran i elemental riquesa que un ésser humà pot tenir: l'amor saludable que neix dins el si de la «fratria». Una societat sense «fratria» mor biològicament, perquè abans ha mort afectivament. És just, doncs, que l'evolució lògica l'elimini, com una escuma verinosa i fracassada de la història.

Tots els fills són únics

—I a l'amor patern i al matern, ¿quin paper els correspon? ¿No es troben greument amenaçats, també?

—De l'amor matern, se n'han dit tantes coses! Tot és veritat. Potser en els nostres dies s'hà intentat oblidar el pare. El 20 de desembre de 1964 em deixà el meu fill Marc, al cap d'una llarga malaltia, el desenllaç de la qual ja l'haviem llegit en una radiografia, una tarda d'agost del 1963. Des d'aquell dia sabíem implacablement el resultat. El Marc tenia quinze anys quan es va morir. Era molt i molt intel·ligent. I de l'amor matern, jo no'n sé res. Només sé el que he vist al meu costat des de fa tants anys, en la dona que Déu m'ha regalat.

que ens escandalitzi. Acceptar-lo, per superar-lo. Si exigíem massa a l'amor humà, el destruiríem. No és bo establir-massa d'hora l'exigència de la perfecció, ni demanar a la criatura allò que només Déu pot donar. Si ens belluguem en l'àmbit de l'amor de Déu, s'és més fàcilment indulgent i hi ha més capacitat de descobrir la menuda llavor d'amor que Déu ha col·locat al si de les criatures. Saber trobar aquella mica d'amor que està escampat ací i allà, discernir-lo, i tot discernint-lo, fer-lo brollar, és una de les més importants i difícils tasques del modest anar i venir de l'home per la vida quotidiana. El somriure del viatger del metro, al matí; la porta que una mà sol·licita ens manté oberta un moment; una mica de paciència, un somriure, un gest, una atenció, són parcel·les de l'amor que Déu difon en la creació, i que cal conrear i estendre per a la gran transformació del món que ens pertoca fer als cristians. La humilitat es manifesta abans que res en el fet de saber distingir aquest amor, de descobrir els fruits modestos de l'amor. No hem d'esperar grans coses dels altres, però sí que hem de meravellar-nos de les coses petites que ens regalen, donar-los les gràcies i animar-los així perquè en regalin una mica més l'endemà. El somriure que respon a un altre somriure, encara que tot això no ens dispensa pas d'una ulterior exigència, que ve de Jesucrist: «Sigueu, doncs, perfectes com el vostre Pare celestial és perfecte».

■ Antoni Orozco Delclòs

Dinamarca sota l'impacte: prohibida als ancians la cura hospitalària costosa

A setanta anys només es pot morir

El marit de la senyora Brit Templer ha mort. Tenia 72 anys i una lesió a l'aorta; però hauria pogut salvar-se si l'hospital universitari de Copenhaguen no li hagués negat acollida. «Estimada senyora, ha de comprendre que amb el preu de la intervenció del seu marit podem operar tres joves», li respongueren.

Fins que la viuda Templer ha explicat la seva història als diaris, això era un rumor a Dinamarca. S'ha descobert que als hospitals del país, on es feien els millors serveis socials del món, avui han fixat a 70 anys l'edat en què els pacients poden ser admesos a les cures intensives i de reeducació després d'una hemorràgia cerebral. Un metge de Copenhaguen, Tom Skyhoej, ha admès: «Sobre deu mil casos anuals, de 800 a 1000 persones haurien pogut ser salvades, des del moment que està comprovat que un quart de pacients d'apoplegia poden recuperar-se, si s'acut a temps».

«Però estem obligats per raons d'economia», es justifica Per Hubbe, neuròleg de l'hospital de Frederiksberg. Havíem resolt reservar els llits a les generacions

Els hospitals danesos han fixat l'edat límit de 70 anys perquè els pacients puguin ser admesos a cures intensives

més joves, als pacients amb família a càrrec seu i per aquells que poguessin tornar al mercat del treball».

«Mercat», aquesta és la paraula reveladora. A Europa es difon un clima, en el qual els metges calculen mentalment el «valor de mercat» d'una vida humana. Es comprèn que a Dinamarca siguin els majors de seixanta

anys —uns 900.000 mil, una cinquena parte de població— els més alarmats per la revelació de la «selecció sanitària»; però la població envelleix arreu, i a Alemanya, per exemple, els polítics observen, cada cop més nerviosos, que l'estat social, que costava el 26% del producte interior brut l'any 1970, avui devora el 36%. Jacques Attali,

intel·lectual i economista, que ha dirigit la Banca per a la Reconstrucció i el Desenvolupament ha teoritzat al·lusivament un «deure econòmic» dels ancians no acaparar quotes excessives del PIB, obstinant-se a viure i a fer-se curar. «Com pot dir-se civil aquella societat que no té cura els ancians malalts?», es pregunta *L'Osservatore Ro-*

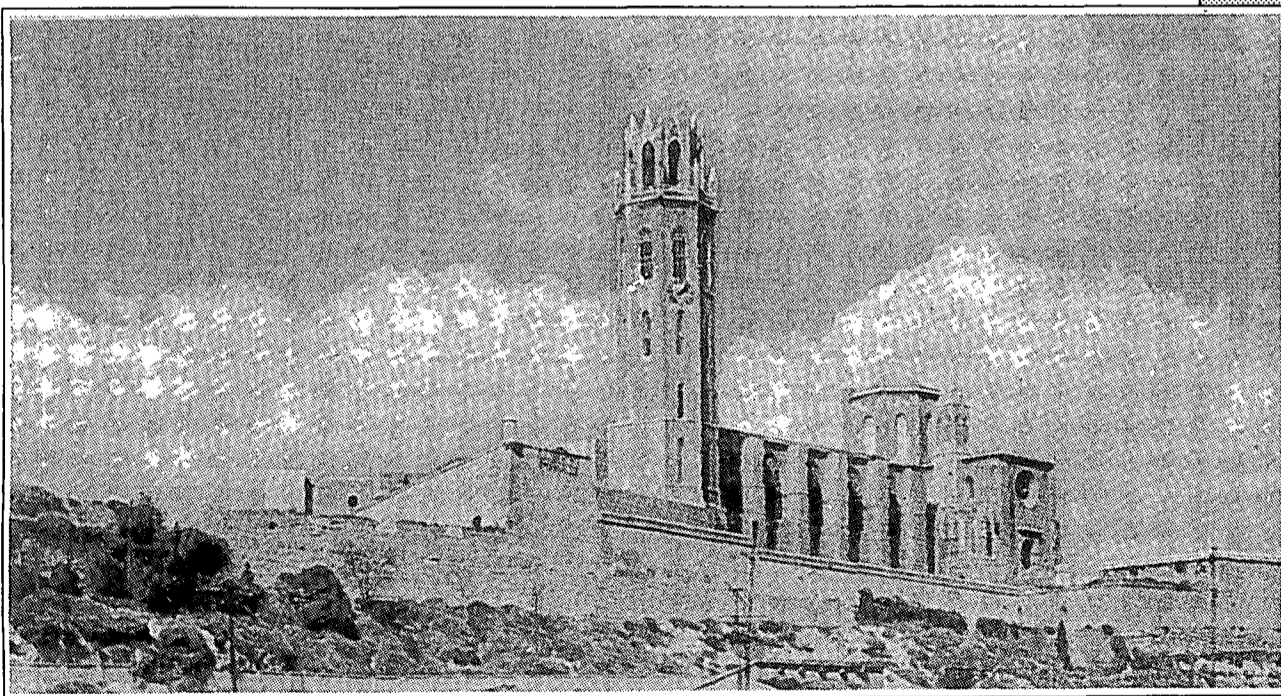
mano a propòsit del cas danès. Tal vegada no es pugui parlar més de «societat». La realitat que anomenavem així, s'esforça a coincidir amb el concepte de «mercat» segons Adam Smith: una societat en la qual tot té cost i preu, guany i pèrdua. I no queda espai per a la gratuïtat.

Però el mercat és creatiu. Opera també a Itàlia una asseguradora anglesa, la *Life Benefit Resources* (LBR) que s'ofereix per comprar pòlisses d'assegurança de vida «dels malalts incurables amb previsió de sobreviure 24 mesos o menys, que desitgin millorar la pròpia posició financera». La LBR compra les pòlisses del malalt, i rescata la indemnització quan aquest mori; en canvi, els líquida una xifra segons acord. Càncers i malalts de sida, que són grans clients del «servei financer», disposen així de mitjans —com es llegeix en el prospecte— «per fer front al creixent cost de l'assistència mèdica». També la mort, ¿es pot creure?, té un valor de mercat.

■ Maurizio Blondet,
de *L'AVVENIRE*

XCIII Viatge Cultural

13 de març de 1994

Visita a la ciutat de Lleida

**LA SEU VELLA,
EL MUSEU CAPITULAR
I EL MUSEU DE
LA PAERIA**

Preu: 3.800 ptes., comprnent viatges, visites, propines, sorteig de llibres i dinar al restaurant. Per reserves de places truqueu al tel.: 215 27 84 Sra. Roser. La sortida serà a les 8 en punt del matí, carrer de València, xamfrà Balmes.

DINAREM

Per determinar

Preguem els participants en els viatges culturals de CATALUNYA CRISTIANA, que assisteixin a la missa vespertina del dissabte en els seus llocs de costum, ja que no podem garantir la tornada en hora hàbil per complir el precepte dominical

AVÍS: La direcció del Viatge Cultural es reserva el dret d'anul·lar l'excursió i de modificar l'itinerari anunciat, durant el viatge, si les circumstàncies ho aconsellen.

De viatge

Fa molts anys que a primers de gener era a Pamplona sense haver prèviament programat l'estada. És una situació que et fa sentir estúpid, perquè saps amb tota seguretat que hi ha llocs interessants però no els tens al cap. Em vaig apropar a l'oficina de turisme i vaig sol·licitar un mapa provincial. Fou així com vaig descobrir Roncesvalles. Disposava únicament de dues hores i el lloc estava a 45 quilòmetres però calia intentar-ho. El camí va tenir la majestat de la neu i la proporcionalitat acollidora del Pirineu navarrès. L'època de l'any propiciava l'absència de trànsit i el silenci ambiental. Era el millor embolcall per apropar-me al meravellós racó.

Roncesvalles és com una pedra preciosa: no t'adones de la seva petitesse per l'atractiva bellesa de la seva factura. A l'interior de la col·legiata no hi havia ningú; no obstant l'ambient era càlid. Em vaig reconciliar de cop amb el gòtic el qual no m'agradava gens per haver experimentat massa la profusió de tot el que té de florit; aquí no, això tenia una elegant línia, pura esveltesa. He comparat el lloc amb una joia i continuaré fent-ho. Quan hom té a la mà una gemma aprecia el color o la transparència i la perfecció de la seva talla. Quan hom entra a la basílica, queda meravellat de l'equilibri que hi ha de traçaments i volums i de l'encís de les llums que s'endinsen a través dels seus grans finestrals.

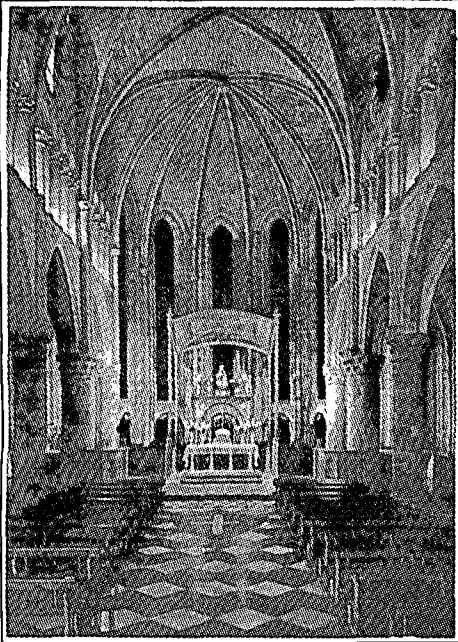
Roncesvalles eran un dels passos del camí de Compostel·la. Fàcilment hom s'imagina els pelegrins que des de Valcarlos pujaven el port de Ibañeta en silenci i eren acollits en el refugi, després de trobar una creu i descansar als peus de la Mare de Déu.

Si hom tanca els ulls de la cara i obre els de l'interior i es posa les lents de la imaginació i de la memòria, encara sentirà els plans francesos per la pèrdua de Rolando i la seva elegia serà emocionant.

A Roncesvalles hi ha enterrat el corpulent rei Sant, el de les Naves de Tolosa i, al seu costat, les seves maces i les cadenes del rei moro..

Una de les meves visites la vaig fer acompanyat d'una amiga d'Amèrica llatina; la seva cultura andina en principi estava molt lluny de sintonitzar amb els continguts del lloc, però la seva reacció

Roncesvalles

fou la mateixa, el lloc estava carregat d'energies i com a conseqüència lògica es viu una sensació de sorpresa.

Prop de Roncesvalles fou abatut per forces de l'autoritat un antic amic que va fugir com d'altres d'una presó. Ho tenien tot previst excepte que hi podia haver boira, i n'hi va haver. Era un noi molt idealista, com tants n'havia en aquella època, que d'un propòsit inicial de servei total a Déu i als homes en l'Església va derivar a un anarquisme violent i va morir per aquests verals. El seu cos reposa ara al Pirineu sota una creu que vaig voler fer per a ell. Roncesvalles té per a mi a més a més aquest record de l'Oriol.

Per a molts pot semblar una ximpleria, però resulta significatiu en el meu cas. A Roncesvalles he vist una gran profusió de digital (Digitalis purpurea) que elevava alegrement la seva atractiva i misteriosa flor. L'enigma d'aquest vegetal és que ingerit sense miraments és tòxic, però que en seves entranyes s'hi amaga una droga que tantes vides salva i conserva, és com una paràbola que em desvetlla i recorda l'apreuat valor d'aquest bell paratge.

■ P-J Ynaraja, capellà de La Llòbena

La qualitat de vida d'una persona no sols és important quan viu, sinó també quan és a punt de morir

Doctor J. Stjernsward, cap de la Unitat de Cures Pal·liatives del Càncer de l'OMS

«És preferible que el malalt mori a casa»

El cap de la Unitat de Cures Pal·liatives del Càncer en Organització Mundial de la Salut, doctor J. Stjernsward, va manifestar que s'ha de respectar la voluntat del malalt terminal, però és preferible que mori a casa.

El doctor Stjernsward va participar en el I Congrés Internacional sobre Cures Pal·liatives, que se celebrà en el Palau de Congressos de Madrid, organitzat per l'Associació Espanyola contra el Càncer.

Preguntes: si és partidari que els malalts morin en els hospitals o a casa seva, aquest expert de l'OMS indicà: «És millor fer el que pacient vulgui, però les estadístiques provenen que els malalts desitgen morir a casa seva».

Va assenyalar que «cal no forçar el pacient a dir-li la veritat sobre la gravetat de la seva malaltia i la seva propera mort. La veritat és necessària i millora la dignitat en morir, però no s'ha de forçar el malalt a saber-ho».

50 milions moren per càncer

Sobre el paper que juguen les unitats de cures pal·liatives per tractar els malalts de càncer, el doctor Stjernsward afirmà que són importants en aquests moments, ja que cada any 50 milions de persones moren en el món a conseqüència del càncer, segons dades de l'OMS. Dels quals 30

milions corresponen a països del Tercer Món. D'aquí que sigui molt important continuar amb el desenvolupament d'aquestes unitats.

A parer d'aquest representant de l'OMS «no solament és important la qualitat de vida quan una persona viu, sinó també quan és a punt de morir. De la mateixa manera que es té cura dels malalts no greus, també els que estan en fase terminal necessiten cures i atenció mèdica perquè morin amb dignitat», va indicar.

La morfina per alleujar el dolor

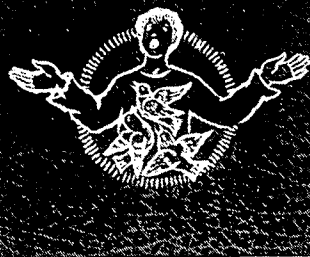
A més, assegurarà que s'està fent molt des de l'OMS per que s'utilitzi l'opi com a droga que pal·liï el dolor als malalts terminals, ja que és molt efectiva i ajuda molt els pacients, encara que hi ha molts malentesos i no hi ha informació sobre aquest producte.

«L'OMS dona suport al seu ús —subratllà— perquè és una droga que, si s'utilitza bé, és molt important en els malalts atesos en cures pal·liatives».

Va recordar que en els últims temps s'ha incrementat l'ús de la morfina en deu països, però en altres cinquanta no s'utilitza. Per això l'OMS està fent un esforç per generalitzar aquest consum en cures pal·liatives.

● E.P.

UNA VEU EXULTANT

UNA VEU EXULTANT

Cantoral amb 275 cançons que el poble cantarà amb entusiasme

Cançons del temps de Quaresma i Pasqua

Aquest repertori feia falta. Aneu-lo aprenent. Alterneu-lo. Una taula amb els cantorals a l'entrada de l'església en aquella missa o l'altra...

Preus assequibles: Amb solfa (384 pàgs) 750 pts. Amb lletra sola: (224 pàgs) 375 pts. Totes les cançons estan en cassette. Les canten 10 corals diferents. Fan de bon escoltar. Venda a les llibreries religioses.

Més de 2.000 immigrants han passat pel Centre d'Acollida Sant Pau, de Mataró

Deu anys de convivència amb els africans del Maresme

L'any 1984 es va iniciar a l'església de Sant Pau, de Mataró, per part d'un grup de voluntaris de Càritas, l'experiència d'acollir els immigrants africans que començaven a viure en gran nombre al barri del Palau i Rocafonda, on és ubicada l'església. Es va començar amb un servei d'alfabetització de vuit negres gambians, però avui podem dir que han estat uns 2.000 els que al llarg d'aquests deu anys s'han beneficiat dels programes que el centre d'acollida els ha anat oferint: educatius, culturals, sanitaris, jurídics, de lleure, religiosos... No solament de l'Àfrica negra, sinó també magribins, xinesos i de l'antiga Iugoslàvia.

Treball de sensibilització a favor dels emigrants estrangers pobres

Al llarg d'aquests deu anys la

nostra activitat, portada a terme sempre per voluntaris —i per això mai no s'ha demanat diners als qui ens han freqüentat—, s'ha anat coneixent. Sense buscar-ho, la campanya en la qual vam recollir 11.000 signatures en favor de tres alumnes que havien estat retinguts per la policia l'1 de maig de 1989, ens va fer populars. Des d'aleshores hem estat presents en molts llocs, informant les escoles i instituts, donant conferències a les parròquies o a grups interessats en el Tercer Món, aportant la nostra experiència en jornades o congressos sobre emigració, contestant consultes de les diferents administracions públiques, entrevistats per universitaris i periodistes de tots els mitjans. Sempre amb la intenció d'afavorir l'acollida i la integració entre nosaltres dels emigrants que van deixar llurs països d'origen bus-

cant millorar les seves vides, fugint de la pobresa o de la persecució.

The New York Times va ser el primer diari que ens va anomenar en les seves pàgines, després fou *La Vanguardia* de Barcelona i més tard el *Crònica de Mataró*. Amb les ajudes econòmiques va succeir quelcom semblant: primer va ser l'Institut Espanyol d'Emigració que des de Madrid ens va subvencionar programes, després la Generalitat de Catalunya i més tard l'ajuntament de Mataró.

Federació d'Associacions i Organitzacions pro-immigrants a Espanya

El mes de desembre passat el nostre centre fou admès en la Federació d'Associacions i Organitzacions pro-immigrants a Espanya. Són més de 20 que a tot

Espanya reben el nom de la localitat més la paraula Acull; així per exemple: *Alicant Acull*, *Múrcia Acull*, *Almeria Aculle*tc. Hem tingut la sort de visitar aquests tres centres durant els últims dies del passat mes de gener, per intercanviar experiències i —amb més coneixement de causa— poder participar per primera vegada en l'Assemblea General de la Federació que va tenir lloc a Madrid el 4 de febrer passat. Quina sorpresa la nostra en comprovar que malgrat ser els últims a federar-nos som el centre amb més història!

Preparatius de la celebració del desè aniversari

Així que passin el Ramadà i la Setmana Santa, les grans celebracions de les dues religions que professem la majoria dels

que formem el centre d'acollida, ens proposem celebrar que ja portem 10 anys fent amics!

El dissabte 16 d'abril l'arquebisbe de Barcelona, Mons. Ricard M. Carles i l'alcalde de Mataró, Sr. Manel Mas presidiran la inauguració dels actes programats. Tenim previst fer al llarg de la quinzena següent, concerts de música de diferents països, gimcanes i curses de bicicletes, acampada juvenil *Per la Pau*. També recopilar en forma de llibre diverses conferències i articles que referents al centre d'acollida per a africans Sant Pau, de Mataró, hem vingut publicant al llarg d'aquests últims 10 anys per fer més amics.

Ignasi Marqués Rodríguez

president del centre d'acollida per a africans Sant Pau de Mataró (Barcelona)

L'emissora de l'arquebisbat de Barcelona comença les seves emissions el proper mes d'abril

Ràdio Estel vol promoure els valors humans i cristians

Ràdio Estel, l'emissora de l'arquebisbat de Barcelona, té previst iniciar les seves emissions el proper mes d'abril. Ràdio Estel adoptarà el format de ràdio-fórmula musical amb informatius de 3 minuts a les hores en punt. A més d'un altre petit espai d'informació religiosa a les mitges hores, i dos petits blocs per hora, als 15 i als 45 minuts, amb informacions de servei com l'agenda cultural, el temps o el trànsit, entre altres.

Ràdio Estel emetrà en català per a tota l'àrea metropolitana de Barcelona des de la freqüència 106.6 de FM. Durant el primer mig any és previst emetre de les 7.00 fins a les 23.00 hores, encara que posteriorment es cobriran les 24 hores del dia. Els estudis són en el mateix local que els de Ràdio Salut, a l'avinguda Diagonal de Barcelona. Ambdues emissores compartiran el fons discogràfic.

L'objectiu de Ràdio Estel és «fer conèixer l'esperit cristià i el missatge de l'Església mitjançant un llenguatge actual, adreçat especialment als laics», segons explica el gerent de l'emissora,

Albert Baijet. Per aquesta raó s'ha escollit la ràdio-fórmula musical, que oferirà música «suau, tranquil·la, de companyia, tant antiga com moderna». No s'inclouran temes que puguin considerar-se contraris als valors que es pretenen fomentar.

Treballadors, col·laboradors i voluntaris

En principi l'emissora comptarà amb un total de deu treballadors en plantilla,

Serà una ràdio-fórmula musical amb informació cada 15 minuts

quatre dels quals es dedicaran a les tasques informatives. A més Ràdio Estel comptarà amb col·laboradors per a diversos espais i també amb voluntaris que ja s'han ofert a l'emissora.

En un futur els responsables de l'emissora no descarten incloure espais

més llargs, però sense excedir els deu minuts, per no trencar la ràdio-fórmula. Aquests espais podrien tractar temes com el voluntariat, la solidaritat o incloure entrevistes.

La freqüència de l'emissora Ràdio Estel fou concedida pel Govern de la Generalitat a la Fundació Missatge Humà i Cristià, que depèn de l'arquebisbat de Barcelona. La fundació, sense ànim de lucre, és presidida pel delegat de mitjans de comunicació social de l'arquebisbat, Jaume Aymar.

religiosos i institucions vinculades a l'Església, «malgrat que ens dirigim a tot el públic», va assenyalar Baijet.

50 milions per al primer any

El pressupost per al primer any de funcionament ronda els 50 milions de pessetes. L'emissora es finançarà mitjançant donatius, les aportacions de l'Associació d'Amics de Ràdio Estel i la publicitat. Ràdio Estel no té previst fixar cap estrella radiofònica.

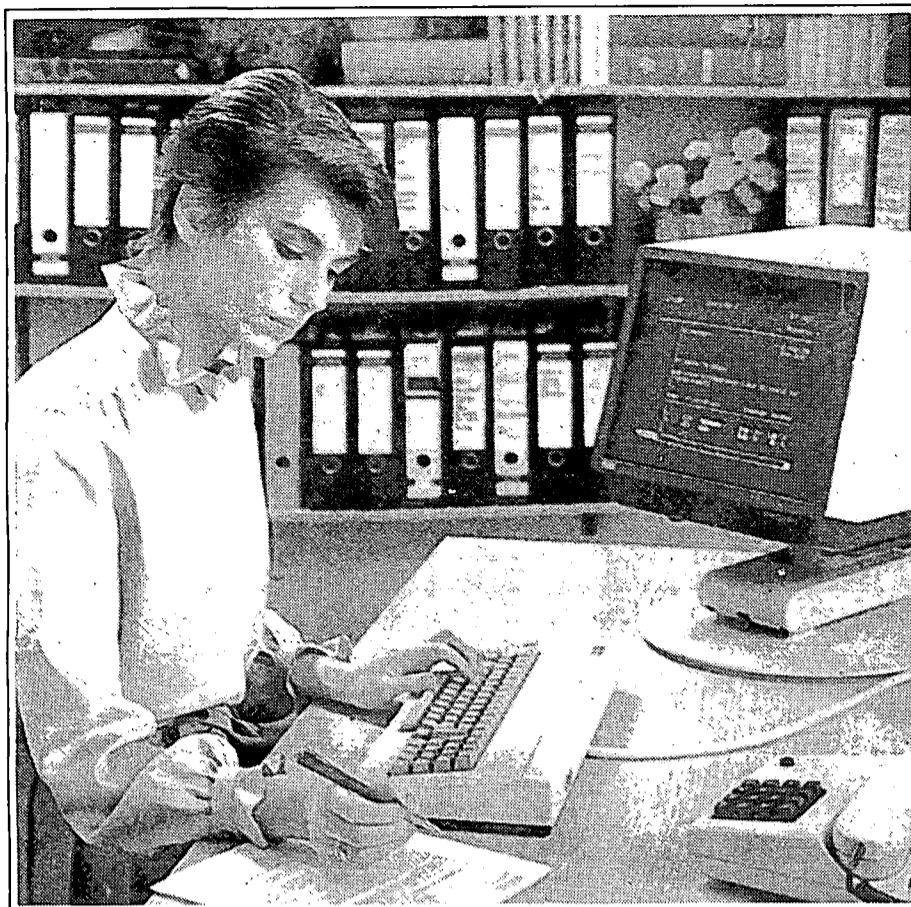
Entre els objectius principals de Ràdio Estel hi ha fomentar els «valors positius de l'ésser humà com a individu, per damunt de les ideologies i a la llum del missatge de l'Evangeli». A més, es donarà suport a la família i s'oferirà un servei radiofònic a la comunitat eclesial. El logotip i el nom de l'emissora recullen l'esperit que representa l'estrella de Nadal.

La majoria dels espanyols (87,1 per cent) considera que la situació de la dona ha millorat molt o força durant els darrers deu anys. Els aspectes concrets en els quals ha millorat són, en primer lloc, l'augment de les possibilitats laborals i professionals de les dones, citat pel 43,9 per cent dels enquestats i en segon lloc, l'increment de la llibertat i independència de què disposen (34 per cent).

Aquestes són algunes de les conclusions d'un estudi sociològic sobre les actituds socials de les espanyoles (1987-1992), realitzat per Euro-Opina, que demostra que els temes que conti-

Informe sobre demandes i actituds envers la dona

Les dones valoren l'augment de les possibilitats laborals i de la llibertat de què ara disposen

El treball aporta autoestima i independència a les dones

nuen preocupant molt les dones són els relacionats amb l'àmbit familiar i domèstic (62 per cent), (els fills, la família, l'economia domèstica i les tasques de la llar), seguits dels laborals i econòmics (32 per cent).

Cal destacar l'interès creixent de les dones pels temes laborals (passant del 26,4 per cent al 32) i socials (amb un avanç del 9 al 28 per cent), és a dir pels temes que surten de l'àmbit familiar.

En opinió de les dones, les qüestions més importants per millorar la seva situació són, en primer lloc, l'educació dels joves en els principis de la igualtat de sexes (42,5 per cent). En segon lloc, hi ha l'aconseguir més integració laboral (35 per cent) i vigilar i denunciar la discriminació laboral (26,9 per cent). No obstant, els enquestats consideren que la situació de les dones ha millorat molt durant la darrera dècada.

Activitats públiques

Sobre la presència de les dones en política, el 70 per cent de la població entrevistada opina que és necessari un increment de la participació de les dones en els àmbits de poder, i que aquesta és compatible amb les obligacions familiars de les dones, davant un 10 per cent que recorre al tòpic que «la política no és cosa de dones».

S'argumenta que les dones estan avui en dia tan preparades com poden estar-ho els homes i es manté la necessitat de realitzar una campanya de promoció perquè la dona accedeixi a llocs

de direcció (69 per cent).

Els incentius que animen les dones a participar en política són «la possibilitat de fer alguna cosa concreta que sigui útil» (47 per cent) i «la identificació amb els ideals del partit o associació» (28 per cent). Per aquests motius, estarien disposades a «participar en grups de treball» (62 per cent), a «ajudar en campanyes electorals» (46 per cent), i fins i tot algunes (17 per cent) a «presentar-se com a candidates per a llocs de representació política».

Treball domèstic

D'altra banda, encara que s'està produint una creixent incorporació de la dona en el món laboral, «aquesta inserció no els ha alliberat del treball domèstic. La mitjana d'hores que les dones dediquen a les feines de la llar ha anat disminuint progressivament des de 1988 (7,3) a 1992 (6,3). No obstant, l'estudi assenyala que aquest temps «continua essent elevat».

El treball és considerat com un mitjà que els permet aconseguir autoestima i independència. Les dones que no treballen fora de la llar envegen les que ho fan i també desitgen fer-ho. Per les que treballen fora de la llar, la seva professió és una prioritat màxima i «una font irremplaçable de reforç».

Pel que fa a l'assignació sexista de tasques, el primer que s'observa és una clara diferència entre la realitat i el que es diu. En principi, la major part de les persones enquestades conside-

ren que «totes i cada una» de les activitats concretes són pròpies d'ambdós «sexes». Tanmateix, quan s'observa el que s'esdevé a la llar apareix un repartiment diferencial de papers.

Les activitats que en gran mesura fan les dones són «ocupar-se de les tasques domèstiques» (82 per cent), «fer les maletes en cas de viatge» (72,8 per cent), «comprar roba de vestir» (57,7 per cent) i «administrar el pressupost familiar» (49,9 per cent).

Per contra, les activitats que en gran mesura realitzen les homes són «conduir el cotxe» (52,3 per cent) i «demanar un préstec o hipoteca» (27,1 per cent). Els aspectes relacionats amb la procreació i l'educació dels fills són assumits, majoritàriament, per tots dos.

A tall de resum, l'estudi assenyala que a Espanya cada vegada es pot parlar menys, a nivell valoratiu, de tasques pròpies d'homes o dones, «si bé a la llar encara hi ha un repartiment força diferenciat de papers».

Figura dels fills

Una altra enquesta realitzada per «Metra Seis» sobre «Demandes i expectatives de la població femenina espanyola» assenyala que els fills es constitueixen «en nucli central de l'expansió de la feminitat».

Tanmateix, mentre que per a dones amb baix nivell cultural els fills són el símbol del lliurament i el sacrifici, «el fi a què estan exposades les dones», per a les que tenen un nivell mitjà-alt d'ingressos i d'estudis, «són un

nal i directius de recursos humans), assenyala que, malgrat l'increment significatiu enregistrat en la incorporació laboral femenina, la dona «no ha pres encara un protagonisme paral·lel al del seu nivell de formació».

L'estudi indica que la pròpia autodefinició dels directius espanyols com a no masculistes «comporta un risc per assolir la igualtat entre homes i dones». Ells atribueixen la responsabilitat de la desigualtat a la societat i a la cultura, però no a l'empresa, ja que desimplica els directius d'aquesta problemàtica».

Principals frens

Els principals frens a la contractació femenina són, per una banda, la maternitat, «a causa del suposat absentisme que genera la cura dels fills», i per l'altre «la disponibilitat laboral femenina», quant a dedicació horària, possibilitats de viatge, trasllats, etc.

En el tema de la promoció professional, l'estudi indica que entre determinats sectors de l'empresariat espanyol encara persisteixen argumentacions sobre una «poca capacitat de lideratge femení», malgrat que reconeixen que les dones que han assolit llocs de responsabilitat refuten aquest tipus de prejudicis.

Així mateix, encara es constata, segons l'estudi, la presència d'un «discurs tradicional» que explica la divisió sexual del treball, en funció d'una distinta naturalesa assignable a cada sexe. Així, l'elecció de mà d'obra femenina es justifica d'acord amb certs estereotips com són «la constància, l'ordre, la submissió i l'absència d'aspiracions».

En tot cas, el conjunt dels empresaris espanyols suggereix que per accelerar la incorporació de la dona a l'àmbit laboral han d'adoptar-se mesures per aconseguir un repartiment més equitatiu de les responsabilitats domèstiques i «instruir la dona en els principis i valors que regeixen el món de l'empresa».

● E.P.

IMPORTANT NOVETAT EDITORIAL PER A LES COMUNITATS CRISTIANES DE CATALUNYA

PREGUEM EL SENYOR

Pregàries dels fidels per a totes les festes i tots els dies ferials, preparades per Mn. Pere Farnés

- Fórmules pròpies per a tots els diumenges i festes.
- Col·lectes conclusives pròpies per a cada diumenge, amb al·lució al missatge del dia.
- Pregàries per a totes les solemnitats i festes del Calendari universal, i textos propis per a les de Catalunya.
- Formularis per a les festes de les principals famílies religioses amb cases a Catalunya.
- Breus intencions per afegir a la pregària ferial de totes les memòries obligatòries.
- Pregàries per a les misses rituals, per les necessitats ordinàries i extraordinàries de l'Església, pels aniversaris, per diverses necessitats dels fidels i de la societat.
- Diverses celebracions de difunts.
- Peticions per afegir en determinades circumstàncies.
- Formularis breus per a les misses amb nens.
- Fórmules melòdiques per a la pregària universal.

Format: 17 x 24 cm. 479 pàgines. P.V.P.: 3.500 pts.

—De venda a les llibreries—

EDITORIAL REGINA, S. A. Mallorca, 87-89 - 08029 Barcelona

Els astres i l'astrofísica

*El cel parla de la glòria de Déu,
l'estelada anuncia el que han fet
les seves mans.*

(Salm 18)

■ Francesc Nicolau

Per poder explicar la formació de tot l'immens univers d'una manera sistemàtica amb una teoria coherent cal tenir ben establerta la ciència de l'inimaginablement minúscul, com si la física de l'infini-

tament gran i la de de l'infiniament petit es donessin la mà. I no és estrany que hagi de ser així perquè la immensitat del cosmos segons la teoria del Big Bang, com hem vist, ve d'una condensació de matèria enclosa en un volum inferior al d'un nucli atòmic. Explicàvem la setmana passada que les petitíssimes oscil·lacions locals de la matèria van originar les galàxies, amb les estrelles i els planetes com ara el nostre on s'ha pogut establir la vida. Tot va venir del fet

el món físic responen, segons la teoria, a una diversificació d'una única font d'energia inicial. És a dir, en un principi, a temperatura de bilions de bilions de graus s'identificaven totes quatre; eren una sola força, com també s'identificaven electrons, neutrins, quarks, ... Això era a la gran temperatura inicial. Quan per l'expansió minvà, la primera força que es diversificà de les altres tres fou la gravitatòria; després, quan el cosmos es trobava a 10^{28} graus K, s'escindí la nuclear forta i als 10^{15} K, que era quan l'univers tenia 10^{-12} de segon de vida, les dues que encara eren unides: la dèbil i l'electromagnètica. I com era, doncs, l'univers abans d'aquest moment? Com actuava la força «electrodèbil», unió d'aquestes dues darreres? **Sheldon Lee Glashow**, de Harvard, el 1962 en començà l'estudi teòric; **Abdus Salam**, del Centre de Física Teòrica de Trieste el continuà el 1964, i **Steven Weinberg**, de la universitat de Texas (Austin) el completà el 1967. En el model teòric que construïren aquests tres autors (que reberen el Nobel de Física de

Ara bé, aquests bosons, en augmentar la temperatura fins a 10^{15} K acaben, segons el model teòric, perdent massa i identificant-se amb els fotons. Per conseguint tan bon punt com l'univers baixà a aquesta temperatura es produí la ruptura de simetria entre electrons i neutrins i entre fotons i intermediaris de la força dèbil.

Ara bé, és clar que una diversificació així és un autèntic canvi físic de fase en el sentit habitual de la Física; com canvi o transició de fase és, per exemple, el pas de l'aigua líquida a sòlida a 0°C ($=273^{\circ}\text{K}$). Després de l'«era inflacionària», com hem dit, a 10^{-32} de segon, l'univers era completament uniforme, però seguí expandint-se i refredant-se i a 10^{-12} de segon s'esdeingué la transició de la fase electrodèbil, que es dividí en les dues forces que sabem. Tot això molt clar, però: per què es trencà la simetria? La resposta són els hipotètics «camps de Higgs». Va ser **Peter Higgs** de la universitat d'Edimburg qui proposà un model per a respondre a aquesta pregunta: quan existia unida la força electrodèbil en la matèria, s'hi originava un «camp», diferent dels creats per les quatre forces que actuen ara, que tenia d'intermediàries unes partícules molt pesades, les quals haurien estat les responsables de rompre la simetria i comunicar massa als tres bosons intermediaris de la dèbil. La teoria no és l'única que s'ha ideat per explicar el trencament de simetria, però sí que és la que presenta el mecanisme més senzill. Per això ha rebut molt acceptació, i fins i tot s'espera poder detectar algun dia les «partícules de Higgs» en els grans acceleradors, produint-hi la temperatura adequada. Si això s'aconsegueix tindrem una confirmació de tanta importància com la que tingué la descoberta efectiva dels W^+ , W^- i Z^0 . Resta, però, encara una altra pregunta: què passa quan el camp de Higgs trenca la simetria?

l'Imperial College de Londres, va fer notar que si el camp de Higgs fou el causant de la transició de fase trencant la simetria, podia haver-ho fet prenent direccions diferents d'una manera semblant al que passa quan l'aigua es glaça, que es produeixen «defectes» locals, o sigui deformacions topològiques. El que caldrà precisar és de quina mena seran aquestes deformacions en el cas que ens ocupa. **David N. Spergel** i **Neil G. Turok** publicaren un article sobre el tema a «Scientific American» de març de 1992, en el qual exposen quin és el defecte topològic més probable:

Quatre són les possibles deformacions topològiques: «parets» de domini, cordes còsmiques, monopols i textures. Les «parets» són superfícies separadores de valors diferents del camp de Higgs; si s'haguessin produït haurien dominat molt aviat la massa de l'univers i no s'haurien pogut formar les galàxies. Les cordes còsmiques, proposades per **Yakov B. Zeldovitch** el 1979, són línies en totes les direccions; haurien estat insuficients segons demostraren **A. Albrecht** i **A. Stebbins** del Fermilab: només haurien produït estructura a escala molt petita. Els monopols són defectes puntuals que apunten cap a les tres dimensions de l'espai; el càlcul dona que presenten el mateix inconvenient que les parets. Resten les textures que són uns defectes topològics més difusos que els altres tres, més semblants al comportament que mostren els cristalls líquids. Serveixen molt més bé per explicar les concentracions que després originaren les galàxies. Segons aquest model els autors de l'article componen una simulació del fons còsmic. Doncs bé, el mapa de les variacions de temperatura del fons traçat pel COBE és meravellosament semblant al que aquests teòrics avien dibuixat abans de conèixer les dades que després transmeté el satèl·lit. Hem de dir, per tant, que el model de les textures sembla que és el que de debò s'adiu més amb la realitat. No podem afegir-hi res més.

*Francesc Nicolau és Professor de la Facultat
Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya*

105. La ruptura de simetria després del Big Bang

d'haver-se trencat la simetria d'aquell univers uniforme d'uns 10 cm de diàmetre que s'havia format a l'«era inflacionària». I la pregunta que se suscitava era: per què hi hagué la ruptura de simetria?

Els camps de Higgs

Com hom sap, són quatre les forces o interaccions diferents que existeixen a la matèria ordinària actual: gravetat, electromagnètica, nuclear forta i nuclear dèbil. Aquestes quatre capacitats d'actuar que té

interacció originada per la força) de l'electromagnètica són els fotons de massa nul·la, els de la força dèbil són bosons de gran massa i de tres menes; els anomenaren W^+ , W^- i Z^0 . El model estava tan ben construït que tenia totes les probabilitats de ser una bona expressió de la realitat, i al CERN (Centre Europe de Recerques Nuclears) van posar en obra tots els recursos per comprovar l'exactitud de la teoria. I, efectivament, entre abril i maig de 1983 els tres bosons de la dèbil, W^+ , W^- i Z^0 van ser identificats, amb la massa pràcticament igual a la prevista.

La teoria de les «textures»

El 1976 **Thomas W.B. Kibble**, de

València 244, 2n.
08007 Barcelona

CATALUNYA CRISTIANA nasqué ara fa 15 anys i, malgrat les dificultats, ha esdevingut un fet i una realitat amb què molts ja comptem, i no en podem prescindir.

CATALUNYA CRISTIANA actualment Fundació de l'Arquebisbat de Barcelona, no es vol limitar a aquesta diòcesi, sinó que vol aprofundir la seva vocació de servei a totes les diòcesis catalanes.

CATALUNYA CRISTIANA se sent cridada a esdevenir vincle d'unió de tots els catòlics de Catalunya, i mitjà informatiu indispensable del proper Concili Català, obrint-se a tots els sectors de la nostra Església.

CATALUNYA CRISTIANA per tant, no es vol quedar on és. Vol renovar-se amb el vostre ajut. Us demanem la vostra subscripció.

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!

Nom Adreça

Població D.P. Província Tel

Se subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import semestral (26 números) de 4.550 pts.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

domiciliació bancària
(en aquest cas empleneu l'ordre de domiciliació)

xec nominatiu que adjunto

Data.....

Signatura del subscriptor

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agència.....

Adreça.....

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA** per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu compte corrent/líbreta

Entitat

Oficina

Compte

Data.....

Signatura del titular del compte/líbreta

L'han oberta a Barcelona els pares Paulins

Una nova llibreria religiosa

«El llibre és el que és la seva difusió», deia un francès, especialista en publicacions. La Societat de Sant Pau, institut fundat pel sacerdot italià, Don Santiago Alberione, complementa la frase: «El llibre és el que és la seva difusió del missatge evangèlic».

A Barcelona els successors de Don Alberione, els pares Paulins, han transformat la seva sucursal que tenien de venda a l'engròs en una àmplia llibreria al detall, oberta a la Via Laietana, 38. Local espaiós, il·luminat, acollidor, amb diversos departaments on hi ha senyalades les matèries o els autors, i, sobretot, amb un grup reduït de religiosos que, respectant la presència dels visitants, l'orienten gentilment si cal en tot allò que busquen. Actualment dirigeixien l'establiment, el pare Tomàs Larrauri i el germà Miquel Alfaro.

Renovar-se o morir

El pare Tomàs comenta les raons pel canvi. *El motiu és «renovar-se o morir». Hem volgut potenciar el ventall de llibres religiosos i de valors humans, no sols del nostre dipòsit, sinó també de totes les altres editorials espanyoles i estrangeres que inclouen en els seus catàlegs la temàtica religiosa.*

—Ja es veu quins són els vostres objectius.

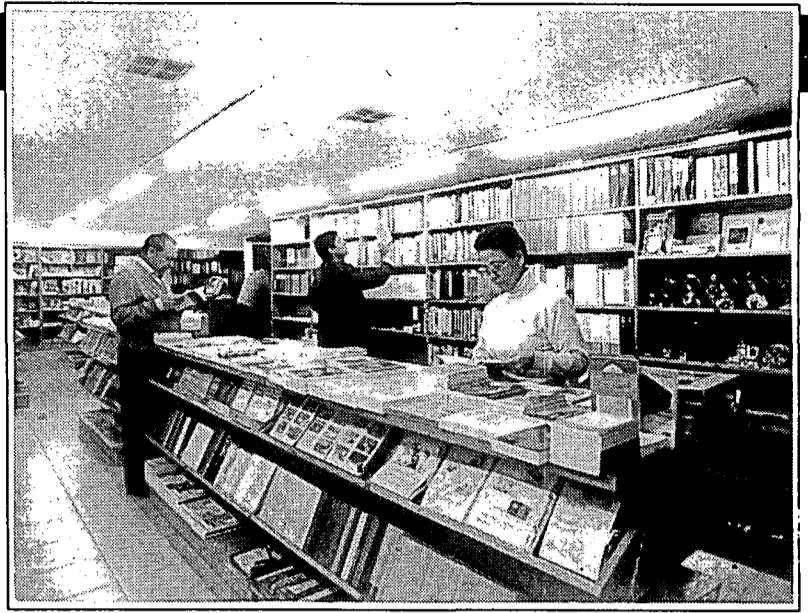
—*Certament, el nostre objectiu prioritari és el desig urgent de l'evangelització del poble. Aquest és el carisma que ens ha tramès el nostre pare fundador. Intentem ajudar la persona, la família, tot aquell o aquella que vol aprofundir la seva fe.*

El germà Miquel està sempre al peu del canó. Coneix perfectament tot allò que té a les mans: llibres, col·leccions, pòsters, cassettes, vídeos, així com els sectors i les estanteries diverses que exhibeixen tot el material de la seva nova llibreria. *Com pot veure—diu— hem ampliat el nostre local amb aquest nou departament de cassettes i vídeos. En canvi, ha minvat l'adquisició o lloguer dels films. Poiser perquè el vídeo és més casolà, mentre que per la pel·lícula cal sortir de casa.*

Els pares Paulins són presents arreu del món, en totes les races i cultures dels cinc continents. A Itàlia dirigeixen la revista *Família Cristiana* que compta amb milió i escaig de subscriptors. No podien, doncs, fer cas omís del pensament i la cultura catalana. D'aquí que han afegit en la seva llibreria de Barcelona un stock de totes les obres religioses que es publiquen en català i que estan a la disposició del públic. Aquesta determinació ha augmentat encara més el prestigi que ja ells tenien.

Els joves necessiten models

El pare Tomàs i el germà Miquel, tots dos, estan d'acord que en la seva llibreria acuden persones de totes les edats i condicions socials. És evident que els infants hi van acompanyats dels seus pares. *Pel que fa als joves—comenta el pare*

Tomàs— és sorprenent que els interessa cada dia més les biografies de sants o de persones contemporànies que han deixat un testimoniatge cristià. El jove busca més models, que no pas tractats de teologia, de litúrgia o de pastoral

També manifesten l'interès universal i una inquietud per aprofundir la Bíblia. Els temes bíblics són els que es demanen més.

Mossèn Josep Alimbau, un best-seller religiós

Quan pregunto pels autors més preferits i venuts al públic, m'assenyalen aquests: Martín Descalzo, Toni de Mello, el jesuïta Carlos García Vallés, i el cardenal Martíni. Però tot seguit afegeixen el llibre, *Paraules al silenci*—en les dues edicions catalana i castellana— de mossèn Josep Maria Alimbau. *Ha estat un veritable best-seller,*

comenta el pare Tomàs. Referent a les diferents espiritualitats en el si de l'Església, esmenten les obres clàssiques de sant Joan de la Creu, santa Teresa de Jesús, sant Francesc d'Assís i sant Ignasi de Loiola.

El llibre és car pels impostos

Darrerament ha augmentat molt el preu del llibre, i òbviament del llibre religiós. Els pares Paulins ho atribueixen en bona part als impostos que afecten el preu del paper, d'impressió i enquadernació i de tots els mecanismes de distribució i venda comercial. *Els impostos incrementen en un cinquanta per cent el preu inicial del llibre,* diuen convençuts i apenats els nostres dos interlocutors.

■ **Francesc Gamissans**

Animació a la lectura enfront dels mitjans audiovisuals

A la nostra societat cada vegada més s'observa un predomini dels mitjans audiovisuals i de la informàtica. Fins i tot ja es parla d'alguns mitjans com a substituïts d'un determinat tipus de llibre.

Davant d'això, l'Escola de l'Esplai-Fundació Pere Tarrés vol aprofitar els recursos que ofereix la lectura i la narració com a eines que permeten viure actituds i valors com la creativitat, l'expressió, la fantasia, el joc, la gratuïtat o la relació interpersonal. I amb aquest motiu l'Escola ha organitzat el curs Animació a la lectura amb el propòsit que els assistents experimentin la lectura com a font d'enriquiment personal i adquireixin recursos per fomentar la pràctica de la lectura.

El món del llibre no ha caducat i és ple de possibilitats en el camp del lleure, però cal una informació adequada per poder treballar-hi eficaçment. Per això, el curs oferirà la vivència de l'aventura, la poesia i el món fantàstic a través de la lectura. Però també facilitarà seleccions de llibres, guies i publicacions i es farà un repàs a les grans branques de la literatura infantil-juvenil amb els autors més importants de la literatura universal.

El curs *animació a la lectura* està pensat especialment per a monitors d'esplai, tècnics o responsables de biblioteques i professors d'ensenyament primari.

La primera sessió tindrà lloc el proper dia 28 de febrer i continuarà cada dilluns i dimecres fins al 23 de març, a l'Escola de l'Esplai-1. C/. Numància, 149-151.

Per a més informació podeu adreçar-vos a l'Escola de l'Esplai-Fundació Pere Tarrés. C/. Numància, 149-151 - 08029 Barcelona. Tel. (93) 410 16 02.

L'any 1930, el pare Santiago Alberione, fa una orientació a la superiora general de les Filles de Sant Pau, Maria Teresa Daclamerlo, sobre la funció de les anomenades «Llibreries Paulines». Diu així:

«Les llibreries de la Societat de Sant Pau són centres d'apostolat, lliuraments amb dipòsit. No aparadors pròpiament dits, sinó insígnia formada per sant Pau i l'evangeli. No són comentaris, sinó serveis; no són venda, sinó apostolat amb totes les iniciatives; no són clients, sinó deixebles i cooperadors. No són negocis i xifres, sinó evangeli que expandeix llum i escalf a la regió. No són preus, sinó forces; no pretenen dominar, sinó col·laborar humilment amb l'Església; no són diners, sinó ànimes.»

Guerres, terratrèmols, inundacions, sequeres..., fan que les dificultats dels països del Sud augmentin.

Nens sense escolaritzar, pobles sense aigua potable, ni hospitals ni carreteres... innumerables persones que no mengen el que cal per poder viure.

El 20% de la població del món disposem del 80% dels recursos del planeta.

Col·labora amb **MANS UNIDES**
Delegacions de Catalunya
Tel. (93) 487 78 78

Mans Unides
CAMPANYA CONTRA LA FAM

DONATIUS: a les Caixes d'Estalvis i delegacions de Mans Unides.

**LA TEVA INDIFERÈNCIA
TE'N FA CÒMPLICE**

José A. Sayés acaba de publicar el seu llibre «Ciencia, ateísmo y fe en Dios»

Acaaba de ser publicada una obra d'indubtable interès: *Ciencia, ateísmo y fe en Dios*. El seu autor és el sacerdot navarrès José A. Sayés, ja conegut entre nosaltres pels seus llibres i pels seus articles en aquest periòdic. Ha estat publicada a Pamplona, per edicions EUNSA.

Voldríem fer a l'autor algunes preguntes:

—**El tema de Déu no està en decaïment, en el sentit que va creixent entre nosaltres el desinterès per la religió?**

—En absolut. Si mirem les coses superficialment, potser les estadístiques diguin això (sense oblidar que a Espanya el 90 per cent es confessa creient), però en el fons el tema de Déu preocupa a tothom, perquè és tracta del problema del sentit de la vida. Ni el que diu que passa de Déu pot passar-ne en realitat, ja que mentre l'home sigui conscient que cerca una felicitat que no pot trobar plenament aquí, mentre tingui davant seu la limitació i la mort, continuarà parlant de Déu, cregui o no hi cregui.

—**Però hi ha qui diu que passa perfectament de Déu.**

—La veritat és que només es pot passar de Déu al preu de drogar la pròpia consciència a través del mitjà de la satisfacció immediata i eludint de pensar per no trobar-se amb el buit que es porta dins. V. Frankl ha analitzat com ningú l'home modern i explica que moltes depressions actuals són el resultat d'haver perdut la fe en Déu. L'home necessita una raó per viure, per estimar, per sofrir i per morir, en una paraula per donar el millor

«Moltes depressions són fruit de la pèrdua de la fe en Déu»

de si mateix. I quan no té aquesta raó, es posa malalt i emmalalteix d'angoixa.

—**Actualment, podem parlar, més que d'ateisme, d'agnosticisme?**

—Efectivament, ha passat ja l'ateisme militant de Feuerbach, Marx, Freud, Nietzsche i Sartre. Era un ateisme militant, combatiu, basat en la idea de la modernitat i amb la pretensió que Déu ocupava el lloc de l'home. Avui, la caiguda de les ideologies, aquest ateisme ha desaparegut. Avui la situació del que no creu és d'agnosticisme.

—**I quines són les arrels d'aquest agnosticisme modern?**

—M'atreveria a indicar-ne quatre: 1) el materialisme modern; 2) l'escepticisme de la filosofia actual (pensem en l'analítica del llenguatge, filosofia que no condueix enlloc); 3) el fideisme dels creients; és a dir, el fet que els creients s'arraconen en la seva

experiència interior i no són capaços de donar raó de la seva fe. És una pena, però la teologia actual no té el vigor filosòfic que va tenir en d'altres èpoques; 4) la secularització, és a dir, l'intent de viure com si Déu no existís. Part de la teologia actual està encara avui acomplexada per aquest moviment (són els fills del 68) i no és capaç, com dic, de donar una resposta coherent.

—**I què diu la ciència sobre el problema de Déu?**

—Justament és la ciència la que es fa aquestes preguntes sobre l'origen del món (pensem en el Big Bang), de la vida i de l'home. Però el mètode científic (empíric) és incapaç de donar una resposta sobre Déu i moltes vegades els científics sobrepassen els límits de la ciència, fent afirmacions que no els pertoca. Caldrà ajudar-los a transcendir el seu mètode i proveir-los d'una cultura filosòfica de la qual, en molts casos, en tenim manca.

José A. Sayés creu que l'Església ha de dialogar amb l'home d'avui, amb renovat vigor, des de la raó

—**¿Llavors, cal tornar a les vies de Sant Tomàs?**

—Cal fer un rotund discerniment d'allò que en la tradició filosòfica és vàlid i del que és obsolet. Hi ha una alternativa falsa: o repetir sant Tomàs en tot o tancar-se en el fideisme. Moltes coses de sant Tomàs no es poden repetir actualment, i el que continua essent vàlid cal repensar-lo i aprofundir-lo en diàleg amb la filosofia i la ciència actual.

Jo havia acabat aquesta obra i per això li vaig demanar que fes el pròleg, a la qual cosa amablement ha accedit.

—**¿Què en diu ell de tot això?**

—Hi ha uns paràgrafs que són intocables, com aquests:

«Si hem de mantenir un diàleg amb l'home modern i les seves concepcions de la vida, cal saber situar-se en el terreny i moment en què s'inicien les divergències.

El paganisme va creixent, però el cristianisme té les millors respostes

El tema de Déu preocupa a tothom perquè es tracta del problema del sentit de la vida

L'home emmalalteix d'angoixa quan no té una raó per viure

Arriba a Itàlia l'èxit dels dos compact-disc de cant gregorià enregistrats pels monjos benedictins de Santo Domingo de Silos: les botigues especialitzades situades als voltants del Vaticà els esgotaren en pocs dies, i esperen ara noves provisions.

El fenomen ha suscitat l'interès dels comentaristes i experts en música, sobretot en comprovar que les melodies són les originals i estan

Monsenyor Luciano Migliavacca, director de la «Capella» musical de la catedral de Milà, s'alegra de la difusió del cant gregorià, però amb la condició que s'utilitzi de manera correcta. «Aquesta música és oració, l'única que l'Església considera pròpia de la litúrgia. No pot usar-se com una cosa estètica o ambiental». En resum, sembla que, per festejar els aniversaris, és millor escoltar «U2».

La música ve del cel

Coincideix amb aquestes consideracions Franco Battiato, un dels cantautors «cultes» més originals del panorama italià, que ha tractat amb innegable respecte la gran tradició de la música religiosa, no sols cristiana. La seva última producció en aquest camp és la «Missa Arcaica» per la qual s'han inspirat en la tradició litúrgica.

«No em sento un «compositor de Déu», declarà Battiato el diari *La Stampa*, però estic convençut que la música ve del cel. Jo, un home mediocre, intento expressar-la a través dels meus pobres mitjans». El cantant es manifesta commogut per la «carta d'algunes monges que m'explicaven que resaven escoltant una cançó meua, *L'ombra de la llum*».

Pel que fa al ressorgiment del cant gregorià, que alguns, erròniament, creien que havia estat suprimit pel Concili Vaticà II, és simptomàtic el fet que les esglésies de Roma on es canta en les celebracions siguin des de fa temps particularment freqüentades, com Sant Anselm i Sant Gregori.

■ D.C.

Èxit del gregorià dels monjos de Silos a Itàlia

interpretades per monjos autèntics, lluny dels «arranjaments actualitzats» al gust d'un cert tipus de marketing.

Arrels d'Europa

El compositor Azio Corghi explica el fenomen reconeixent en el gregorià «un arquetip de la nostra història musical, de la mateixa civilització europea: les modalitats i les escales del gregorià han passat de la tradició litúrgica al cant popular, i d'aquí fins als mateixos «Beatles». És quelcom que tots portem a dins. Em sembla útil voler descobrir avui, en aquesta Europa dividida i inquieta, aquestes arrels comunes».

Aquesta és la tasca que urgeix més que cap altra.

Ens cal la filosofia, una bona filosofia. L'Església catòlica no pot tancar-se en si mateixa, sinó que, amb renovat vigor, ha de saber dialogar des de la raó amb l'home actual. Aquesta és la tasca apassionant que té l'Església per endavant, perquè a Occident ja no hi ha llum. Com ha dit el cardenal Ratzinger, el paganisme va creixent, però el cristianisme té senzillament les millors respostes. A això respon l'obra, a fer una reflexió sobre Déu que tracti tant les qüestions clàssiques com les modernes. Una obra que, pensem, està cridada a fer molt de bé.

—**Per cert l'obra està prologada per Fernando Sebastián, bisbe de Pamplona.**

—Així és. Mons. Sebastián s'havia mostrat en més d'una ocasió preocupat perquè no s'havia tractat a fons el tema de l'existència de Déu en confrontació amb el pensament modern.

No serveix de res volèr trobar tripijocs en el terreny de la moral o de la interpretació del missatge de Jesucrist, si prèviament no aclarim les qüestions bàsiques de l'existència de Déu i de la interpretació de l'ésser de l'home com a creatura, obert a la transcendència en diàleg d'adoració i obediència amb el Déu viu.

I acaba dient en concret de l'obra:

«Pel que he pogut veure en aquesta obra no és una còmoda repetició de coses ja sabudes, maneja els textos de primera mà, entra a fons en el diàleg amb l'ateisme i l'agnosticisme contemporanis, formula de nou les grans afirmacions de la filosofia d'aquest capítol important de la Teodicea i dels preambuls de la fe. Acullo aquesta obra amb l'alegria i gratitud, com un excel·lent servei al pensament cristià i als fonaments teòrics de la nostra activitat pastoral».

■ G.P.

Crònica televisiva

Over the rainbow (Més enllà de l'arc de Sant Martí) és la mítica cançó que Judy Garland va cantar en una de les pel·lícules més populars del cinema nord-americà: el clàssic contè de fades *The wizard of Oz* (El mag d'Oz), dirigida el 1939 per Victor Fleming. També és la cançó que encapçala una sèrie de vuit capítols, que emet actualment TVE-2, dedicada a la història de la productora cinematogràfica Metro-Goldwyn-Mayer, que precisament va produir l'esmentat film que féu de la Garland una gran estrella. Aquesta sèrie documental, dirigida per Frank Martin el

1992, es titula *Història de la Metro* tot i que el seu títol original és, en comparança, molt més expressiu: *When the lion roars* (Quan el lleó rugeix, seria la traducció).

De tots els estudis de cinema que existien en el Hollywood dels anys

L'empremta cinematogràfica d'un lleó

trenta i quaranta, la Metro-Goldwyn-Mayer era el més prestigiós i rellevant. Les seves pel·lícules —encetades amb la imatge d'un lleó rugidor a manera de salutació— posseïen una majestuositat, una màgia i una sumptuositat tan enlluernadores que, irremeiablement, el feien excel·lir per damunt de la resta de factories cinematogràfiques. Dos dels principals artífexs d'aquesta «marca de fàbrica» de la productora foren el director artístic Cedric Gibbons i el responsable de vestuari Adrian. Ambdós subministraren l'estil i personalitat característics de les produccions de la Metro. Així i tot, l'element cabdal d'un film eren els actors i les actrius protagonistes, és a dir, les estrelles i la Metro presumia de tenir «més estrelles que el firmament». Greta Garbo, Clark Gable, Katharine Hepburn, Spencer Tracy o Mirna Loy foren algunes de les més notables.

La Metro-Goldwyn-Mayer, que va sorgir de la fusió de tres petits estudis cinematogràfics, fou fundada oficialment a mitjan 1924 sota el comandament del productor Louis B. Mayer. El lema de Mayer pel que fa a la producció i realització de pel·lícules era el següent: «Fes-ho bé, fes-ho gran i fes-ho amb classe». Sortosament, els seus manaments es van acomplir fil per randa. Algunes obres mestres del Setè Art en són una bona mostra.

■ Miquel Àngel Codina Periodista

Amb la seva obra «El virus de la glòria»

Marià Alemany guanya el I premi de novel·la científica

L'obra *El virus de la glòria*, de l'autor català Marià Alemany, ha estat la guanyadora de la primera edició del Premi de Novel·la Científica, dotat d'un milió de pessetes que convoca la Fundació Catalana per a la Investigació i Edicions La Campana.

El jurat d'aquesta primera convocatòria va estar formada per Joan Albaiges, Josep Maria Espinàs, Anna Maria Gil, Josep A. Plana i Vladimir de Semir.

El guanyador, Marià Alemany, que va néixer a Barcelona l'any 1946 és doctor en Biologia. Alemany fou professor de les universitats de Barcelona entre els anys 1969 i 1977, de les Illes Balears, de 1977 a 1982, de la Washington University de Sant Louis (a Estats Units) l'any 1973; i de la Universitat de Tarragona, dependent de la de Barcelona, entre 1982 i 1986. L'any 1981 va obtenir la càtedra de Bioquímica i Biologia Molecular. Actualment, dirigeix un departament de Bioquímica i Fisiologia en la Universitat de Barcelona. Ha publicat nombrosos treballs d'investigació i dirigeix un equip que investiga els mecanismes de control del pes corporal.

Argument

El virus de la glòria és una novel·la l'acció de la qual es desenvolupa bàsicament en un laboratori d'investigació d'una universitat imaginària de Catalunya, en que conviuen i treballen tres grups d'investigadors que entre ells es denominen els «moleculares», «els hormonals» i els «dements».

L'argument del llibre és basa en les tensions, les enveges i els enfrontaments entre aquests investigadors per aconseguir subvencions i la força del que anomenen el «virus de la glòria», que pot dur-los a sacrificar-ho tot per l'èxit.

Residència Geriàtrica BON VITURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Poques places.

Tel. 427 44 53.

● E.P.

LA SARDANA I LA DANSA

Ballades infantils

Hem rebut el dotzè butlletí informatiu de l'Agrupació de Trobades Sardanistes Infantils de les Comarques Gironines, corresponent a l'any 1994.

Si alguna cosa hi ha clara en els diversos conceptes que es donen sobre el moment actual de la sardana, és que els nostres infants l'aprenen, i que ho fan a través de grans organitzacions com la que hem esmentat, i també per mitjà de les moltes aules d'ensenyament de la sardana que es formen a tot el país. És precisament aquesta proliferació d'infants, joves i adolescents que aprenen la dansa catalana, que entren en el seu cultiu, cosa que fa preguntar moltes vegades on són, després, amb el pas dels anys, tots aquests alumnes quan arriben a superar els quinze/dissert anys. A les ballades diem-ne normals de sardanes, ben pocs. Al món de les colles formades per concursar, bastants. És el dilema del sardanisme, avui.

L'agrupació gironina que esmentem ara comença la seva tanda de trobades el 6 de

març, a Palamós. Se'n realitzarà un total de 28, una llista que es tancarà el 13 de juny a la Bisbal d'Empordà, seguint aquest calendari.

Dia 6 de març a Palamós. Dia 13, a Amer i Verges. Dia 20, a Cassà de la Selva i Ullà. Dia 27, a Santa Coloma de Farners (trobada general). Dia 3 d'abril, a Sant Pere Pescador. Dia 4, a La Celler de Ter i Foixà. Dia 10, a Orriols i Malgrat de Mar. Dia 17, a Ventalló i Olot. Dia 24, a Sant Jordi Desvalls i Llagostera.

Dia 1 de maig, a Salt i Bellcaire. Dia 8, a Medinyà (trobada general). Dia 15, a l'Escala. Dia 22, a Bonmatí i Torroella de Montgrí. Dia 29, a Flaçà. Dia 4 de juny, a Girona. Dia 5, a Corçà, Tossa de Mar i Santa Maria de Palautordera. Dia 12, a Vilajuïga. I dia 19, a la Bisbal d'Empordà.

Evidentment no són opinions ni projectes la relació que hem donat. Es fa una bona feina de sembrar, però és trist reconèixer que les collites no són, encara, òptimes. Confiam a eliminar aquest «encara».

■ Josep Ventura

CINEMA

El petit Buda

Director: Bernardo Bertolucci. Intèrprets: Keanu Reeves, Chris Isaak, Bridget Fonda, Alex Wiesendanger, Ying Ruo Cheng.

Un monjo budista creu haver trobat a Seattle, en la persona del nen Jesse (Alex Wiesendanger), la reencarnació d'un reconegut lama. A partir de la visita d'una delegació de monjos a casa seva, els pares de Jesse, interpretats per Chris Isaak i Bridget Fonda, malgrat la seva incredulitat i resistència inicial, descobriren el budisme i en quedaran fascinats.

Aquesta fascinació és la mateixa que va experimentar Bertolucci als 21 anys quan va visitar el monestir de Stuppa, i que ara ha volgut transmetre també al públic amb una història que bé podria emmarcar-se en el gènere d'aventures mitològiques. I per assolir-ho el director no ha estalviat esforços: rodatge a l'Índia, Katmandú i Estats Units, tres anys de feina que han costat 4.500 milions de pessetes i, a més, la benedicció del Dalai Lama.

Les peripecies iniciàtiques de Jesse, però, són només el pretext per donar pas al veritable protagonista i raó de ser de la pel·lícula: el príncep Siddharta Gautama (Keanu Reeves), més tard conegut com Buda. Sens dubte, la magnífica recreació de la fastuosa cort del príncep és el plat fort de la pel·lícula. És en aquesta part on la participació i la importància de tècnics de categoria com Vittorio Storaro, director de fotografia habitual de Bertolucci, i James

Acheson, dissenyador de producció i vestuari també de *L'últim emperador*, és fa més evident.

És una llàstima que a Bertolucci, amb la seva omnipresent voluntat pedagògica i panegírica durant tota la pel·lícula, en explicar el camí de Siddharta a la recerca de la il·luminació i del nirvana, se li hagi escapat la mà. ¿Ens ha volgut mostrar el budisme amb ulls d'infant? Potser. El que sí és segur és que aquesta era la millor manera d'arribar al gran públic, però sap greu que per aconseguir-ho s'hagi aigualit i ensucrat tant la història.

El director italià, que porta ja tres pel·lícules consecutives buscant l'inspiració a Orient, enfronta, aquest cop, la dicotomia oriental-occidental, des de la superficialitat i intenta explicar el naixement del budisme des de l'anècdota i no des de la reflexió. Sembla poc propi de l'autor que fa poc captivà el món amb *L'últim emperador* i aconseguia 9 oscar. *El petit Buda* presenta, en format de gran espectacle amb efectes especials i tot, budisme per a no iniciats. Chris Isaak, que encarna el paper de pare de Jesse, encara ho definia millor: «És com si Bertolucci hagués conegut Walt Disney a través d'aquesta història».

■ Josefina Picas

Records de l'exili

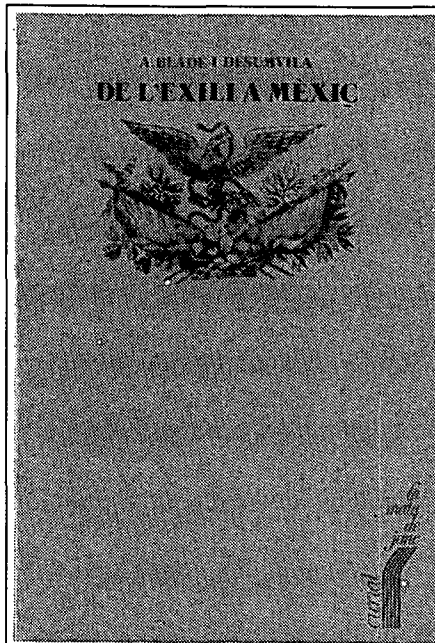
Artur Bladé i Desumvila ha escrit un llibre interessant i divers: un recull d'articles publicats en diaris i revistes. Com indica el títol del llibre, sobretot són uns records del seu exili a Mèxic. Estudis i siluetes de personalitats del nostre món polític i literari. Esmementem-ne alguns: Josep Carner, Josep Maria Poble, Avel·lí Artís i Balaguer, Manuel Alcàntara, Carles Esplà, Rafael Trueta, Antoni Tarré entre altres. Sobretot, personatges d'un gran tremp moral.

De l'exili a Mèxic tot es narra amb un estil agut, periodístic. No oblidem que Bladé, home sincer i equànime, és un escriptor d'una viva pluralitat. La seva

producció global, pren totes les formes literàries: l'assaig, la novel·la, l'article periodístic, el poema.

Pensem que, en el fons, tot li serveix per a la mateixa cosa: per fer obra de crítica i exposició d'idees. Les qualitats més directament apreciables de la seva manera de narrar són: una viva imaginació i un fort sentiment de la natura. En els seus escrits —per bé que alguns del llibre que comentem regalimen tristesa— trobem una lliçó de generositat. Ell sap valorar l'home. Estima la democràcia i el sa individualisme. I anhela un retorn a la simplicitat pel desencarcarament.

Només mirant enrera es pot trobar la

A. Bladé i Desumvila.
De l'exili a Mèxic.
Ed. Curial.

identitat, i allò que hem viscut ens enriqueix.

La seva visió de Mèxic, és encertada i justa. Allí, a l'exili, va tractar homes de caràcter i idealistes com Jaume Pi-Sunyer, el seu gran amic, Josep Maria Poble, Jaume Aiguader, Avel·lí Artís i Balaguer, Manuel Alcàntara, Antoni M. Sbert, el bon poeta elegíac Pere Matalonga, entre molts d'altres. Totes les semblances i els retrats literaris són aguts i verídics.

■ Leandre Amigó

El comerç català del corall

El corall a la costa de l'Empordà (Begur, ss. XVIII i XIX), és un estudi dels historiadors Josep M. T. Grau i Roser Puig. El volum, d'unes noranta pàgines, constitueix el número 298 dels *Episodis de la història*, col·lecció, que és a punt d'arribar al núm. 300.

El treball rigorós i amb passatges d'amenitat, presenta aspectes novedosos en els estudis històrics, perquè es tracta d'un tema poc tingut en compte pels historiadors catalans, ben diversament del que ocorre per França i Itàlia. Tanmateix, el comerç català del corall —que arrenca d'època medieval— constituï un dels components —a escala comarcal, com el suro també a l'Empordà, o el paper a la conca de l'Anoia— del creixement comercial que conduí a una estructura avançada, prèvia a la industrialització. Així, els autors ens parlen de la comercialització del corall com a camí de la relació amb Castella, Galícia, França, Itàlia, Anglaterra, Àfrica i —quan fou legalment possible— Amèrica, amb el que això comportava de coneixement de navegació, moneda i llengües per part dels corallers i comerciants.

L'estudi queda enfocat en la població de Begur perquè hi tenia lloc el procés sencer de pesca, transformació i comercialització; però també eren rellevants, i mereixen l'atenció dels autors, localitats com ara l'Estartit, l'Escala, Cadaqués, Palafrugell, Port de la Selva, Perpinyà, Regencós...

Jospe M. T. Grau i Roser Puig han consultat documentació dels arxius Notarial i Històric de Girona, Municipal i Parroquial de Begur, i de la Biblioteca de Peralada, a banda de recopilar la bibliografia, escadussera, del tema. Constitueix, doncs, un treball simptomàtic de la Col·lecció dels *Episodis*, interessada a divulgar les puntes de llança de les investigacions sobre el país.

Jospe M. T. Grau i
Roser Puig. *El
corall a la Costa
de l'Empordà.*
Ed. Rafael Dalmau.

JOSEP M. T. GRAU I ROSER PUIG

EL CORALL A LA
COSTA DE L'EMPORDÀ
(BEGUR, SS. XVIII-XIX)

EPISODIS DE LA HISTÒRIA

● F.P.

Claus socials, polítiques i humanístiques

Tal com diu l'autor en aquest llibre, en els temps actuals els dèficits de reflexió van prenent unes proporcions impressionants, ja que ens estem habituant als estímuls massificadors i a l'acció despersonalitzadora.

Editorial Mediterrània ha recollit en aquest llibre els articles publicats per l'escriptor i periodista Josep M. Puigjaner a diversos diaris catalans entre els anys 1987 i 1993, agrupats per temes.

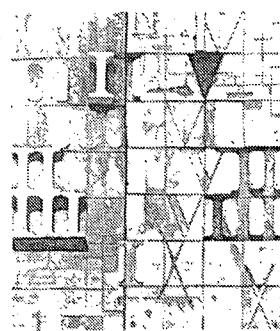
Trobareu en els articles de Puigjaner les claus per interpretar problemes humanístics, socials i polítics que genera una societat tan canviant i complexa com la nostra. L'autor combina una gran claredat i concisió en l'exposició amb unes referències morals sòlides. Puigjaner defensa l'assumpció de conviccions que generin actituds profundes, denuncia la despreocupació sistemàtica dels valors de l'esperit, l'abandonament progressiu de l'exigència ètica, la presència d'un consumisme que ho embolcalla tot i l'esclavatge del diner.

Considera que l'ambient no facilita l'apel·lació a cap mena de perspectiva transcendent, per la qual la gent és conscient que no tot es juga en aquest món i que, per tant, ni el poder ni la glòria són fins en si mateixos.

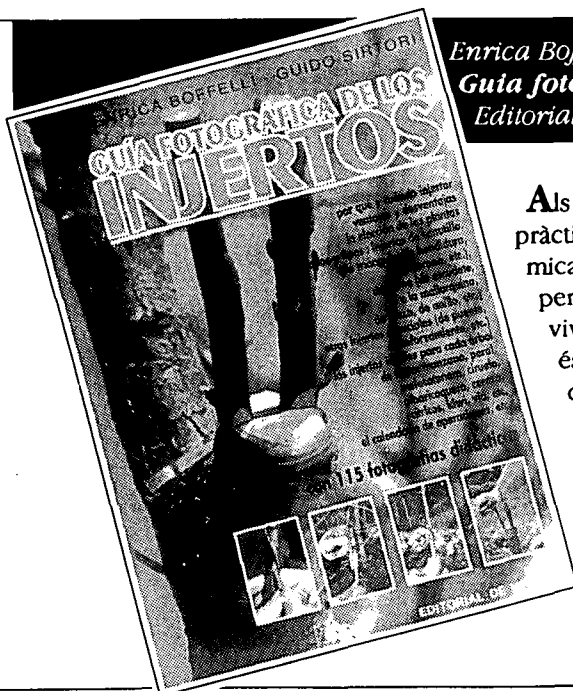
Una constant en els escrits de Puigjaner és la preocupació pel fet nacional, un tema de plena actualitat en moments com els actuals de gran efervescència política. L'autor denuncia que hem entrat en una època de menor vibració nacional i aprecia un rebaixament del to reivindicatiu.

Jospe M.
Puigjaner.
*Ideologies
i corrupcions.* Ed.
Mediterrània.

JOSEP MARIA PUIGJANER
IDEOLOGIES
I CORRUPCIIONS

■ M. Puig

Enrica Boffelli-Guido Sirtori.
Guia fotogràfica de los injertos.
Editorial de Vecchi.

Als ulls d'un profà en la matèria, la pràctica d'un empelt pot semblar una mica difícil i misteriosa. I té raó, perquè d'entre tots els organismes vivents, només en el món vegetal és possible *soldar* dos individus diferents (sempre que pertanyin en la mateixa espècie o que siguin afins entre si mateixos) i obtenir-ne només un que reuneixi les millors característiques d'ambdós. Els manuals més clàssics sobre la tècnica dels empelts (amb minuciosa descripció de les

Manual pràctic d'empelts

operacions i il·lustracions) no sempre satisfà el total desconexedor de la matèria que vulgui iniciar-se en aquesta pràctica, encara que només sigui com a aficionat.

A més, no sempre es té la possibilitat de conèixer un expert empeltador disposat a explicar les tècniques més elementals. Fins i tot en cas que succeeix aquesta hipòtesi, l'observació d'un empeltador professional, que duu a terme el seu treball amb rapidesa i precisió, no permet assimilar per complet els diferents passos de les operacions.

En aquest llibre s'ha intentat mostrar pas a pas totes les operacions (fins i tot s'indiquen alguns *trucs* necessaris per a

la realització dels tipus d'empelts més freqüents amb l'objectiu que aquells que no l'han intentat mai no tinguin l'oportunitat de fer-ho.

El mètode escollit consisteix a presentar els diferents tipus d'empelt en seqüències fotogràfiques, des de l'elecció del material que cal reproduir, fins a la soldadura de l'empelt, pas a pas.

Si se segueixen les bases teòriques de fisiologia vegetal correctes i si es disposa d'una bona seqüència fotogràfica, la pràctica de l'empelt és possible i a més a més és de relativa simplicitat.

● C.C.

MaiNada

Quaresma

—Mare, ¿què vol dir el mot «Quaresma»?

—Em sembla que ve del llatí i vol dir «quaranta»; però parlant clar vol dir que comencen quaranta dies de preparació a la Pasqua.

—¿I per què el mossèn va dir-nos que durant aquest temps hem d'esforçar-nos per a ser més bons?

—És un temps en què tots els cristians del món ens preparam per celebrar la Pasqua, és a dir, la mort i la resurrecció glorioses de Jesús.

—Sí, però, dijous passat vàrem menjar truita amb botifarra d'ous, a l'escola els nois parlaven de «l'enterro de la sardina», a la pastisseria han pintat unes lletres blanques al vidre de l'aparador que diuen: «Bunyols de quaresma»; jo, tot això no ho entenc. No sé si va de broma o seriosament.

—Tot això no cal entendre-ho gaire; són costums populars. L'important és que ens recorden, a tots els

cristians, que comencem aquest temps de preparació a la Pasqua de Jesús.

—I bé, ¿què farem nosaltres?

—Mira, no ho sé encara. N'hem de parlar amb el pare, amb l'avi i amb la teva germana.

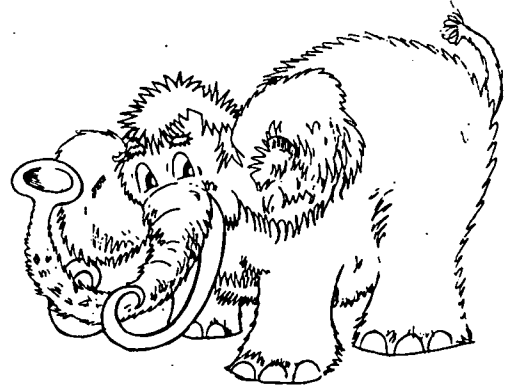
—Però a tu, ¿què et sembla? Si no em dius alguna cosa, jo no sabré què dir quan en parlem.

—Mira... podríem llegir alguna lectura del diumenge, algun article quaresmal de Catalunya Cristiana, anar a missa algun dia entre setmana, resar tots junts algun vespre, anar a veure l'oncle que està malalt... No ho sé, alguna cosa que ens ajudi a estimar més.

—Ah, ja ho entenc, la Quaresma és perquè arribem a estimar més Nostre Senyor i els altres.

L'Eixerit

Les llàgrimes d'en Patapumba

Vet aquí que una vegada, temps era temps, quan a la terra encara no hi havia cap home i els animals eren grans i ferotges, al fons d'una cova negra i fosca vivia una família de mamuts. El mamut és un animal molt gran i pelut, semblant a un elefant. Aquesta família de mamuts estava formada per la mare mamut, el pare mamut i els seus dos fills, en Pataplaf i en Patapumba. Els dos germans tenien prohibit sortir de la cova sols perquè a fora hi havia massa perills.

Heus aquí que un dia, quan els pares havien sortit a buscar menjar, en Pataplaf va convèncer el seu germà petit per sortir a jugar fora de la cova. En Patapumba li agradava molt tot allò que veia a l'exterior: la llum, les plantes, els altres animals... però sovint pensava que hi faltava alguna cosa.

—T'has fixat, Pataplaf, que la terra és molt eixuta?, l'aigua només es troba a les fonts soterrades i als pous foradats a terra —va comentar el petit mamut—; no et sembla que seria molt bonic si l'aigua sortís a la superfície?

—Au va, quina bestiesia! Si l'aigua sortís fora de les fonts, la perdriem i la terra s'ompliria de fang —va respondre el seu germà.

Els dos mamuts continuaren jugant sense adonar-se de l'hora que era i, en tornar a casa, van trobar els pares molt enfadats.

—Us hem dit un munt de vegades que no volem que sortiu sols de la cova. Com a càstig, no tornareu a sortir en tot el que resta de mes —els va dir el pare molt enfadat.

Els dies anaven passant i els dos petits mamuts complien el càstig, però en Patapumba estava més trist cada dia. Un matí, i sense poder-ho evitar, el petit dels germans va posar-se a plorar. I va continuar plorant tot el dia. I per més que la seva mare va intentar consolar-lo, no va poder. Les llàgrimes no deixaven de rodolar per la cara del petit. De sobte es van adonar que les llàgrimes havien format un petit bassal a terra, i el bassal anava creixent i creixent, i com que la cova feia baixada, van començar a lliscar cap a l'exterior. I en Patapumba continuava plorant, i el riu que s'havia format corria cada cop més i s'allunyava més i més de la cova.

I el petit mamut encara va plorar molts dies, i les seves llàgrimes van banyar la superfície de gairebé tota la terra.

I des d'aquell dia, els rius corren i salten riallers per la Terra i els mars els recullen perquè no es perdin.

ANNA

ELS MÚSICS

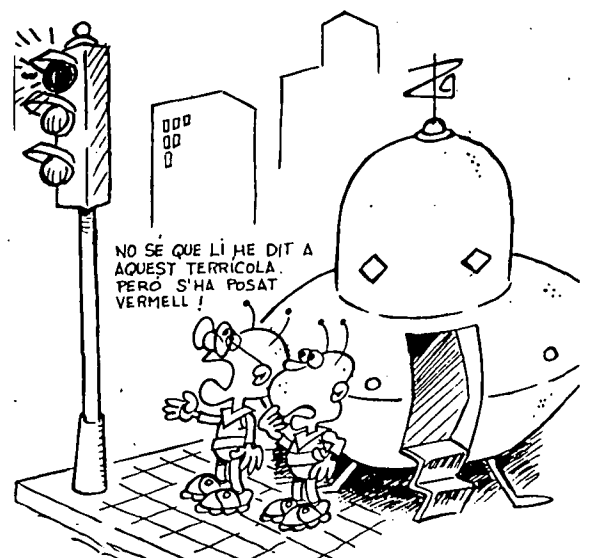

Rock - Clàssica - Banda militar - Country. ¿Quin tipus de música correspon a cada personatge?

L'ANGELET IGNASI

UN ACUDIT D'EN JORDI

EMISSIONS A LA TELEVISIÓ

TV1

Diumenge 11.00 *La Missa*: amb la participació del Grup de Cant Gregorià de Vilafranca (Alt Penedès, arquebisbat de Barcelona), sota la direcció de Manuel Cervera i Fita (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

12.00 *Pueblo de Dios*: Las edades del hombre.

Dimarts 02.45 *Testimonio*: meditació sobre un tema religiós (catòlic).

TV2

Dissabte 11.30 *Últimas preguntas*: ¿Quedar viudo es una desgracia irremediable?

Diumenge 08.45 *Espacio interreligioso*.

CANAL 33

Divendres 17.15 *Signes dels temps*: Cal saber; Espai obert: «L'Església a l'ex-Alemanya Oriental»; Signes dels 90; Diàlegs: «Projectes educatius per la pau» amb la participació de Joan Puig i Ignasi Riera; Aula; 7 dies d'Església; Evangeli avui: a càrrec d'Armand Puig (director: Xavier Martín).

Diumenge 24.00 *Signes dels temps*: (repetició).

TELEVISIÓ DE MATARÓ (Canal 64)

Dv 25/02 22.45 *Creure, avui*: Taula rodona: Pecat i Quaresma. Informatiu i agenda (director: Ramon Safont-Tria).

DI 28/02 15.00 *Creure, avui*: (repetició).

Dv 04/03 22.45 *Creure, avui*: 125 anys de la parròquia de Sant Josep. Informatiu i agenda (director: Ramon Safont-Tria).

EMISSIONS A LA RÀDIO

CADENA NOVA (Barcelona: FM 100)

Diumenge 09.05 *Informatiu religiós* (director: José Lazaro).

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: FM 101.5)

Diumenge 10.00 *Ave Maris Stella*, de Grigny, *Canticum Sacrum ad Honorém Sancti Marci Nominis*, de Stravinski; *Missa de Quasimodo*, cant gregorià.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8)

Diumenge 15.05 *Paraules de vida*: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Francesc Romero).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal*

21.00 *El Espejo*

Diumenge

08.30 *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

09.00 Retransmissió de la missa, desde les Carmelites Descalces de Terrassa.

09.45 *Testimoni*: recull d'informacions i notícies de caire religiós.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3)

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

Dimarts

15.00 *Frontera*: programa sòcio-religiós que tracta els temes puntuals de més actualitat davant el fet religiós (director: Saturnino Rodríguez i Abel Hernández).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503)

Dissabte

08.05 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

08.15 *La Misa de España* (des de Madrid).

14.00 *Avui és el teu dia*: informacions, comentaris i entrevistes.

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2)

De dilluns a divendres

07.05 *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda.

Diumenges i festius

09.00 *Santa Missa*.

RÀDIO BALSARENY (FM 105.7)

Diumenge

10.30 *La veu de la parròquia*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge

22.05 *Objectiu, l'home*: el cas de la setmana; la «carta dominical» de l'arquebisbe Carles, de Barcelona i l'entrevista amb el Dr. Martí Bonet, canonge arxiver, sobre els 775 anys de l'obra de la Mare de Déu de la Mercè a Barcelona. I la Pia Almoïna (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO BERGA (FM 95.7)

Diumenge

09.00 *Missatge d'esperança*: informació religiosa i converses setmanal del bisbe Deig, de Solsona (director: Albert Obradors).

RÀDIO CERVERA (FM 99.2)

Diumenge

08.00 *Cristians*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2)

Dissabte

09.00 *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224)

Dissabte

13.40 *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístico-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

RÀDIO POPULAR DE TARRAGONA (OM 1.143)

De dilluns a divendres

19.30 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

Dissabte

13.50 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella.

Diumenge

09.45 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3)

Diumenge

COPE/RÀDIO SABADELL (OM 882)

De dilluns a divendres

20.30 *El Brocal*

21.00 *El Espejo*

Diumenge

08.30 *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu.

09.00 Retransmissió de la missa, des de Madrid.

09.45 *Testimoni*: recull d'informacions i notícies de caire religiós a Sabadell i comarca (director: Juanjo Yunquera).

RÀDIO VALLS (FM 103.2)

Dissabte

09.05 *Fets i criteris*: paraules de l'arquebisbe Torrella, de Tarragona.

Diumenge

09.00 *Església viva* (producció de l'arquebisbat de Tarragona)

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres)

Cada dia

22.10 *Noticario*.

RÀDIO LA VEU DE NAVARS (FM 107.9)

Diumenge

10.15 *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

TARRAGONA RÀDIO (FM 102.6)

De dilluns a divendres

15.30 *Cafè i pastes*: informacions, comentaris i entrevistes.

Dissabte

08.15 *Església viva* (producció de l'arquebisbat).

PROGRAMES PER MÉS D'UN MITJÀ

PRODUCCIÓ DE L'ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

ESGLÉSIA VIVA: informacions, comentaris i entrevistes.

L'emeten: Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Calafell Ràdio (FM 107.7) diumenge 09.05h.

FETS I CRITERIS: missatge setmanal de l'arquebisbe Torrella

(es publica a «Catalunya Cristiana»). L'emeten: Ràdio 5, Ràdio Popular de Tarragona, Ràdio Valls, Tarragona Ràdio, i també:

Onda Cero: Ràdio Tarragona (FM 91.0) dissabte 13.05h

Ràdio Nova (FM 93.5) dissabte 09.15h.

AVUI ÉS EL TEU DIA: a Ràdio 5.

CAFÈ I PASTES: a Tarragona Ràdio.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a 17004 Girona; Tel (972) 22.27.75; Fax: 20.18.55.

ESGLÉSIA VIVA: espai setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. A part té les seccions: *La paraula del bisbe* (comentari setmanal del Bisbe de Girona), *Els sants oblidats* (narració dels sants de la setmana), *El comentari pels joves*, (amb Jaume Reixach), *El significat de l'evangeli* (amb Mn. Pere Carreras), *Església Viva* (presentat per Angel Rodriguez).

L'emeten:

Cadena Cope: Figueres (AM 1260-FM 90-3) diumenge 9.40h.

Ona Jove de Riudellots (FM 101.2) dissabte 17.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) diumenge 9.45h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107.0) diumenge 11.30h.

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 8.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.00h.

Ràdio Bisbal d'Empordà (FM 107.4) diumenge 10.00h.

Ràdio Canet de Mar (FM 107.6) dissabte 10.30h.

Ràdio Stil de Cassà (FM 92.3-92.8) diumenge 9.00h.

Ràdio l'Escala (FM 107.6) divendres 16.00h.

Ràdio Grup Girona, (FM 89.9) diumenge 8.00h.

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) diumenge 8.30h.

Ràdio les Planes d'Hostoles (FM 107.7) diumenge 9.30h.

Ràdio Salt (FM 97.7) dissabte 8.30h.

Ràdio Sant Joan les Fonts (FM 107.0) diumenge 9.00h.

Ràdio Santa Coloma de Farners (FM 103.6) diumenge 9.00h.

Ràdio Sarrià de Ter (FM 87.6) diumenge 10.00h.

Ràdio Shalom de Palau (FM 106.6) diumenge 10.30h.

Ràdio la Vall d'en Bas (FM 106.6) diumenge 9.00h.

Ràdio la Vall (FM 107.6) diumenge 9.00h.

MÚSIQUES I CANTS: programa setmanal de 30 minuts de durada que fa un repàs a la música «gospel» des dels seus inicis fins a l'actualitat, amb gravacions inèdites i d'importació (presenta: Josep Maria Pont).

L'emeten:

Ràdio Banyoles (FM 107.3) dissabte 8.30h.

Ràdio Arenys de Mar (FM 91.2) dijous 20.30h.

Ràdio Arenys de Munt (FM 107) divendres 20.00h.

Ràdio Besalú (FM 107.8) diumenge 11.30h.

Ràdio Sarrià (FM 87.6) diumenge 8.30h.

Ràdio Les Planes (FM 107.7) dissabte 10.00h.

Ràdio La Vall (FM 107.6) dimarts 21.00h.

Ràdio Palafrugell (FM 107.8) dimarts 14.30h.

Ona Jove Riudellots (FM 101.2) dissabte 17.00h.

LA PARAULA DEL BISBE: Micro-espai que compta amb el comentari del Bisbe de Girona que es publica cada setmana en el «Full Parroquial».

L'emeten:

Ràdio Calella (FM 92.2) diumenge 11.00h.

Ràdio Olot (FM 98.1) diumenge 9.00h.

Ràdio Tordera (FM 107.1) dissabte 9.05h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE SOLSONA

CONVERSA SETMANAL: missatge del bisbe Deig (es publica al «Full diocesà»).

L'emeten: Ràdio Balsareny, Ràdio Berga, Ràdio Cervera, Ràdio Puig-reig, La Veu de Navars, i també:

Ràdio Súrria (FM 107.8) diumenge 11.00h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe Martínez Sistach (es publica al full «Vida diocesana»).

L'emeten:

Ràdio Antena Caro (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h.

Ràdio La Cala (l'Ametlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h.

Ràdio Deltebre (FM 107.6) dissabte de 9.00h.

Ràdio Flix (FM 102) dissabte de 9.30 h.

Ràdio Gandesa (FM 107.9) dissabte de 13.00h.

Ràdio Infant (l'Hospitalet (FM 107.9) dissabte 10.00h.

Ràdio Joventut de Masdenverge (FM 100.7) diumenge 10.00h.

Ràdio Mora d'Ebre (FM 87.6) divendres 10.00h.

Ràdio Onda Cero (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05.

Ràdio els Ports (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h.

Ràdio Ràpita (FM 107.9) diumenge 12.00

Ràdio Ulldecona (FM 95) diumenge 09.05h.

Ràdio Vinaròs Nueva (FM 92.8) dissabte 22.30h.

PRODUCCIÓ DEL BISBAT D'URGELL

RESSÒ: entrevista amb personatges o sobre fets diocesans.

L'emeten:

Ràdio Pirineu (Puigcerdà, FM 89.8) diumenge 09.30h.

Ràdio Seu (FM 107.2) diumenge 9.00h.

Ràdio Valira (FM 98.1) dissabte 12.30h.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïrem la recepció de controls d'emissió.

VARIS

ES NECESSITA Sra. per fer feines de la casa i atendre nens, tres tardes a la setmana, freshores al dia. Tel. 323 5671. Lourdes.

LLOGO pis. T. 430 72 66.

S'OFEREIX Sra. 52 anys per a infants o persona gran. T. 284 96 59 de 2 a 4. Pilar.

TINCCURA persones 3a. Edat onens i feina. Tel. 311 83 34.

SRA. 50 ANYS bones referències. Busca hab. a canvi servei o tenir cura de persones grans. Tel. 203 44 77 dimarts-divendres de 6 a 8 tarda.

S'OFEREIX Sra. per tenir cura o fer companyia. Hores convingudes. Tel. 218 27 73.

RESIDÈNCIA d'aviès plena natura «zona parc Collserola». Fent front a les necessitats socio-sanitàries, persones grans. Tel. 203 97 40.

RESIDÈNCIA 3a edat amb jardí i terrasses, hab. incl. col·lectives, alimentació adequada, ambient familiar, assistència mèdico-sanitària, permanents o temporal. Ref. Tel. 450 39 30.

PIS de tres habit., menj., sala d'estar, cuina i bany restaurat en casa antiga. Rosselló-Bruc. Per llogar, moblat o sense. Voldríem gent estable i amb contracte per 2 o 3 anys, renovable. Tel. 414 14 90. Sr. Antoni.

COMERCIAL 22 años. Experiència sector automòbil s'ofereix per responsable comercial. Referències. Oriol. T 894 73 88.

IMPORTANT entitat de Serveis necessita Director Comercial. Formació comercial i de marketing entre 25 i 45 anys. Truqueu Sra. Marta 430 16 06.

Per completar el professorat de la Diplomatura Universitària en Educació Social de la Secció d'Educació Social de la Facultat de Psicologia i Pedagogia Blanquerna de la Universitat Ramon Llull, es requereixen persones amb el grau de Doctor en el camp de les Ciències Socials, de les Ciències de la Salut o de les Ciències de l'Educació.

Es valorarà especialment l'experiència en el camp de l'educació social i l'experiència docent en l'ensenyament superior.

Les persones interessades cal que enviïn el seu currículum vitae a la Secció d'Educació Social (Fundació Pere Tarrés) c/ Numància, 149-151. 08029 Barcelona.

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un gir postal de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA carrer València, 244. 2º. 08007 Barcelona.

NOM
ADREÇA
POBLACIÓ TEL
PREU LÍNIA SETMANES

125 pts.
250 pts.
375 pts.
500 pts.
625 pts.
750 pts.
875 pts.

Calculeu l'import que haureu d'abonar, multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA c/. València, 244. 2º. 08007 Barcelona

RESERVAT EL DRET DE PUBLICACIÓ

AJUDEM EL POBLE DE BÒSNIA

Recollida de fons per comprar «paquets d'alimentació i medecines» per família; valor de cada paquet: 2.500 ptes.

c/c Ajudem el Poble de Bòsnia. 2100-3200-2201147436
Caixa de Pensions de Barcelona, «La Caixa»

Entitats coordinadores

CIEMEN
Pau Claris, 106, 1r 1a
08009 Barcelona
Tel. 302 01 44
Fax 412 08 90

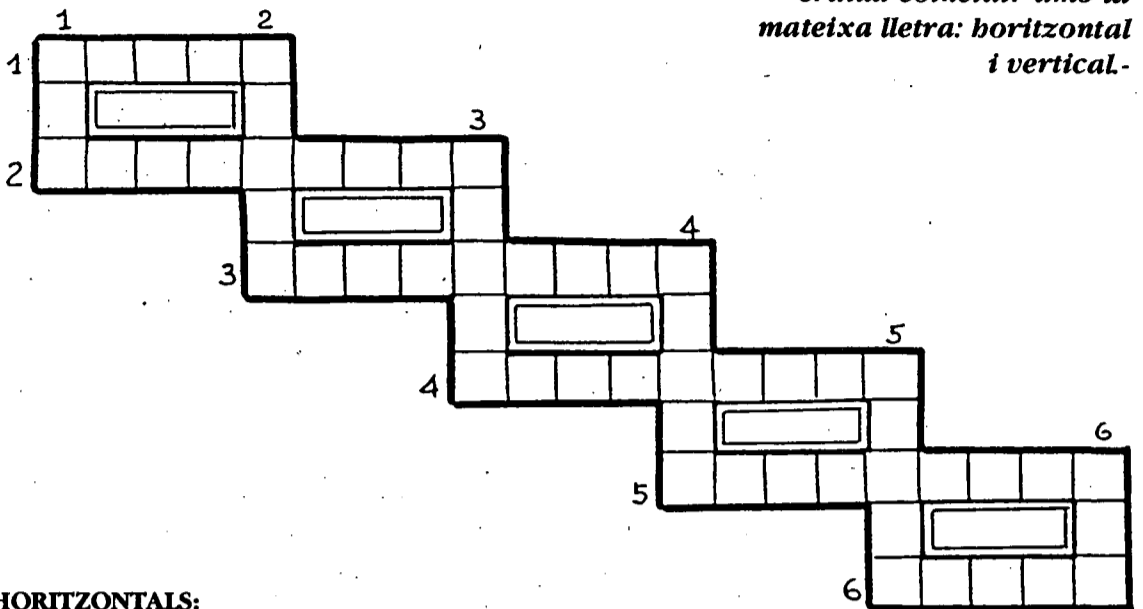
Justícia i Pau
Rivadeneyra, 6, 10a
08002 Barcelona
Tel. 317 61 77
Fax 412 53 84

ENCREUATS

per Rosa Collell

L'ESCALA

Horitzontals i verticals, amb la corresponent definició i cada cruïlla coincidir amb la mateixa lletra: horitzontal i vertical.

HORIZONTALS:

- Aquell qui està mancat de tot.-
- Deixats de banda, apartats.-
- Que té articulacions.-
- Emolument que rep el sacerdot per aplicar una missa a una intenció determinada.-
- Petit apèndix esquamos o foliaci que es troba a la base d'algunes fulles dues o tres vegades pinna-tisectes.-
- Dit d'una planta molt verda i robusta.-

VERTICALS:

- Mesura de longitud.-
- Instrument quirúrgic.-
- Sagrat.-
- Cast., Soprano.-
- Mancat de religió.-
- Altar.-

Solució

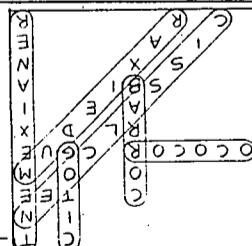
Horizontals:
1- Pobre.- 2- Marginal.- 3- Articular.- 4- Estipendi.- 5- Estipèndi.- 6- Ufana.-
Verticals:
1- Pam.- 2- Etna.- 3- Sacre.- 4- Triple.- 5- Impiu.- 6- Ara.-

SOPA DE LLETRES

per Montserrat Albert

EN LA CATEDRAL DE BURGOS HI VEUREM, BEN COMBINATS, 6 ESTILS ARQUITECTÒNICS

C X I N O F A X C N T
A A C O L O S O I I N
L L U I S C T P T E E
E S F A S O A E O T M
O C O C O R S C G U E
F E D E L R L L D I X
A D O R O A A E E X I
B E S O S B I C U B A
I R I S O X F A D I N
O B I T A I R Z A N E
L C A R I T A O L O R

Gòtic - Renaixement - Barroc - Neoclàssic - Mudèjar - Rococó.

JEROGLÍFIC

per Núria Albert

¿VOLS PRENDRE ALGUNA COSA?

car
d'olla T

Solució al 752

DE; M; O; R, T, A; DE; L; A
De mortadela

FILATÈLIA

per Enric Graupera

JOAN BAPTISTA SASSOFERRATO, pintor

En una sèrie dedicada a personatges cèlebres, Itàlia el recordà l'any 1976.

El seu nom era Joan Baptista Salvi. Va néixer a Sassoferrato el 1605 i morí a Roma el 1685. El primer mestre fou el seu pare i després acabà de formar-se amb l'observació dels grans artistes, especialment Rafael. Es dedicà sobretot a pintar la figura de la Mare de Déu, de gran bellesa i amb el Nen a la falda o en braços. El seu quadre més cèlebre és La Mare de Déu del Roser, a l'església de Santa Sabina de Roma.

ESCACS

per Jaume Mora

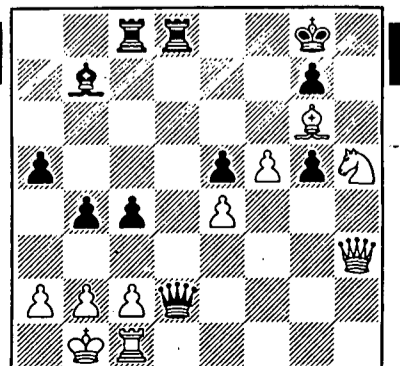
DIAGRAMA 522

Negres juguen i guanyen

És qüestió de no torbar-se: blanques amenacen cosa grossa.

Solució al diagrama 521

1... TxT+, 2 TxT T7R 0-1.

"Els Seminaristes de Missions també són Seminaristes nostres"

OBRA DEL CLERGAT NADIU

AL TERCER MÓN, prop de 82.000 seminaristes joves es preparen, en els Seminaris, per servir els seus pobles, ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També s'ajuda els noviciants femenins i masculins de Missions.

Enguany els nostres donatius van dirigits especialment als seminaris majors: "Bon Pastor" de Bengela (Angola); "Esperit Sant" d'Antioquia (Colòmbia); "Sant Josep" de Rangoon (Birmània) i "Nostra Senyora de Kandy" (Sri Lanka).

Està comprovat que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor del TERCER MÓN.

- UNA BECA de 300.000 ptes. facilita sis anys d'estudi.
- MITJA BECA de 150.000 ptes. facilita tres anys d'estudi.
- UN CURS SENCER per 50.000 ptes.

PERA INFORMACIÓ I DONATIUS: Dirigiu-vos a les Delegacions diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 Barcelona
C/. Bisbe, 5

17004 Girona
C/. Albareda, 15

43003 Tarragona
Pla del Palau, 2

25280 Solsona
Bisbat

25002 Lleida
Plaça de Sant Josep, 2. 1er. 2a.

25007 Seu d'Urgell
Bisbat

08500 Vic
C/. Santa Maria, 1

43500 Tortosa
Bisbat

CONCILI PROVINCIAL: ETAPA DIOCESANA DE REFLEXIÓ

Amb la tramesa dels documents de treball ha començat a les vuit diòcesi de Catalunya l'etapa de reflexió diocesana. Els grups són l'element bàsic d'aquesta etapa.

¿Ja t'has integrat en algun grup de reflexió? ¿Per què no en constitueixes un amb altres amics?

Tots hem d'aportar el nostre parer sobre els temes escollits.

LLINDAR

M'hi ha fet pensar la lectura d'alguns textos de Simone Weil (*A la espera de Déu*, Ed. Trotta, Madrid 1993). D'aquesta dona excepcional, filòsofa, intel·lectual sensible a la condició obrera (arribà a treballar en una fàbrica per conèixer en la seva pròpia carn què era la injustícia), es podria dir sobretot que visqué la fe com un desig. Malgrat que el 1938, durant una estada al monestir de Solesmes, se sentí presa pel Crist —«Crist mateix davallà i em va prendre»—, mai no rebria el baptisme. Però, tota ella estava plena de desig per Déu i d'amor pel Crist: «El desig orientat envers Déu és l'única força capaç d'eleva l'ànima. Més ben dit, és Déu qui ve a recollir l'ànima i a elevar-la, però és el desig el que l'obliga a davallar; Déu només ve a aquells que li ho demanen, i no pot deixar de fer-ho quan se li demana amb freqüència, ardentment i de forma perllongada», escrivia Simone Weil.

La fe com a desig

«La fe com a certa» (vegeu el meu darrer «Llindar»), podem dir que la precedeix d'alguna manera «la fe com a desig»; molt més que no pas «la fe com a problema». La mera problematització intel·lectual no té prou força per empènyer la persona cap a la fe. Només el desig desvetlla el

dinamisme interior que porta cap a Déu. Aquesta és una regla que Simone Weil aplicava també a l'estudi i al coneixement humans: «Les certes d'aquesta mena són de caràcter experimental. Però, si no s'hi creu abans d'haver-les experimentades, si no s'actua almenys com si s'hi cregués, no s'arribarà mai a l'experiència que les fa possibles». És allò mateix que s'esdevé, segons ella, amb els coneixements útils per al progrés espiritual: «Si no se'ls adopta com a regla de conducta abans d'haver-los verificats, si no se'ls presta atenció durant un llarg temps només per la fe, una fe en principi tenebrosa i sense llum, mai no se'ls

transformarà en certes. La fe és una condició indispensable».

Amb els joves, la nostra pastoral ha de saber, sobretot, desvetllar aquest «desig» de verificar en la pròpia vida el pas i l'acció de Déu. A Itàlia, en diverses ocasions, vaig ser testimoni del repte que don Luigi Giussani, glossant les paraules evangèliques —«qui em segueix tindrà la vida eterna, i aquí, el cent per u»—, llançava a la multitud de joves que l'escoltaven: «Si a vosaltres no us interessa la vida eterna, us comprenc, perquè no sabeu què és. Però si no esteu interessats a tenir cent vegades més en aquesta vida, cent vegades més pel que fa a intensitat, a qualitat de la vida, amb més respecte envers l'amor, l'afectivitat, l'amistat, a tot això que fa la vida digna de ser viscuda, aleshores no us entenc.»

Vivim en una cultura que pretén arrencar del cor de les persones el desig de felicitat i de veritat. Per això la cultura dominant declara inútils les preguntes fonamentals. Rainer Maria Rilke ho advertia als joves del seu temps: «Vosaltres sou tan joves, esteu tan abans de tot començament, que jo us voldria demanar el que és millor: que sapigueu tenir paciència amb tot el que no teniu resolt dins el vostre cor i que intenteu estimar les preguntes mateixes... No busqueu ara les respostes (s'entén: en la seva immediatesa). Es tracta de viure-ho tot: de viure ara les preguntes.» I Simone Weil raonava: «L'ànima només sap del cert que té fam i és important que ho digui cridant. Un infant no deixa pas de cridar si li suggereixen que potser no hi ha pa. Cridarà tant sí com no. El perill no és que l'ànima dubti de si hi ha pa o no, sinó que es deixi convèncer per la falsedat que no té gana. No se la pot convèncer sinó amb una mentida, ja que la realitat de la seva fam no és una creença, sinó una certa».

De la fe com a desig es camina cap a la fe com a certa. Però cal desvetllar el desig i mantenir-lo viu, com s'han de mantenir vives també les preguntes transcendents. Aleshores, l'existència d'aquest desig ja és com una primera certa.

■ Manuel Valls i Serra, *director*

ARA MATEIX

Quaresma: fer lloc a Déu

■ J. Carrera Planas

¿On l'encabirem la fe, si sembla que en la vida de molts ja no hi cap res més? És una pregunta inquietadora que em faig a la vista de molta gent satisfeta.

També m'he fet, davant la desgràcia, la pregunta contrària: ¿hi ha lloc per a la fe, en una vida tan desventurada?

De vegades tens la impressió que Déu mai no és oportú. M'han quedat, d'uns altres temps, dues imatges complementàries que em neguitajaren. La de la situació angoixosa de moltes famílies en unes barraques misèrrimes, amb la meua preocupació o timidesa pastoral: ¿podré parlar-los, creïblement, de la fe? La d'algunes d'aquelles famílies, més endavant, ja allotjades confortablement, i amb la mateixa preocupació o timidesa: ¿aconseguiré que surtin d'ells mateixos i s'obrin a Déu i als altres? Però Déu és més fort i el cor de l'home és més inquiet que no semblen. I saben trobar-se. Però gairebé mai a través de la nostra petita i engreïda lògica.

D'aquelles dues preguntes, tot amb tot, la més preocupant és la primera: ¿com fer lloc a la fe en la gent satisfeta? Ja ens va advertir Jesús que «les preocupacions d'aquest món i la seducció de les riqueses ofeguen la Paraula» (Mt. 13,22). La nostra societat és plena de gent —també de gent cristiana— absorta pel neguit de fruir i seduïda pel diner. Ens dominen l'autosuficiència de fet, és a dir, la dels qui ja han assolit un cert nivell de vida, i la de desig, és a dir, la dels qui aspiren a assolir-lo. En aquest context, hem començat la Quaresma, un temps de renovació profunda a l'interior de les comunitats cristianes que hauria de ressonar també fora d'elles, com un missatge de conversió. ¿Relliscarà per damunt d'aquella autosuficiència?

Precisament a causa de la situació apuntada ens cal salvar l'especificitat original de la conversió cristiana, enmig d'altres propostes de reforma. En realitat moltes d'aquestes s'han

La nostra societat és plena de gent —també de gent cristiana— absorta pel neguit de fruir i seduïda pel diner

La novetat real ens la porta la irrupció de Déu en la nostra vida.

La conversió és obertura a aquest factor nou que ens permet de trencar els nostres límits

desprestigiats per no anar acompanyades d'un canvi en la vida de les persones. Hi ha qui se sent desenganyat, per exemple, de la política per la reparació de velles corrupteles en les noves estructures que havien de ser la solució de tot, segons que s'esperava. La conversió sembla, a primera vista, un objectiu poc ambiciós. De fet, però, va més enllà que molts canvis espectaculars. El temps quaresmal difon aquesta saviesa.

La conversió cristiana, d'altra banda, no surt de nosaltres. Els homes, tot i que progressem en alguns aspectes, en els més profunds tendim a repetir-nos al llarg de la història. La novetat real ens la porta la irrupció de Déu en la nostra vida. La conversió és obertura a aquest factor nou que ens permet de trencar els nostres límits. L'autosuficiència, en canvi, solidifica la repetició, la vellúria, al capdavall, l'avorriment. Per això l'exercici quaresmal fa en el cristià un treball de buidat. Però no ens porta al buit, sinó a la joia plena de l'home nou.

J. Carrera Planas és bisbe auxiliar de Barcelona

Fa molts anys hi havia una pel·lícula que portava aquest títol, basada, segons tinc entès, en una novel·la del mateix nom, encara que no n'estic molt segura. Perquè ignoro el nom de l'autor, no recordo l'argument i l'he oblidada completament. L'únic que es fixà en la meua ment és el que evocava el títol i la seqüela d'idees que aquest títol desencadenà en mi.

Matar un rossinyol es matar una il·lusió. El rossinyol és aquest ocell insignificant, com ho són totes les il·lusions, però que du en el seu cant inaudit una cosa tan bonica com un instant de felicitat. Aquest raig efímer que passa com un llampec per les nostres vides i es desvaneix deixant una empremta dolça o amarga.

Si la il·lusió es veu omplerta, l'empremta es converteix en una pols d'estrelles que es fixa en la memòria en forma d'uns reflexos inoblidables. I sempre ens queda el rossinyol disposat a tornar a cantar perquè podem continuar somniant.

Si la il·lusió no és més que un miratge, es converteix en un horitzó de sorra d'aquest desert pel qual caminem, amb un miser ocell mort davant els nostres peus.

Tots els homes en néixer vénen al món rodejats d'infinitat de rossinyols, que van morint al llarg del camí de la vida. Perquè uns altres homes s'encarreguen de matar-los o nosaltres mateixos els deixem morir d'inanició i desesperança. Penso que la il·lusió, per innocent o ambiciosa que sigui, es la materialització imaginativa, l'anhel desitjat, convertit en la música del cant del rossinyol, en un esbós latent de la virtut de l'Esperança. Virtut teològica que ens permet esperar en alguna cosa més que les estrelles, per damunt del desert per on passem, ens crida amb els seus refils i arpegis a una felicitat no il·lusòria, sense mesura i sense terme.

¿Què seria de l'home sense l'Esperança? La Fe en Déu, l'Amor al seu Fill, el Crist germà que li va donar la possibilitat de divinitzar-se, es veurien desposseïts d'aquest tercer element absolutament indispensable per perpetuar-se. L'Esperança és la culminació de la Fe a través de l'Amor. Amb ella sap l'home que tota la seva creença, tota la seva capacitat d'estimar, es convertirà un dia en la seva essència eterna. La frase de sant Pau és una meravella de profunditat i poesia, alhora: «Contra tota esperança, va creure en l'Esperança, per ser fet pare de moltes persones, segons el que fou dit».

D'això es desprèn la necessitat d'alimentar aquesta virtut que vivifica tant, i es veu desgraciadament una mica postergada en l'actual exercici de la paraula, amb tot l'afany que mereix la seva transcendència metafísica.

La Fe és el Déu que ens crida. L'Amor és la força que ens empeny a Ell. L'Esperança és la certesa d'aquest Déu. De la seva crida, de la seva força. Al qual pertany i que ens pertany.

Però mentrestant, el nostre embolcall de carn,

SABER ESCOLTAR

El sentit i el compromís de l'ofrena de llantions

Impressiona entrar en un temple i veure els llantions o xinxetes que ofrenen els fidels. Val a dir que aquests llums de color donen un sentit religiós. Hom pot observar com els qui fan aquesta ofrena viuen diverses situacions. Hi ha qui la converteix en instrument d'acció de gràcies per un favor rebut i també qui ve a suplicar-lo. Hi he vist fidels de totes les edats i condicions. En aquest gest hi ha —i hi ha d'haver— un autèntic gest evangèlic.

Vaig llegir en una església aquesta frase: «La flama encesa continua la nostra pregària; és un signe que representa Crist, llum de la nostra vida. Siguem llum els uns per als altres». La inscripció em va sorprendre agradablement, de fet, posa en relleu el sentit i el compromís de dita ofrena.

Penso que la il·lusió, per innocent o ambiciosa que sigui, és la materialització imaginativa, l'anhel desitjat, convertit en la música del cant del rossinyol, en un esbós latent de la virtut de l'Esperança

necessita rossinyols que amb els seus cants potenciïn aquesta cosa que en diem il·lusió qui alleugin per un instant la sordidesa del quotidià. La matèria de la qual estem fets i a què ens agafem malgrat tot, la desesperança en què podem caure si una il·lusió, per pobre que sigui, no escalfa el nostre cor petit i fred, s'aferra a aquesta música per sobreviure i aprendre a esperar.

No matem el rossinyol. No matem els rossinyols de nostre entorn. Donem-los aigua i menjar perquè puguin continuar cantant. D'aquesta manera, pot-

Matar un rossinyol

■ María Teresa Conde Rosales

ser les nostres il·lusions i les dels altres, poden convertir-se en un instant de felicitat i d'il·lusió avui, i cristal·litzar un dia en l'Esperança.

«Anoche cuando dormía
Soñé ¡bendita ilusión!»
Que un ruiseñor me cantaba
un canto de amor a Dios...

Així començà Becquer els seus versos, i així acaba el rossinyol les harmonies. Interpretant el poema a la seva manera i elevat el seu càntic a unes altres esferes. Les de l'eterna harmonia.

María Teresa Conde Rosales és escriptora

■ Joan Guiteras

La vuitena Jornada mundial de la joventut va acabar. Tothom se'n va anar a casa amb un braçat de records. Per al jovent, això és essencial, perquè al llarg dels anys els records els ajuden a estructurar la seva memòria cristiana, en un món on el cristianisme té difícil de trobar els elements que li calen per nodrir-se.

Encara que fóra pretenció voler analitzar l'acció de la gràcia quan Crist surt a l'encontre de l'home, per a nosaltres, els pastors, aquestes jornades foren un observatori extraordinari del jovent, un lloc per veure, en la pràctica, com va la nostra acció pastoral.

Els joves són molt diferents als uns dels altres

És ben clar, arreu del món, que l'acció catòlica especialitzada, en les seves formes tradicionals, ja ha passat de moda. Per tant, una trobada de cristians com aquella de Denver, mostra que anàvem errats quan minimitzàvem les diferències de provenença dels joves, entre aquells que estan marcats per la por —i per la realitat— de l'atur, i aquells altres que, sigui l'any bo o dolent, saben que «se'n sortiran». I de moment, és d'aquest darrer sector d'on surt la majoria dels cristians convençuts. L'absència relativa dels altres ha d'impedir que ens adormim.

Les diferències de classe social no són pas les úniques: força joves dels que van anar a Denver han patit profundament en la seva vida personal. I sovint, fan aquestes confidències dient que abans mai no ho havien explicat a ningú. Patiments deguts al divorci dels pares, o a una violació, o fins i tot a un incest o al record d'un pare que desitjava la seva néta, o a la manca de família veritable. La delegació francesa fou acollida en bona part per famílies americanes (ens van rebre 800 famílies), i jo no oblidaré mai aquella noia de 17 anys que la darrera nit plorava perquè s'havia de separar d'aquella família que l'acollia: «feia deu anys que no havia viscut amb una família normal».

Aquests joves marcats no són més que una petita minoria, i són diferents dels altres. Molts d'aquests tenen el cor abatut, i uns altres el tenen ple de violència, més o menys arrelada, i ho hem de tenir en compte per alertar els polítics de totes les cordes sobre aquests nous pobres: la desestructuració social a la qual hem assistit en el terreny dels costums, l'absència gairebé total de referents normatius sobre aquest aspecte i aquell altre, són perillosos per a l'home. Això també ens ha d'impedir que ens adormim.

No es tracta solament d'empènyer els polítics perquè facin la seva feina; cal que nosaltres fem la nostra.

En el seu àmbit, alguns membres de l'Església fan servir un llenguatge poc apropiat: es mostren insensibles envers aquells que pateixen, i potser es mostren indiferents, com si no existissin, en la vida quotidiana. Així, no prenen la seva part de responsabilitat en les relacions cara-a-cara amb els altres. Per exemple, no orienten molts joves cristians desemparats quan, dins la parella, no tenen pas les mateixes concepcions que el seu company.

N'hi ha molts que tenen una gran necessitat que se'ls parli

Era de bon to, fa uns quants anys, dir que els joves apreciaven el Sant Pare, però que no tenia cap importància allò que els digués: «S'estimen el cantaire, no pas la cançó!». A Denver, em semblà un cop

dència que tenen a enraonar amb adults, i és per aquesta tendència que molts troben el camí del sagrament de la reconciliació.

La set que tenen d'entendre i de conèixer, explica també la seva dèria de trobar-se físicament amb uns altres joves —la mundialització del fenomen no és pas una banalitat—, i amb adults que els diguin la veritat, és a dir, que visquin d'acord amb allò que diuen. Moltes vegades, hi ha joves que arriben a la frontera de la creença quan topen amb un adult convençut.

Els catequistes, en la meua opinió, haurien de meditar cadascun d'aquests punts: es trobaran així de front amb un bon nombre de grans reptes, el principal dels quals és el de la veritat. I la veritat és Crist, no pas d'altres. No s'hi valen totes les religions. L'elecció que l'home fa del Crist no és pas una injustícia davant dels altres, sinó una missió: tots els dogmes són essencials, i han de recordar-se, però es faran inacceptables si no van acompa-

l'espiritualitat: valoraven la bellesa, l'entorn, potser la música, la vida interior, la cerca de la fraternitat.

La recerca espiritual de molts joves no ha estat evangelitzada perquè els adults la ignoren. Una minoria no gens menyspreable dels qui anaren a Denver es trobaven incòmodes amb els aplaudiments a les misses, i s'haurien estimat més que hi hagués hagut encara més llatí, bo i explicant que això fa que es preservi el «misteri». Aquests joves, de tots els medis socials, no eren nostàlgics d'uns temps passats, que ells no han conegut pas, sinó que volien que es deixés un lloc per a la seva interioritat... petició que ningú no semblava escoltar.

Ve't aquí que hem estat emplaçats pel repte de l'evangelització. I no ens hem de dedicar exclusivament a la recerca pedagògica, que finalment sols ateny el món del coneixement... sinó que hem de tenir en compte que la fe és una via d'entrada a la intimitat amb Déu, amb tot l'ésser. ¿Quan deixarem pas a l'experiència espiritual, en comptes de dedicar-nos a l'art, en el nostre testimoni de la fe?

I encara amb més profunditat, ¿no tenim necessitat, actualment, de concentrar-nos en la Santíssima Trinitat? Els joves ignoren del tot el Déu dels cristians: no són trinitaris. I l'ésser de Déu els permetria de viure amb plenitud la necessitat que tenen de conèixer-lo.

En un dels extrems de la seva recerca del sagrat, del Déu que ells busquen, s'hi troba també la «New Age», que els tempta, presentant la figura d'un déu edèctic. No, molts joves no coneixen el Déu dels cristians.

Hi ha bisbes que han proposat que el sinode de 1995 es dediqui a la Trinitat. I tot parlant amb els joves de Denver, aquest objectiu semblava perfectament adequat a les seves expectatives reals.

Els sociòlegs i els periodistes no paren de dir-nos que el cristianisme és en crisi i que els joves se'n desmarquen: aquesta és la seva manera d'analitzar la realitat.

I doncs, que en plena crisi, hi hagi centenars de milers de joves que es reuneixin, que milers de francesos hagin tingut força i mitjans per desplaçar-se a Denver, és per a nosaltres un senyal que ens conforta en l'esperança. Cap partit, cap sindicat, fóra capaç de fer a França això que hem fet els cristians. I després d'haver estat testimonis de tantes conversions, de tantes vocacions, ¿com és que encara no tenim confiança? ¿Com és que no ens sentim investits d'una missió? Si el paper dels cristians és anunciar l'amor de Déu, tant si és temps com si no! Doncs, som-hi!

Mons. Michel Dubost és bisbe (De "La Croix")

Denver... ¿i després què?

■ Mons. Michel Dubost

més que això era fals. No sols estimen el cantaire, sinó que s'escolten la cançó. Potser és senzillament perquè el Papa és l'últim a parlar, a voler transmetre.

És cert que hi ha gent que congrega joves amb motiu de l'esport, o de la música, i ja va bé... Però, ¿quin polític, sindicalista o catedràtic actual aplega el jovent per parlar-los del sentit de la vida?

Així doncs, hi ha força joves que tenen set d'escoltar paraules sobre el sentit de la vida. Certament, estimen la seva llibertat (i amb raó que ho fan), i en nom de la tolerància i de la relativitat de les coses, rebutgen tot allò que consideren dogmatisme. És cert que són força pessimistes sobre la possibilitat de canviar el món, però mentrestant, aprecien que se'ls adreixin paraules que els convidin a viure i a esprémer el millor d'ells mateixos.

La seva set per entendre explica la ten-

nyats per «l'esperit d'Assís», per un respecte absolut envers tothom. Actualment, la nostra tasca consisteix a aconseguir que la fe sigui l'orgull del cristià i alhora la humilitat més generosa.

Hem d'acarar també un altre repte: ¿com cal guiar les persones, si són lliures? Alguns bisbats havien organitzat les expedicions a Denver amb «numerus clausus», i el resultat fou que molts francesos hi van anar pel seu compte, sense pastor. La seva set era tan forta que no es plegà a unes decisions que, d'altra banda, hom podia considerar raonables.

Molts tenen una vida religiosa, però no estan evangelitzats

Si molts tenen set de paraules, és perquè saben... que no saben res. Certament, cerquen conèixer-se ells mateixos, però amb aquest mateix moviment voldrien conèixer el món, i Déu.

Jo estic ben espantat de veure que bona part dels adults, i els catequistes de primer, han arribat a la conclusió que els nens i els joves no saben res de l'Evangeli. És cert que en el terreny dels conceptes, la seva ignorància és molt gran. Ara bé, la majoria dels joves que es trobaren a Denver tenien una experiència i una sensibilitat religiosa, alguns no cristiana, i estaven oberts a

RESPIR

Acostar la barca!

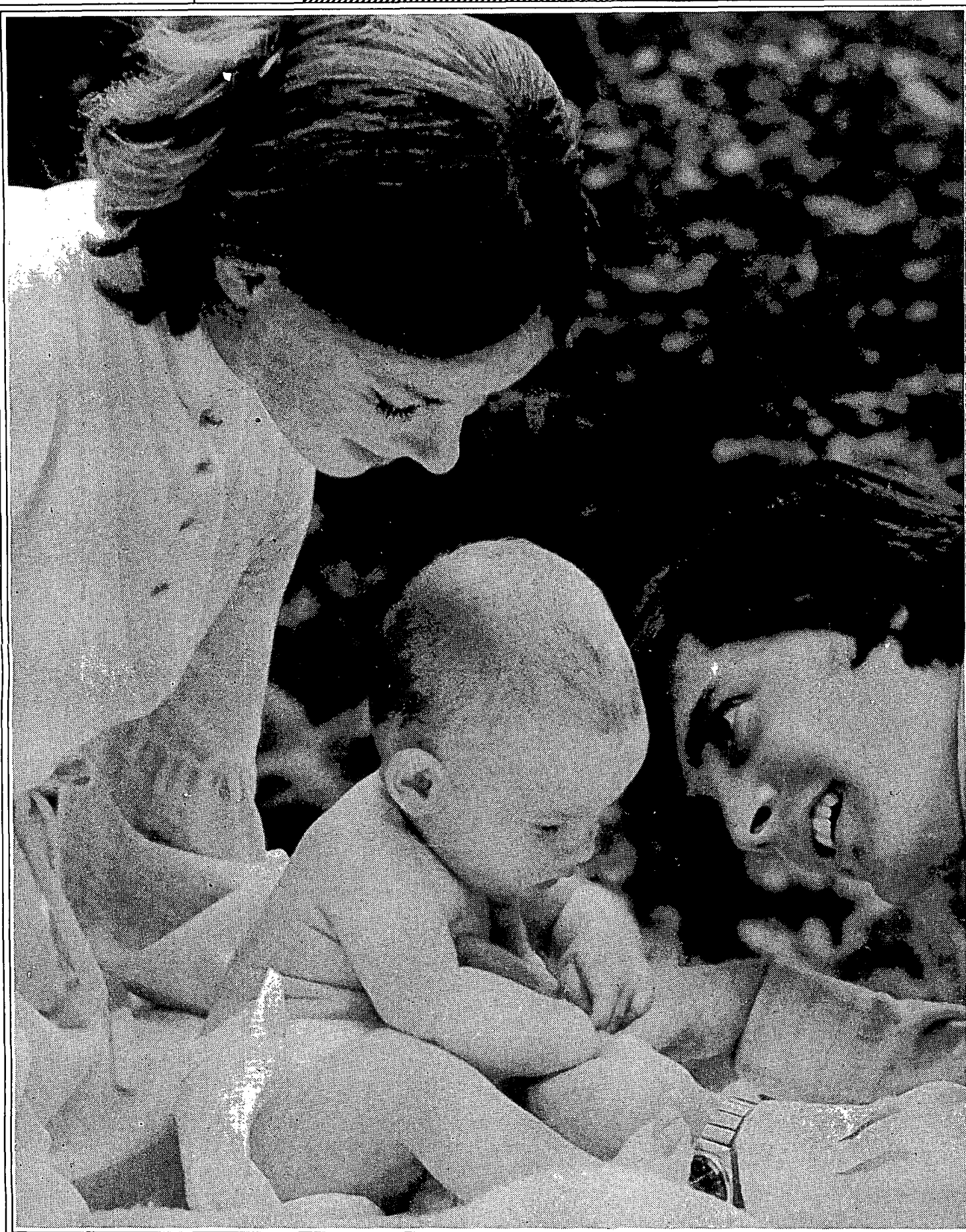
Un nen es mira estranyat com un pescador llença un llibant des de la barca, el fixa a una punta de roca, i es posa a estirar. El nen no se'n sap avenir, cada cop més estranyat del que el pescador fa; fins que, amb una mitja rialla diu a son pare: «¿Pare, voleu dir que no està una mica tocat, aquest home? si es pensa que estirant el llibant se'n sortirà d'acostar la roca?». Santà innocència, ¿oi? No és pas acostar la roca a la barca, allò que aquell home pretén, sinó ben bé tot el contrari: vol atansar la barca a la roca, a terra. Totes les trifulgues dels homes per atansar Déu cap a ells han resultat inútils. Apuntant cap a Déu, allò que fem, sense potser adonar-nos-en, és acostar-nos nosaltres a Déu. O, encara millor, tot i que ja no va amb la imatge de la barca i el pescador, deixar que Déu ens acosti cap a ell. El nen tindria raó d'estranyar-se de les mil coses que fem perquè Déu se'ns acosti. I em pregunto: ¿és que encara se'ns pot acostar més?

■ Miquel Estradé

ACUDIT

«Sovint les realitats problemàtiques ens fan oblidar les normals. No és una excepció la família»

La família és el compromís d'un home i una dona per a tota la vida i amb obertura a la vida

«Des de la delegació ajudaré a conèixer i difondre els mètodes naturals de regulació de la natalitat»

Pau López Castellote, delegat episcopal per a la família de la diòcesi de Barcelona des del passat mes de novembre, vol dur a terme un munt de projectes per fer que l'Any Internacional de la Família sigui un esdeveniment important en la vida dels catòlics. Aquest home que s'ha dedicat al món de l'ensenyament durant 38 anys, casat amb 5 fills i 3 nés, ha creat 21 comissions per tal d'ajudar la família des de diverses vessants. El seu objectiu principal és difondre el missatge de l'Església que sempre ha defensat la dignitat del matrimoni i de la família.

«Els catòlics»

—**¿Quina ha de ser la contribució dels catòlics a l'Any Internacional de la Família?**

—Manifestar un gran entusiasme per aquesta institució divina. Sobretot, a través de les intervencions dels catòlics ha de quedar ben clar el que és família i el que no és. La família és el compromís d'un home i una dona per tota la vida i oberts a la vida.

—**¿Quines activitats pensa dur a terme des de la delegació?**

—Tinc dues prioritats. La primera mirar de millorar la preparació per al matrimoni. La segona és la celebració de l'Any Internacional de la Família. Hi voldria convocar un congrés, o unes jornades, al voltant de quatre ponències: «la veritat de la família», «la realitat de la família», «la família i l'entorn social» i «la família i el futur».

També vull editar uns fulls mensuals—es diran *Família viva*— per ajudar a descobrir i a aprofundir la dignitat personal i la de la família. Voldria que aquestes temàtiques trobin ressò als mitjans de comunicació.

S'ha escrit una pregària per aquesta celebració, si aconsegueixo suficients diners, m'agradaria editar-ne un milió d'exemplars per tal que arribi a totes les llars de la diòcesi.

Més enllà de l'Any de la Família, tinc un procés de constitució de 21 comissions on un total d'un centenars de persones treballaran en bé de la família intentant col·laborar amb totes les persones i grups que ja fa temps hi estan treballant.

—**¿Quins són els àmbits d'aquestes comissions?**

—La comissió núm. 1—ja constituïda— es dedica a fomentar la pregària per la

a i en la família. Hi ha una religiosa
mplativa i representants de diferents
dedicats a la pregària. Voldríem edi-
ns llibrets que facilitin —a diferents
— l'oració en família.

mbé hi haurà una comissió per la
oració remota al matrimoni. Voldria
aquesta comissió treballés per fer
ble que tots els nois i noies de la
si a les seves escoles, a partir dels 14
se sentissin ajudats a reflexionar en
ls aspectes antropològics que els
etés, quan arribin a l'edat, plantejar-
b serietat el matrimoni.

vegades, els catòlics hem pecat
r massa darrera els fets i a mi
radaria avançar-me a ells. Amb
ta preparació remota, probablement
uns anys els joves arribarien a les
s del matrimoni amb molt més ba-
positiu.

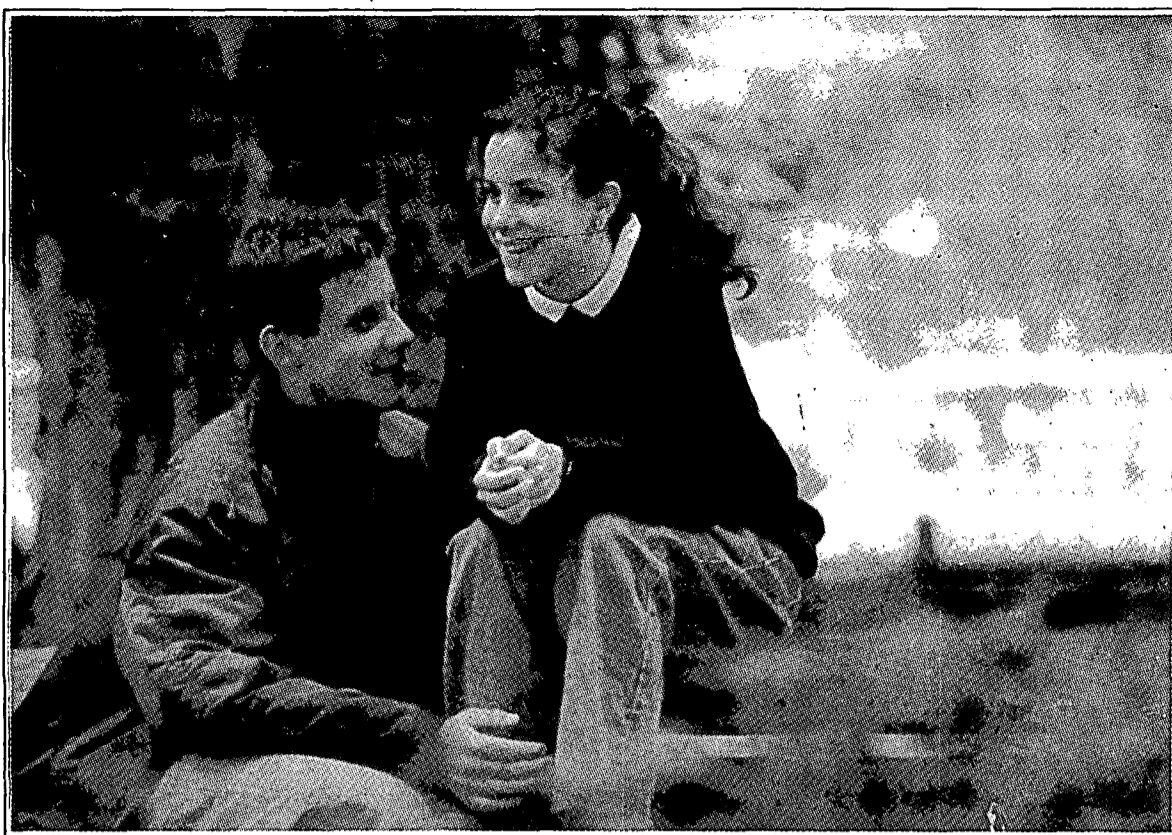
estar al costat dels qui pateixen, hem
una comissió per ajudar la família en
or i també aquelles que viuen en el
de la marginació.

mbé em fa molta il·lusió una altra: la

També hi ha una comi-
sió per a la bioètica i una
altra jurídic-legal. I al
servei de tots, una comi-
sió de publicacions, una
de finançament i una de
coordinació.

—**¿En què consisteix
el projecte Family Film?**

—És un projecte que
no depèn de la delega-
ció, però en el qual hi he
posat moltes esperances
perquè pot ajudar molt
les famílies. Vol utilitzar
la televisió, un aparell que
normalment impedeix el
diàleg, precisament per
promoure'l. Una col·lecció
de pel·lícules selecciona-
des per la seva qualitat i
valor artístic va acom-
panyada d'unes fitxes
tècniques i humanístiques
que ajudin les famílies a
entendre el missatge de

Amb la preparació remota al matrimoni Pau López Castellote voldria ajudar els adolescents i joves a reflexionar sobre els aspectes bàsics d'una antropologia que els permeti, al seu temps, plantejar-se seriosament el matrimoni

**Pau López Castellote, delegat episcopal
per a la família de la diòcesi de Barcelona:**

«... hem de manifestar un gran entusiasme per la família»

López Castellote: «M'agradaria fer arribar al poble el Magisteri de l'Església com a llum i caliu en l'acolliment»

sió per a la família viva, és a dir: la
a en tant que família. De vegades
a que només ens preocupem per
ts que són problemàtiques i en canvi
n gaire cas de les famílies que viuen
l'fícil normalitat. El Concili Vaticà II ha
a la família el nom d'església do-
ta, o sigui que pel sacrament del
noni, la família no solament dona
la humanitat, sinó a Déu. Una altra
sió tindrà cura de la revista *Delta* que
ny a la delegació i que m'agradaria
fes ressò del treball de les comissions.

cada film i a potenciar el diàleg familiar per
tal d'elaborar una resposta a aquell mis-
satge tot educant la consciència.

—**Segons la Carta dels Drets de la
Família, presentada per la Santa Seu el
22 d'octubre de 1983, els pares poden
decidir sobre l'interval entre els
naixements i el nombre de fills, però
sense utilitzar mètodes contraceptius.
Molts matrimonis cristians avui en dia
no tenen famílies nombroses i opten
per la contracepció. ¿Com es pensa
tractar aquesta realitat dins l'Any In-**

ternacional de la Família?

—En aquest camp voldria ajudar a en-
fortir la consciència de la dignitat de les
persones i de la família. Faig cas del que diu
Joan Pau II a *Familiaris Consortio*: «família,
sigues el que ets». A partir de la consciència
d'aquesta dignitat i de la preocupació de
l'Església per ella crec que es veu d'una
altra manera el Magisteri de l'Església.

Des de la delegació vull ajudar a difondre
els mètodes naturals de regulació de la
natalitat. L'Església no obra per molestar,
sinó per exigència del seu gran respecte a
la dignitat de les persones

—**Els divorcis i les ruptures matri-
monials, ¿són el principal perill per a
les famílies?**

—Sí, són un perill greu. M'he plantejat
com ajudar les famílies trencades pel des-
amor (el trencament per la mort és una
altra cosa). Durant els 38 anys que m'he
dedicat a l'educació, he conegut matri-
monis separats, però mai no m'he trobat
amb cap que no desitgi evitar als seus fills
una situació semblant. Això em fa creure
que podem demanar que a aquests homes
i dones que vulguin formar els seus fills
perquè conservin la unitat de la família els
parlin de la fidelitat, la generositat i el
sacrifici, en una paraula, de l'amor i de les
seves exigències.

—**Després de tot aquest any d'intens
treball, ¿quin creu que seria un balanç
positiu?**

—M'agradaria que, a través de les ac-
tuacions que es promoguin des de la de-
legació, arribi al poble la veu del Magisteri
de l'Església com a expressió de llum, amor
i acolliment. Moltes vegades, a través dels
mitjans de comunicació es ridiculitza i es

deforma el missatge de l'Església. Per això,
durant l'Any Internacional de la Família
voldria ressaltar aquests dos aspectes del
Magisteri: la llum que il·lumina en la tenebra
i l'amor que dona caliu en la fredor. I que,
com a conseqüència tothom pogués sentir
l'acolliment de la Santa Mare Església.

—**Darrerament, en algun diari, s'han**

**«S'han creat 21
comissions de treball
per treballar per la
família en diversos
àmbits»**

**fet crítiques desconsiderades sobre el
Sr. Arquebisbe, ¿també li ha tocat al-
guna coseta a vostè?**

—Jo vull dir a totes les famílies que el
nostre pastor viu integralment dedicat al
poble de Déu, que se l'estima, que el porta
en el seu cor sacerdotal i que, en els seus
interessos, no hi ha res per damunt de la
predicació del salvador de tots els homes,
Jesucrist. Pel que fa a mi no aspiro a altra
cosa que a ser altaveu de la paraula del
successor dels apòstols entre nosaltres en
comunió amb el successor de Pere a Roma.
I això voldria fer amb tota la meva persona,
integralment al servei de Déu i dels homes.
No crec que a l'aspiració a aquesta integritat
se'n pugui dir integritat.

■ **Glòria Carrizosa**

El líder serbi de Bòsnia Radovan Karadzic, durant una visita a Sarajevo per commemorar el desè aniversari dels Jocs Olímpics d'hivern celebrats allí

La crisi dels Balcans

BÒSNIA

¿S'ha imposat el seny? El més segur és que s'ha imposat l'opinió del govern rus, que prou feina té per resoldre els seus propis problemes abans de situar-se en actituds intransigents a favor d'un altre país, i ha optat per aconsellar, o exigir, als serbis la retirada de l'artilleria situada als voltants de Sarajevo, abans que l'OTAN engegui la seva màquina ofensiva. El fet és que tres dies abans que acabi el termini fixat per l'ultimàtum de l'Organització Atlàntica, la diplomàcia del Kremlin en veu de l'emissari del president Ieltsin, i vice-ministre d'Afers Exteriors Vitali Txurkin, ha anunciat la retirada de l'artilleria sèrbia dels voltants de Sarajevo. L'ONU ha confirmat el replegament, però el president Clinton ha recollit la notícia amb certes reserves. I és, de fet, que després de tants fracassos en el camí de la pau als Balcans, la bona nova d'un èxit no es creu gaire fàcilment. Veurem els propers dies si les possibilitats de pau que aquesta retirada pot fer esperar, són positives. Per altra part, aquesta retirada era una de les condicions prèvies dels musulmans per continuar les converses a favor de la pau. Caldrà esperar els esdeveniments.

MACEDÒNIA

A les angoixes que la guerra a Bòsnia produeix, només calia afegir-hi ara l'actitud de Grècia imposant el bloqueig

comercial contra aquesta república ex-yugoslava. I menys, quan Grècia exerceix la presidència de torn de la Unió Europea. Tant la Comissió Europea, per boca del seu president Jacques Delors com els Estats Units han condemnat aquestes mesures unilaterals de Grècia. Londres ha recordat que és «essencial» no amenaçar l'estabilitat de Macedònia. El govern de Bonn també es mostrà «inquiet», insistint al seu torn amb la «estabilitat». Els Estats Units han advertit que és «essencial» per als Balcans que Grècia mantingui «relacions constructives» amb l'Antiga República iugoslava de Macedònia. Segons els turcs, la mesura imposada per Grècia «recorda els temps de la Guerra Freda». El govern grec ha respost a l'allau de crítiques dient que s'ha vist obligat a pressionar Macedònia «perquè prengui conscièn-

Els grecs es manifesten a Atenes contra la independència de l'Antiga República ex-yugoslava de Macedònia

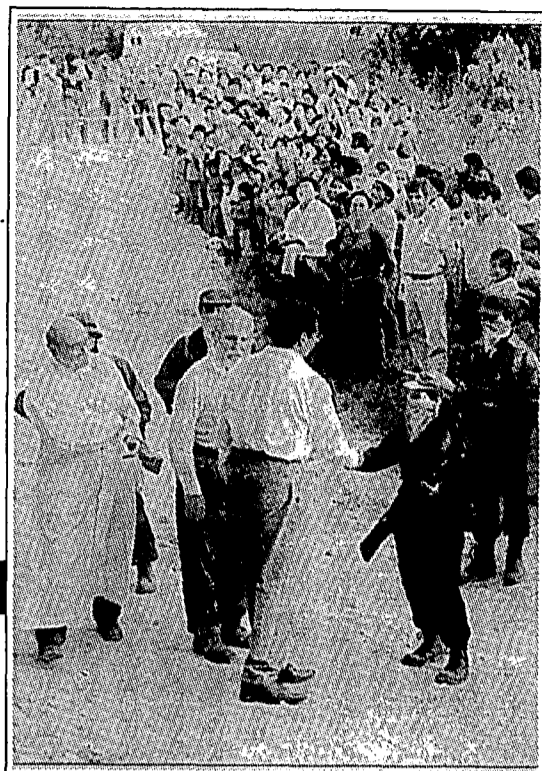

cia de la realitat» i per «motius de seguretat nacional i manteniment d'estabilitat a la regió»... Disconforme amb la mesura grega, Bulgària, que també té un tros de la mil·lenària Macedònia dins les seves fronteres, s'ha apressat a oferir el seu port de Burgas, en el mar Negre, perquè a través d'ell pugui trencar el bloqueig comercial imposat per Atenes. Tanmateix, es bo recordar que quan Grècia va prendre possessió de la presidència de la Unió Europea, es va pronosticar que seria un període conflictiu...

MÈXIC

Després de llargues negociacions el comissionat del govern mexicà a Chiapas per a la pau i la reconciliació, Manuel Camacho, ha aconseguit l'alliberament, per part dels zapatistes del que fou governador de Chiapas, el general retirat Absalón Castellanos.

Segons el comissionat, ara queda obert el camí vers la pau i la reconciliació. Però recordem que les reclamacions dels zapatistes són moltes i molt importants i que caldrà un gran esforç per un costat i l'altre per arribar a un acord que satisfaci plenament. I cal tenir present que són molts anys de degradació i de mal govern de l'Estat de,

Els representants de l'Exèrcit Zapatista d'Alliberament Nacional lliuren al comissionat del govern mexicà el seu únic presoner, l'ex-governador de Chiapas, Absalón Castellanos

Chiapas i que no totes les solucions que s'acordin tindran la immediatesa que es voldria.

L'Organització d'Estats Americans

Els Estats Units tenen gran interès a revitalitzar aquesta OEA que porta una vida trista i esllanguida sense cap relleu en el camp internacional. Un dia Fidel Castro la va definir com el ministeri de Colònies dels EE UU, i, potser, en certa manera tenia la seva raó. Però la veritat és que a l'organització li cal un nou impuls, per poder entre tots sortir de la crisi econòmica general, desprendre's dels càrrels de la droga, fer que la pobresa no sigui el denominador comú de gairebé totes les nacions del con sud del continent americà. Per això, des dels Estats Units s'impulsa ara aquest revifament, aprofitant el moment que s'ha de renovar el càrrec de secretari general. Actualment el càrrec és ocupat pel brasiler João Baena Soares, que acaba el seu mandat, i com a possibles successors s'assenyalen el president de Colòmbia, César Gaviria, que compta amb el suport dels Estats Units, i el ministre costarriqueny d'Exterior, Bernd Niehaus... Ja veurem qui sortirà vencedor.

■ Oriol Camps

Dos gegants econòmics cara a cara

La cimera que recentment van celebrar a Washington el president dels Estats Units, Bill Clinton, i el primer ministre del Japó, Morihiro Hosokawa, tingué com a eix central de les negociacions la rivalitat comercial existent entre ambdós estats. Per exemple, el desequilibri comercial dels Estats Units amb el Japó assolirà enguany als 60.000 milions de dòlars, el 45 per cent del superàvit comercial de la nació japonesa amb el món. Unes dades prou esclaridores de la situació actual. Malgrat que Clinton va arribar a un acord amb Hosokawa, subscrit a Tòquio el juliol de 1993, per tal d'equilibrar el comerç bilateral i començar a progressar en l'obertura de quatre importants sectors de l'economia nipona: assegurances, automòbils, telecomunicacions i equips mèdics, la realitat ha estat força diferent. Japó ha rebutjat complir aquest acord; si l'acceptés, li comportaria haver

de regular encara més la seva economia, una qüestió endèmica que el reformista Hosokawa pretén combatre inexorablement.

L'Administració Clinton ha decidit castigar el Japó, després del rotund fracàs de la cimera comercial de Washington, amb sancions sobre determinats productes nipons perquè el Govern japonès negociï l'obertura del seu mercat. Aquestes mesures punitives poden desencadenar una autèntica «guerra comercial» entre les dues grans potències econòmiques del

món però, en la pràctica, aquestes sancions podrien revertir a curt termini contra les empreses nord-americanes que depenen de subministraments japonesos.

Estats Units ja ha posat en marxa tot un seguit de mecanismes necessaris per aplicar represàlies comercials contra el Japó —la qual cosa ha provocat la irritació del país oriental, que pensa recórrer al GATT— per la seva persistent negativa a obrir els seus mercats interiors als productes nord-americanes, tal com s'havia compromès amb anterioritat. El litigi sobre el tema dels telèfons cel·lulars ha fet que els dos països s'enfrontessin cara a cara. Vells reguards entre els colossos de l'economia del planeta han sorgit de cop i volta en aquestes últimes setmanes.

■ Miquel Àngel Codina

Fer caritat

Litúrgia

L'almoïna és una de les pràctiques quaresmals que podríem qualificar de més «acreditades». Hi ha una gran tradició bíblica, que trobem recollida en els textos del leccionari de Quaresma. Els textos eucològics hi fan referència sovint. La història de la vida cristiana ha fet de l'almoïna un element constant de testimoni d'amor entre germans. La nostra situació actual, el món on vivim, en el qual es fa cada vegada més aguda la presència de persones, famílies, i institucions que difícilment poden reeixir a sobreviure per elles mateixes, el tema de l'almoïna es fa extraordinàriament viu.

Almoïna i caritat

Hi ha una expressió que era força arrelada fa anys: «demander caritat», «fer caritat»; i la recordem de la nostra infància. Potser en un determinat moment ha semblat que era una expressió que connotava humiliació per al destinatari, i lentament s'ha perdut, en benefici d'altres expressions com el «compartir els béns», o, més asèpticament, «fer donatius», o encara, burocràticament, «marçar la creueta». No en farem pas qüestió de noms. Tanmateix, penso que la fórmula més antiga revelava amb molta profunditat cristiana d'aquest gest d'un que demana a l'altre que es recordi d'ell i l'ajudi.

En efecte, allò que constitueix la base

■ Pere Tena

d'aquesta comunicació és l'amor. D'una banda, l'amor que es demana, i que es demana que es manifesti. De l'altra, una atenció eficaç que procedeixi realment de l'amor. «Demander caritat» és a dir «¿m'estimes?». «Fer caritat» és a dir amb obres i paraules «sí, t'estimo».

Els rostres de la caritat

En aquesta perspectiva, la relació material de demanar i donar diners —l'almoïna com a tal— és només una de les formes de caritat a exercir. Hi ha moltes maneres, entre els homes, de «demander caritat», que no coincideixen exactament amb els diners. El malalt que espera la presència de les persones estimades, o l'ajuda en la seva debilitat i limitació; la persona en solitud que demana una companyia per sortir del seu aïllament; l'esperit angoixat que cerca una paraula de consol fraternal... I un llarg etcètera, que cadascú de nosaltres pot anar omplint, només mirant al nostre entorn, i que pot eixamplar tant com es vulgui a mesura que obri els ulls al món en què vivim.

La Quaresma, com a temps de recuperació del dinamisme cristià, és per això temps propici per fer aquesta acció d'obertura; «eixamplar el cor» és una de les formes utilitzades en els salms per

indicar l'esperit obert de l'home a la Paraula del Senyor, i, en conseqüència, a l'atenció envers els germans: «Correré pels camins dels vostres manaments, perquè vós m'heu eixamplat el cor».

Les obres de misericòrdia tenen totes aquesta arrel: el «fer caritat» a les persones que la necessiten. Donar pa, vestit, beure, companyia, temps, treball, consol, sentit fraternal. I, d'una manera més radical, donar-se en les coses que hom dona. La caritat no arriba a la seva perfecció mentre hi ha una distància entre allò que hom dona i l'actitud de donació. En aquest sentit, el ministeri pastoral mateix és una forma esplèndida de «fer caritat», com deia l'apòstol: «La caritat de Crist ens obliga!» (2C 5,14).

L'almoïna penitencial

L'almoïna és, específicament, una experiència important de caritat. En certa manera, és un test realista del nostre interès pels altres. Els fruits de l'almoïna són sovint tota una gamma d'altres obres de misericòrdia, sobretot quan l'almoïna s'orienta vers institucions dedicades a aquesta finalitat. Això significa no que necessàriament tota almoïna hagi de ser feta a institucions —a Càritas, per exemple— però sí és cert que quan es fa així els destinataris s'amplien en possi-

bilitats. Penso, per exemple, en l'ajuda per l'atur, que és la destinació de l'«almoïna penitencial» en algunes diòcesis —a Barcelona, concretament— i que esdevé així una manera eficaç de col·laborar en la resposta a un problema cada vegada més punyent en la nostra societat.

Els textos dels prefacs quaresmals són molt rics en la descripció dels beneficis de l'almoïna: ella modera l'ús de les coses temporals, fent viva l'experiència que hi ha coses més decisives, i, per tant, que els béns temporals han d'estar al seu servei (prefaci II de Quaresma); l'almoïna és una privació voluntària amb la qual agraim els dons de Déu, modera el nostre afany de suficiència, és profitosa als pobres, i, en definitiva, ens fa imitadors de l'amor de Déu als homes (prefaci III).

És una experiència repetida la qual ens fa constatar que és més fàcil donar i compartir quan no es té el cor afeixugat pels diners. «Ha donat tot el que tenia per viure», digué Jesús amb lloança veient la vídua pobre que va donar dues monedes petites al tresor del temple. Si la Quaresma ens porta a renovar en nosaltres una «ànima de pobre», ens portarà també a «fer caritat».

Pere Tena és bisbe auxiliar de Barcelona

Diumenge II de Quaresma

LECTURES BÍBLIQUES

Lectura primera

Sacrifici d'Abraham, el nostre pare en la fe

Lectura del llibre del Gènesi

22: «En aquells dies, Déu, per posar a prova Abraham, el cridà: «Abraham, Abraham.» Ell respongué: «Aquí em teniu.»² Déu li digué: «Pren, si et plau, Isahac, el teu fill únic, que tant estimes, vés-te'n al país de Morià i allà, dalt de la muntanya, que jo t'indicaré, sacrifica'l en holocaust.»

³Arribats a l'indret que Déu havia indicat a Abraham, hi aixecà l'altar, apilà la llenya.

⁴Lavors Abraham agafà el ganivet per degollar el seu fill.

⁵Però l'àngel del Senyor el cridà des del cel: «Abraham, Abraham.» Ell li respongué: «Aquí em teniu.»⁶ L'àngel li digué: «Deixa estar el noi, no li facis res. Ja veig que reverencies Déu, tu que no m'has refusat el teu fill únic.»

⁷Lavors Abraham alçà els ulls i veié un moltó agafat per les banyes a una bardissa. Hi anà, el prengué i el sacrificà en holocaust en lloc del seu fill.

⁸L'àngel del Senyor tornà a cridar Abraham des del cel⁹ i li digué: «Escolta l'oracle del Senyor: «Ja que has fet això de no refusar-me el teu fill únic, juro per mi mateix¹⁰ que t'ompliré de benediccions i faré que la teva descendència sigui tan nombrosa com les estrelles del cel i com els grans de sorra de les platges de la mar; els teus descendents heretaran les ciutats dels seus enemics,¹¹ i tots els nadius del país, per beneir-se, es valdran de la teva descendència, perquè has obeït el que jo t'havia manat.»

Paraula de Déu.

Salm responsorial

115 (R. 114:9)

¹⁰Crec amb tot el cor, tot i que deia: «Que en sóc de dissortat»,

¹¹al Senyor li doldria la mort dels qui l'estimen.

R. Continuaré caminant entre els qui viuen, a la presència del Senyor.

¹²Ah, Senyor, sóc el vostre servent, ho sóc des del dia que vaig néixer. Vós em trencàreu les cadenes.

¹³Us oferiré una víctima d'acció de gràcies, invocant el vostre nom. R.

¹⁴Compliré les meves prometes, ho faré davant del poble,

¹⁵als atris de la casa del Senyor, al teu bell mig, Jerusalem. R.

Lectura segona

Déu no va plànyer el seu propi Fill

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma

8: Germans,¹ si tenim Déu a favor nostre, ¿qui tindrem en contra? ²Ell que va entregar el seu propi Fill per tots nosaltres i no el va plànyer, ¿com no estarà disposat a donar-nos-ho tot, juntament amb el seu Fill?

³¿Qui es presentarà per acusar els elegits de Déu? És Déu qui els declara innocents. ⁴¿Qui gosarà condemnar-los? Jesucrist, el qui va morir, més encara, el qui va ressuscitar, és el

qui està a la dreta de Déu intercedint per nosaltres. Paraula de Déu.

Vers abans de l'evangeli

Del núvol lluminós es va sentir la veu del Pare: Aquest és el meu Fill, el meu estimat; escolteu-lo.

Evangelí

Aquest és el meu Fill, l'estimat

Lectura de l'evangeli segons sant Marc

9: En aquell temps, ¹Jesús prengué Pere, Jaume i Joan, els dugué tots sols dalt d'una muntanya alta i es transfigurà davant d'ells: ²els seus vestits es tornaren fulgurants, i eren tan blancs que cap tintorer del món no hauria pogut blanquejar-los així. ³Se'ls aparegué Elies amb Moisès, i conversaven amb Jesús. ⁴Lavors Pere diu a Jesús: «Rabí, que n'estem, de bé, aquí dalt! Hi farem tres cabanes, una per a vós, una per a Moisès i una altra per a Elies.» ⁵No sabia pas què dir, d'esglaiats que estaven. ⁶Lavors es formà un núvol que els cobria, i del núvol estant va sortir una veu: «Aquest és el meu Fill, el meu estimat; escolteu-lo.» ⁷Immediatament, mirant al seu voltant, ja no veieren ningú més, sinó Jesús tot sol amb ells.

⁸Mentre baixaven de la muntanya, Jesús els manà que no referissin a ningú allò que havien vist, fins després que el Fill de l'home hagués ressuscitat d'entre els morts. ⁹Eills retin-gueren aquestes paraules i discutien entre ells què volia dir això de «ressuscitar d'entre els morts».

Paraula del Senyor.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(cicle dominical: B; ferial: II)

TEMPS DE QUARESMA

(salteri: setmana 2)

FEBRER:

27. Diumenge 2 de Quaresma: *morat*. Lectures: Gn 22:1-2.9a.10-13.15-18 (Salm 115) / Rm 8:31b-34 / Mc 9:2-10.

CELEBRACIONS PRIVADES: Sant Gabriel de la Dolorosa, religiós (passionista); beata Francina-Aina Cirer, verge (païlla, de Sencelles, Mallorca); sant Baldomer, clergue; santa Honorina, verge.

28. Dilluns de la setmana 2 de Quaresma: *morat*. Lectures: Dn 9:4b-10 (Salm 78) / Lc 6:36-38.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Ruffí, màrtir; sant Hilari, papa (sard); sant Romà, abat.

MARÇ:

1. Dimarts de la setmana 2 de Quaresma: *morat*. Lectures: Is 1:10.16-20 (Salm 49) / Mt 23:1-12.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Rossend, bisbe; sant Lleó, màrtir; sant Albí, bisbe; santes Eudòcia i Antonina, màrtirs.

2. Dimecres de la setmana 2 de Quaresma: *morat*. Lectures: Jr 18:18-20 (Salm 30) / Mt 20:17-28.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Simplicí, papa; sant Lluci, bisbe; santa Genara, màrtir; beata Àngela de la Creu, verge (fundadora, de Sevilla); santa Agnès de Praga o de Bohèmia, religiosa (franciscana).

Festes majors: Almacelles.

3. Dijous de la setmana 2 de Quaresma: *morat*. Lectures: Jr 17:5-10 (Salm 1) / Lc 16:19-31.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Medir, pagès màrtir (barceloní); sant Ermenter o Emeteri i sant Celdoni (o Celoni), soldats màrtirs (a Calahorra); santa Màrcia, verge i màrtir.

Festes majors: Sant Cugat del Vallès.

4. Divendres de la setmana 2 de Quaresma: *morat*. Lectures: Gn 37:3-4.12-13a.17b-28 (Salm 104) / Mt 21:33-43.45-46.

COMMEMORACIÓ POSSIBLE: Sant Casimir (príncep polonès).

CELEBRACIONS PARTICULARS: Sant Luci I, papa i màrtir; sant Eteri, bisbe i màrtir; sant Arcadi, bisbe; sant Capító, bisbe i màrtir.

Dia de devoció especial al sagrat Cor de Jesús.

5. Dissabte de la setmana 2 de Quaresma: *morat*. Lectures: Mi 7:141-15.18-20 (Salm 102) / Lc 15:1-3.11-32. Vespres de demà.

CELEBRACIONS PARTICULARS: Mare de Déu d'Àfrica; sant Focas, màrtir; sant Josep-Joan de la Creu, religiós (franciscà); santa Olívia, verge i màrtir; sant Luperc, màrtir.

LA BÍBLIA A L'ABAST

(Gn 22:1-2.9a10-13.15-18)

Déu prova Abraham

■ Josep M. Aragonès

La prova

El leccionari litúrgic de la missa dominical ens ofereix avui una selecció del relat de Gn 22:1-19. Aquesta narració és una de les millors peces literàries alhora que també un dels textos més insondables de la història patriarcal. En escoltar en la missa aquesta perícopa —com també a l'hora de fer-ne en privat una lectura contemplativa en el seu text complet— farem bé de mantenir-nos en la línia d'equilibri religiós pretesa per l'autor sagrat, sense deixar-nos prendre exclusivament per la força humana del drama que ens és narrat. Hem d'arribar fins al nervi de la fe que aquesta pàgina bíblica ens vol fer descobrir.

L'autor sagrat ens ofereix un relat de temptació, de prova. És Déu qui posa a prova el seu fidel seguidor Abraham. En aquest sentit, és de gran importància el v. 1: *Déu, per posar a prova Abraham, el crida*. Déu crida, és el qui porta la iniciativa. I el patriarca respon amb la seva fidel disponibilitat: *Aquí em teniu*. La intenció del relator, doncs, queda ben manifesta d'entrada: el patriarca és provat en la seva obediència. Hi ha una relació molt directa entre obediència i fe. La fe implica l'home enter. No es queda en la verboricitat d'una professió. Les paraules han d'anar acompanyades —s'han de compenetrar— amb les obres, amb el capteniment de tota la vida. En l'estrat més pregon d'aquesta narració és possible que hi hagi la llegenda de la instauració d'un santuari en el qual el sacrifici del primogènit és reemplaçada pel d'un animal. En el nostre relat, aquest possible vestigi, ha desaparegut de la visió principal del narrador que es fixa a com la fe —de fet, la fidelitat en el seguiment de Jahveh— és provada.

Des del punt de vista merament humà i d'acord amb la nostra sensibilitat, la proposta divina és una monstruositat. Quan, però, tenim en compte que Isahac, és sobretot fill de la promesa —fill únic— sobre el qual s'aguanta l'esperança d'aquell gran poble que el patriarca ha estat cridat a constituir, la proposta toca l'absurd. En realitat la lliçó és que la salvació ve de Déu, que la fa seguir per camins, que moltes vegades s'escapen del tot a la nostra comprensió. El relat ens diu que la resposta de l'home a la crida de Déu ha de ser un camí d'absolut abandonament a la voluntat divina. És la resposta «fàctica» d'Abraham: *Aquí em tenia*, del tot i per a tot. El patriarca, que ha estat cridat a abandonat el seu passat, la seva història, la seva cultura, el seu arrelament en un poble concret, ha de saber caminar amb fidelitat absoluta de la mà de la paraula de Déu, en la qual hi ha el futur, que realment és salvació. Salvació de Déu, no de l'home ni del seu enginy o voluntat.

El temor de Déu

El temor de Déu no és por de la força anorreadora de la divinitat. El temor de Déu és amor de Déu. Per

això és confiança. O, vist des d'un altre angle: obediència amorosa. La nostra perícopa narra un fet de vida que es dona moltes vegades en la nostra consciència humana: la competència —la dialèctica— entre fidelitats. ¿Hi ha oposició entre la fidelitat a Déu i la fidelitat a l'home? El relat bíblic ens diu que no, però que moltes vegades sí que la fidelitat és viscuda dolorosament com un xoc entre dos amors. I els xocs fan mal i deixen abaltit. És l'hora de la fe. De la resposta que s'abandona a l'amor de Déu: *Aquí em teniu*, ni que sigui amb la renúncia al fill; a la promesa d'un futur, a tot allò que l'home percep com a més íntim i sagrat. El camí de l'obediència, que no és la submissió forçada al voler arbitrari d'una força opressiva i inhumana —d'un déu més devorador que salvador—, sinó l'obediència que és manifestació i vivència de l'amor envers el Déu que estima i porta l'home a la plena realització en la comunió de l'amor. En el nostre relat, així que el patriarca ha mostrat generosament aquest total deixar-se menar per l'amor del Déu que salva, malgrat trobar-se enmig de l'absurd més cruel, la crida de Déu es torna a sentir i Abraham torna a afirmar la seva disponibilitat (v. 11). S'ha acabat la prova. Davant d'Abraham s'obre de nou, clar i net, el camí del futur que acomplirà la promesa (vv. 12 i 15-18). El Déu vertader s'ha deixat veure, tal com insinua el text hebreu del v. 14, quan diu que el nom que Abraham donà a aquell lloc és «Jahveh jiréh»: Jahveh veurà o es deixarà veure, i que el grec tradueix per Jahveh proveirà. El temor ha deixat pas a l'amor, la fosca a la llum. Déu es deixa veure i proveeix: fa camí amb nosaltres. És el que ens diu el v. 13.

Isahac i Jesús

El sacrifici d'Isahac ha estat vist des de sempre com una figura del sacrifici de Jesús. *Ell, Déu, que no va plànyer el seu propi Fill, sinó que el va entregar per tots nosaltres, ¿com no ens ho donarà tot juntament amb ell?*, argumenta sant Pau, presentant-nos la immensitat de l'amor de Déu (Rm 8:32). Jesús crucificat i ressuscitat és la demostració plena de l'amor infinit del Pare per la humanitat, la revelació del perfecte sacrifici redemptor. Així des d'aquesta perspectiva de fe, fem avui una lectura cristiana del text de Gn. Isahac pujant la muntanya carregat amb la llenya, seguint la voluntat del pare, ens porta a contemplar el Fill amb la creu a coll enfilant el Calvari per a consumir-hi el sacrifici de l'obediència amorosa al voler salvador del Pare. Amb un altre llenguatge, d'acord amb el marc de la trajectòria de la vocació d'Abraham, l'autor sagrat ens diu també com el camí de la salvació de l'home és de l'obediència confiada al voler de Déu. Com a contrapartida de la progressiva ruta d'allunyament de Déu, que el pecat imposa als homes, l'atansament a Déu —l'ascensió cap a ell— per la fe, l'esperança i l'amor, és el camí de l'alliberament que mena a l'autèntica realització humana, obra plena per Jesús, el Fill estimat.

Josep M. Aragonès és Rector de Torrelavit

Jesús, a la ciutat del futur

Segons la meua opinió, Jesús hauria tingut una doble reacció. Primer hauria dit: «Sí, meravellós, però...»; i després: «Aproveiteu l'ocasió». Meravellós, sí, però ho podríem parafrasejar de la següent manera: El déu que dirigeix la ciutat del futur és l'ordinador, que habita en un santuari i la gent fa cua per visitar-lo.

L'ordinador és gran per ampliar la vostra memòria fins al fons de les edats. Gran per jugar i controlar els vostres comptes i projectes.

Gran per simplificar la vida, per inventar i per desplegar la ciència.

Però desconfieu dels resultats d'un ordinador. L'ordinador no té cor. L'ordinador no té «input» per al Regne de Déu. Desconfieu de les anàlisis que suprimen dels programa les dades més importants de l'amor.

Desconfieu dels qui tot ho redueixen a «1» i a «0».

Per això no podrà mai entrar en un ordinador el meu misteri de la Trinitat ni el programa que el Pare ha ideat per a l'home, que és el programa improbable de la llibertat.

L'ordinador ni planteja ni resol les preguntes més importants de l'home.

No us deixeu ofuscar pel prestigi de l'ordinador ni tracteu d'imitar-lo, per què ¿de què serveix a l'home tenir-ho tot sota control si perd la seva ànima?

Escolteu primer la veu que parla en el vostre interior, i que no ho fa en termes «d'1» i de «0», sinó que és una veu alhora discreta o ambigua com el mateix Regne de Déu.

Serviu-vos de l'ordinador per combinar i criticar, no per a animar el món.

L'amor i una mica de follia valen més que tots els

ordinadors junts.

Jo sóc el veritable ordinador, ja que visc amb el cor i combino les dades de dalt amb les de la terra.

Sí, ja sé com són de grans les ciutats del futur i els viatges espacials.

Però, ¿us heu adonat que el Tercer Món està pràcticament absent del concert de les nacions?

¿Us heu fixat en aquests solitaris grups d'africans que toquen lentament el «balafó»?

¿De què serveix arribar a la lluna si es perd la terra?

¿De què serveix «enformar-ho» tot amb l'ordinador si l'amor no presideix aquesta tasca?

Pierre Babin

(De «La Era de la comunicació.- Para un nuevo modo de evangelizar»)